

# Změna je trvalý stav - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání



## Obsah

1	Identifikační údaje školy .....	5
1.1	Název ŠVP .....	5
1.2	Údaje o škole .....	5
1.3	Zřizovatel .....	5
1.4	Platnost.....	5
2	Charakteristika školy.....	6
2.1	Úplnost a velikost školy .....	6
2.2	Umístění školy .....	6
2.3	Charakteristika žáků .....	6
2.4	Podmínky školy .....	7
3	Oblasti autoevaluace .....	8
3.1	Hodnocení žáků .....	8
3.2	Autoevaluace školy (oblasti, kritéria, nástroje, časové rozvržení) .....	9
3.3	Spolupráce s dalšími institucemi .....	10
3.4	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery .....	10
3.5	Charakteristika pedagogického sboru .....	11
3.6	Dlouhodobé projekty - Interdisciplinární přístup - tematické celky.....	12
4	Charakteristika ŠVP.....	13
4.1	Zaměření školy.....	13
4.1.1	Měnicí se svět .....	13
4.1.2	Každé dítě je jiné.....	15
4.1.3	Vnitřní motivace .....	15

## *Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav*

4.1.4 Respektující přístup .....	16
4.1.5 Fair play .....	16
4.2 Výchovné a vzdělávací strategie Výchovné a vzdělávací strategie.....	16
4.2.1 Východiska naší výchovné a vzdělávací strategie.....	16
4.2.2 Metody výchovné a vzdělávací práce .....	19
4.2.3 Způsoby výuky .....	20
4.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	23
4.3.1 Stupně podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami .....	25
4.3.2 Tvorba, realizace a vyhodnocování Plánu pedagogické podpory (PLPP) .....	29
4.3.3 Tvorba, realizace a vyhodnocování Individuálního vzdělávacího plánu (IVP) .....	29
4.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných .....	30
4.4.2 Tvorba, realizace a vyhodnocování Individuálního vzdělávacího plánu (IVP) .....	31
4.5 Začlenění průřezových témat .....	33
4.6 Rozvoj klíčových kompetencí.....	36
5 Učební plán .....	38
5.1 Přehled celkových dotací .....	38
6 Učební osnovy .....	45
6.1 TRIVIUM.....	45
6.2 Český jazyk.....	76
6.3 Matematika .....	88
6.4 Anglický jazyk.....	97
6.5 Německý jazyk .....	112
6.6 Svět v souvislostech .....	121

*Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav*

6.6.1 Vzdělávací oblast Člověk a společnost.....	125
6.6.2 Vzdělávací oblast Člověk a příroda .....	144
6.7 Projekty.....	173
6.7.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace.....	179
6.7.2 Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace .....	207
6.7.3 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět .....	220
6.7.4 Vzdělávací obalast: Informační a komunikační technologie .....	231
6.7.5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura .....	234
6.7.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví .....	245
6.7.7 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví .....	250
6.7.8 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda .....	258
7 Tělesná výchova.....	287
8 Seznam příloh .....	299

## 1 Identifikační údaje školy

### 1.1 Název ŠVP

**NÁZEV ŠVP:** Změna je trvalý stav – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

### 1.2 Údaje o škole

**NÁZEV ŠKOLY:** Scioškola Jihlava – základní škola, s. r. o.

**ADRESA ŠKOLY:** Havlíčkova 1395/30, 58601 Jihlava

**SÍDLO:** Pístov 5, 58601 Jihlava

**JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY:** Radka Matějčíková

**ZÁSTUPCE ŘEDITELE ŠKOLY:** Jana Majerová

**KONTAKT:** email: jihlava@scioskola.cz, web: <http://jihlava.scioskola.cz/>

**I.Č.:** 06336655

**REDIZO:** 691012547

### 1.3 Zřizovatel

Scio, s. r. o.

Pořežní 34

18600 Praha 8

**www.scio.cz, s.r.o.**

**IČO:** 271 561 25

**DIČ:** CZ 271 561 25

Zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C., vložka 100551

### 1.4 Platnost

**PLATNOST OD:** 1. 9. 2019

**DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ:** 17. 9. 2018

**DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ:** 3. 9. 2019

ředitelka školy  
Radka Matějčíková

## 2 Charakteristika školy

### 2.1 Úplnost a velikost školy

Jsme malá škola, která poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku pro maximálně 100 žáků. V areálu školy se nachází školní zahrada a školní jídelna. Prostor školy máme pronajatý smlouvou z 1. 9. 2019 na dobu neurčitou od společnosti Corbada.

### 2.2 Umístění školy

Škola má sídlo poblíž fungujícího centra města Jihlavy a v blízkosti parku Heulos, který skýtá pro naše děti přirozený prostor pro hry a poznávání. Škola sídlí v prostoru Jihlavských Teras, které vznikly rozsáhlou přestavbou bývalé továrny Tesla. Přestavba proběhla v letech 2010 až 2014.

Škola je umístěna ve 3NP patrového domu. Pro žáky je vyhrazen prostor zahrady a přístupná parková úprava vnitrobloku areálu. Dvacet minut chůze od areálu se nachází městský park se zoologickou zahradou. Dopravní dostupnost ZŠ je velice dobrá, neboť v blízkosti areálu se nachází zastávky městské hromadné dopravy, autobusové nádraží a městské vlakové nádraží.

### 2.3 Charakteristika žáků

Škola se zaměřuje na vzdělávání žáků ve věku 6-16 let. Přestože jsme škola soukromá, financovaná kromě příspěvku MŠMT, zejména díky školnému, dobrovolným a sponzorským darům, snažíme se být školou maximálně přístupnou pro děti ze všech vrstev společnosti. I proto se snažíme udržovat školné na nízké úrovni. Naši žáci a rodiče tak tvoří velmi pestrou směsici zájmů, talentů, národností, oborů či profesí. Někteří docházejí pěšky, jiní dojíždějí zdaleka. Všechny však spojuje zájem se aktivně a pravidelně zajímat o vzdělávání, spoluvytvářet kulturu a jedinečnost školy, být její součástí a respektovat její pravidla a základní hodnoty. Toto je také základním kritériem pro přijetí do školního vzdělávání, (kromě ověření nezbytných předpokladů školní zralosti).

## **2.4 Podmínky školy**

V současnosti máme k dispozici pět vybavených učeben, školní zahradu. Ve společných prostorech se také vyskytuje výdejna s jídelnou. V celém prostoru školy je k dispozici bezdrátové připojení k internetu. Do budoucna se plánuje rozšíření učebních prostor. Tělocvičnu máme pronajatou od Sokola mimo areál školy. Vycházíme z přesvědčení, že svět je přirozeným místem trvalého vzdělávacího procesu, proto věříme, že škola se nesmí zavírat sama do sebe. Snažíme se pravidelně zapojovat externisty do života školy, a to ať již do organizace školního života či přímo do vzdělávacího procesu. Také se snažíme do života školy co nejvíce zapojit i rodiče a rodiny dětí. Proto podporujeme rodiče, aby pro školu či přímo ve škole organizovali semináře, přednášky, dílny a seznamovali tak děti se svým světem.

## **3 Oblasti autoevaluace**

### **3.1 Hodnocení žáků**

Hodnocení žáků je organickou součástí fungování školy. Těžiště hodnocení vnímáme ve smysluplné a včasné zpětné vazbě. Jejím cílem je umožnit dětem i rodičům, aby se odpovědně účastnili jak reflexe, tak i plánování dalšího studijního postupu pomocí stanovování konkrétních cílů pro bezprostředně následující období. Hodnocení v naší škole není zaměřeno na srovnávání dětí mezi sebou. Hodnocení nesmí být používáno jako trest, ale naopak, jako nástroj posilující vnitřní motivaci dítěte. Proto se snažíme děti postupně učit se adekvátnímu sebehodnocení i pracovat se zpětnou vazbou.

Chceme, aby děti postupně přebíraly odpovědnost za vlastní učení, uměly si vědomě a efektivně vybírat učební strategie a techniky a postupovaly v souladu se svými možnostmi, zájmy a silnými stránkami. Proto se s rodiči a dětmi scházíme v pravidelných cyklech (na základě individuální dohody mezi průvodci, dítětem a rodičem) k tripartitním rozhovorům, které shrnují výsledky předchozího období (zpravidla tříměsíčního) a kde si průvodce, dítě a rodič nastavují cíle a metody pro další období. Z těchto schůzek se pořizují zápisy ve formě srozumitelné zejména pro dítě.

V naší škole se snažíme ke každému dítěti přistupovat individuálně a vytvářet pro každé dítě individualizovaný studijní plán, nad kterým přebírá postupně (dle svých možností a vyspělosti) kontrolu dítě a vědomě tak utváří postup svého vzdělávání. Ve škole se snažíme aktivně pracovat s chybou. Chybu vnímáme jako důležitý prvek učení, který pomáhá dětem hledat a nacházet cesty k správným či žádoucím řešením problémů. Běžnou součástí hodnocení práce žáků je individuální, ústní forma zpětné vazby, která probíhá každodenně při všech činnostech. Kvantitativní klasifikace je nahrazena slovním hodnocením. Bližší pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou obsažena ve Školním řádu a jeho přílohách a klasifikačním řádu školy.



### 3.2 Autoevaluace školy (oblasti, kritéria, nástroje, časové rozvržení)

Cílem autoevaluačních aktivit je zhodnocení stavu v klíčových oblastech fungování školy a následné zefektivnění procesu vzdělávání a řízení školy jako instituce.

*Naše škola průběžně sleduje zejména tyto oblasti:*

**1) Obsah a průběh vzdělávání** – zda zvolené strategie a formy vzdělávání jsou v souladu s ŠVP a očekáváními a možnostmi průvodců a potřebami dětí. Zda zvolené formy hodnocení jsou pro děti a rodiče srozumitelné a naplňují své cíle. Zda se k dětem přistupuje v dostatečné míře individuálně. Zda škola reflektuje soudobý stav poznání a aktuální podobu kognitivních věd.

**2) Výsledky vzdělávání** – zda a v jaké míře škola naplňuje požadavky RVP ZV, očekávání rodičů i možnosti dětí.

**3) Klima školy** – zda se děti, průvodci i další pracovníci školy ve škole cítí bezpečně; zda ve škole panují dobré vztahy. Zda klima školy přispívá k rozvoji vnitřní motivace dětí.

**4) Materiálně technické vybavení školy** – zda děti a průvodci mají k dispozici vše, co potřebují pro svou práci.

**5) Další vzdělávání pracovníků a odborný růst** – zda pracovníci školy (pedagogičtí i nepedagogičtí) mají dostatečné podmínky pro svůj odborný růst a zda tyto možnosti využívají.

Oblasti autoevaulace	Kritéria autoevaulace	Nástroje autoevaulace	Časové rozvržení
Obsah a průběh vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"><li>- soulad s ŠVP</li><li>- soulad s očekáváními a možnostmi průvodců</li><li>- efektivnost hodnocení</li><li>- míra individualizace</li><li>- soulad s nejlepší praxí</li></ul>	Pravidelná hodnocení (tripartita, výstupy sebehodnocení, vzájemného hodnocení), komunikační kruh, pozorování, evidence pozorovaných jevů, ankety, hospitace, dotazníky	Průběžně
Výsledky vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"><li>- soulad s RVP ZV</li></ul>	Použití interních i	Dle

	- soulad s očekáváním rodičů a dětí	externích evaulačních nástrojů (např. testy)	potřeby
Klima školy	- bezpečí - vztahy - motivace	Diskuze, teambuildingové aktivity, komunitní kruh, pozorování, dotazníky, supervice	Průběžně
Materiálně technické vybavení školy	- vybavenost v souladu s potřebami	Diskuze, porady	Průběžně
DVPP	- podmínky pro rozvoj - využívání možností	Diskuze, porady, hodnocení pracovníků	Průběžně

První autoevaluační zpráva bude vypracována v červnu 2019 a následující každoročně v červnovém termínu.

Bližší podmínky a termíny autoevaluace budou stanoveny v samostatném dokumentu.

### 3.3 Spolupráce s dalšími institucemi

Scioškola je živým a rozvíjejícím se organismem – snažíme se zvát svět do školy a pouštět školu do světa. Do školy zveme zajímavé hosty, chodíme na návštěvy do neziskových organizací, firem, kulturních a vzdělávacích institucí. Za tímto účelem se škola snaží navazovat a rozvíjet vztahy s místními i mezinárodními institucemi. Cílem je postupně rozšiřovat nabídku vzdělávacích možností pro děti i průvodce.

### 3.4 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Rodič je pro Scioškolu zcela nezbytný partner ve výchově a vzdělávání. Od našich rodičů očekáváme, že se budou aktivně účastnit života školy. Proto pro rodiče vytváříme maximálně vstřícné podmínky, které umožňují mj. účastnit se podle potřeby vyučování, mít kontinuální přehled o obsahu a plánech výuky na aktuální i následující období. Vítejte účast rodičů na akcích školy či přímo ve výuce. Zajímají nás profese našich rodičů a oceňujeme, když se je rodiče snaží přiblížit i ostatním dětem naší školy.

### **3.5 Charakteristika pedagogického sboru**

Snažíme se dlouhodobě budovat stabilní tým odborníků na vzdělávání dětí, kterým říkáme průvodci. Průvodci proto, protože pomáhají dětem se orientovat v neustále se měnícím světě. Provázejí děti na cestě za poznáním. Pomáhají odhalovat silné stránky a jedinečnou vzdělávací cestu každého dítěte. Usnadňují dětem určit si co, kdy a jak se učit. Sbor v našem pojetí není jen prostý součet jednotlivců, ale vnitřně provázaný živoucí organismus, kde každý jedinec přispívá k fungování celku. Organismus, který neustále reflektuje skutečnost, vyvíjí se a zdokonaluje.

Průvodci proto společně připravují výukový obsah a společně jím provázejí děti a poskytují jim zpětnou vazbu. Minimálním cílem práce týmu průvodců je naplnění cílů stanovených Rámcovým vzdělávacím programem (RVP) pro základní vzdělávání, jinými slovy naplnění všech požadavků daných českou legislativou. Kromě toho se průvodci snaží působit v dalších oblastech, které vnímáme jako nepostradatelnou součást komplexního vzdělání a které jsou popsány níže a jsou v souladu s platnými českými normami.

Pro dosažení svých cílů využívají průvodci škálu pedagogicky opodstatněných metod, strategií a forem výuky. Průvodci se neomezují jen na jednu pedagogickou školu či doktrínu, ale snaží se vybírat ty metody, strategie a formy, které se jim v daný okamžik jeví jako nejefektivnější pro daný problém, látku a dítě.

Průvodci usilují o trvalé zdokonalování své práce a hledají ideální metody, strategie a formy výuky pro jednotlivé děti i jejich skupiny. Za tím účelem aktivně vyhledávají a účastní se nejrůznějších projektů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, v čemž jim vychází vstříc vedení školy i zřizovatel. Pedagogický sbor dále podporují odborní konzultanti (interní nebo externí), jejichž znalosti a zkušenosti přispívají k plánování výuky a jejímu interdisciplinárnímu pojetí. Všichni průvodci a další pracovníci působící na škole procházejí náročným přijímacím a zaškolovacím řízením.

Velikost pedagogického sboru, jeho odborná kvalifikovanost a rozvoj odpovídají cílům, které jsou uvedeny v tomto dokumentu.

### 3.6 Dlouhodobé projekty - Interdisciplinární přístup - tematické celky

Základním stavebním kamenem výukové koncepce je práce ve věkově smíšených pracovních skupinách, které se po několik týdnů setkávají při řešení společných témat, takzvaně tematických celků. Téma v sobě přirozeně spojuje motivy z různých vzdělávacích oblastí, tak jak jsou definovány v předmětu *Projekty*. Výuka v tematických celcích může nabývat podoby projektů, kurzů, přednášek, workshopů, problémové výuky, badatelské výuky atd. Typické pro tematický celek je jeho mezioborový charakter. Tematické celky navrhnou zpravidla průvodci, ale možnost navrhnout vlastní téma má i každý žák školy.

## 4 Charakteristika ŠVP

### 4.1 Zaměření školy

Naše škola se zaměřuje na komplexní vzdělávání dětí a snaží se je tak co nejlépe připravit pro naplněný a spokojený život v proměnlivých podmínkách dnešního světa. Připravujeme děti na produktivní život v polovině 21. století. Vycházíme z předpokladu, že svět se neustále a čím dál rychleji mění a ve stále větší míře klade na děti nové požadavky na jejich znalosti, dovednosti i postoje. Proto v našem školním vzdělávacím programu klademe velký důraz na rozvíjení těch dovedností a postojů, u kterých předpokládáme, že je budou naše děti ve svém životě ve zvýšené míře potřebovat. Dále v rámci práce s dětmi akcentujeme individualizaci, práci s vnitřní motivací, rozvíjení dobrých vztahů a aktivní přijetí zásad fair play.

#### 4.1.1 Mění se svět

Jak bude vypadat svět za čtvrt století, s jistotou říci nemůžeme, možných scénářů je mnoho. Je pravděpodobné, že společnost se bude proměňovat stále rychlejším tempem. Je nemožné přesně předpovědět, jaké požadavky na ně budou v budoucnu kladeny, proto považujeme za důležité rozvíjet kompetence a dovednosti, které jim v budoucnu dopomohou k tomu vyrovnávat se se změnami a aktivně hledat nové možnosti a utvářet prostředí kolem sebe.

Děti bude čekat **více možností a životních cest, budou nuceny neustále volit a nést důsledky**. Narůstající míra svobody, tolerance, vzdělanosti, cestování a dostupnosti informací množství těchto voleb ještě zvyšuje. Mít mnoho možností s sebou kromě velké svobody nese i velkou míru odpovědnosti a nutnost rozhodovat se: něco přijmout, jiné odvrhnout a nést za to odpovědnost (a to i za to, co jsme neučinili).

Naše děti proto vedeme k tomu, aby se uměly rozhodovat a přijímat výsledek svých voleb. Nabízíme jim dostatek podnětů a aktivit pro poznání sebe sama a svých silných stránek; podněcujeme odvahu, zodpovědnost a optimistický pohled na svět. Technologický vývoj proměňuje strukturu práce, jelikož stále více práce přebírají technologie a zaměstnanci se s novými vynálezy musí učit pracovat. V důsledku toho již dnes ubývá rutinní práce,

zejména té manuální a přibývá práce nerutinní a to jak manuální (pečovatelé), tak i kognitivní (dnes např. analytici, vývojáři, programátoři, pracovníci PR). Usnadňuje se přístup k informacím, kterých je neobyčejně velké množství a tak se musíme učit je třídit, analyzovat a vybírat. Naše děti proto systematicky učíme pracovat s novými technologiemi, kriticky posuzovat informace. Podporujeme u dětí odolnost a flexibilitu tak, aby byly v budoucnu schopné se adaptovat na změny způsobené technologickým rozvojem.

Spolu s rozvojem technologií narůstá množství informací, které jsou dostupné téměř všem. Internet je prostředkem emancipace, osvobození a rovnosti pro velkou část lidstva. Vědění a znalosti již nejsou dostupné jen úzké elitě, ale jsou tu pro všechny, co mají zájem. To s sebou nese rizika zneužití, ale také to otevírá nové pole svobody, vědění a možností.

Naše děti proto systematicky učíme efektivně a kriticky pracovat s informacemi, nalézat je, analyzovat, posuzovat a zasazovat do kontextu. Vedeme děti k tomu, aby k nim dokázaly zaujmout vlastní postoj na základě dosavadních znalostí, kritického myšlení i vlastních hodnot a etiky. Stavíme na interdisciplinaritě a průřezových tématech.

S velkou pravděpodobností zažijí naše děti proměny struktury pracovních pozic během svého produktivního života několikrát. A budou na ně muset reagovat, učit se nové věci, hledat nová uplatnění. Pracovní trh bude zřejmě proměnlivý, nejistý a bude **vyžadovat, aby se naše děti uměly celý život učit novým znalostem a hlavně dovednostem, měly dobré sociální dovednosti, byly odolné a znaly dobře samy sebe a své silné stránky. Naším dětem proto systematicky nabízíme aktivity, které budou podporovat přirozenou dětskou touhu se učit a navazovat a rozvíjet bezpečné sociální kontakty at' již v rámci školy či mimoškolních aktivit. Vedeme děti tak, aby jim neustálé učení nebylo na obtíž, ale radostí a výzvou.**

V posledních 20 letech došlo ke globalizaci, zploštění a zmenšení světa. I nejexotičtější destinace jsou snadno dostupné, máme přátele po celém světě, studovat a pracovat můžeme kdekoli. Lidé ze zemí odlišných kultur přicházejí k nám a spousta nás a našich dětí odchází pracovat do zahraničí. Tento vývoj může plodit obavy, nebo nás obohacovat. Můžeme na něj nadávat, nebo se z něj těšit, ale ani jedno jej nezastaví. Je naší realitou a pravděpodobně i budoucností. **Naše děti proto systematicky učíme respektovat**

**druhé, rozumět jim a obstát ve složitých mezilidských i mezikulturních situacích.** Jsou však věci, které se pravděpodobně nezmění, protože jsou nám lidem vlastní a do velké míry definují naše lidství jako takové. Vždy budeme chtít a potřebovat **někoho milovat, mít přátele a sdílet s nimi radosti i strasti, zakládat rodiny, těšit se ze svých dětí** a ukazovat jim svět. Stejně vždy budeme **toužit po příjemném domově,** místě bezpečí a spočinutí. A to bez ohledu na to, zda celý život strávíme v jednom městě, či se každoročně budeme stěhovat. I v budoucnosti budeme chtít **dělat věci, které pro nás mají smysl, a u kterých věříme, že jsou dobré.** Věci, v něž budeme věřit a které budou dle našeho nejlepšího vědomí a svědomí přispívat k dobru světa i našich individuálních životů. Vždy budeme chtít mít alespoň trochu **život pod kontrolou** a ve svých rukou, nepodléhat manipulaci a vnějším okolnostem. Vždy budeme toužit po autonomii. Vždy se budeme chtít **bavit a smysluplně trávit svůj volný čas.** **Prostě vždy, bez ohledu na změny světa, budeme toužit po tom, abychom byli šťastní. A to samé si budeme přát pro své děti. Pro naše děti se proto snažíme budovat školu, která bude příjemným a bezpečným místem, kde děti budou moci dělat věci, které pro ně budou mít smysl a kde se děti naučí převzít kontrolu nad svým vzděláváním a životem, i přijmout spoluodpovědnost za svět, ve kterém žijí.**

#### 4.1.2 Každé dítě je jiné

Více pohybu, více prostoru na otázky, více tvoření, více času. Každé dítě potřebuje něco jiného. Každý scioškolák s průvodcem a rodiči sestavuje svůj individuální plán učení a aktivit, který se odvíjí od jeho schopností a potřeb. Usilujeme o to, aby všechny děti dosáhly elementární úrovně v základních oblastech a měly možnost se mimořádně rozvinout v oblastech svého zájmu či silných stránek. Zároveň si děti mohou u nás v bezpečném prostředí vyzkoušet studijní přístupy, které jim nejsou přirozeně nejbližší, ale mohou je posunout dál a přispět k jejich komplexnímu rozvoji.

#### 4.1.3 Vnitřní motivace

Nejllepší motivace je, když děti mohou dělat věci, které jsou pro ně zvládnutelnou výzvou, dávají jim smysl a umožňují jim být součástí něčeho většího. Děti proto často pracují na reálných projektech (naplánovat výlet, vydat knihu, připravit výstavu...). Spoustu podstatných věcí se tak učí zdánlivě mimochodem. Chyby považujeme za přirozenou součást

učení, děti za ně netrestáme špatnými známkami. Průvodci pravidelně poskytují dětem i rodičům srozumitelnou zpětnou vazbu.

#### **4.1.4 Respektující přístup**

Věříme, že k tomu, aby byl člověk šťastný, je mimo jiné potřeba, aby měl dobré a respektující vztahy s druhými lidmi. Průvodci ve ScioŠkole rozvíjejí s dětmi osobní vztah a podporují zdravé vztahy mezi dětmi. Dbáme i na kvalitní vztahy mezi průvodci a zajímá nás, jak rodiče vnímají naši práci. Průvodci se pravidelně setkávají s dětmi individuálně. Děti často pracují ve skupinkách a učí se od sebe navzájem (i tím, že učí druhé). Snažíme se rozvíjet i vztahy mezi žáky navzájem. k tomu slouží projektový způsob práce, ve kterém spolupracují děti stejného ročníku, i celoškolské projekty a programy jednotlivých školních kolejí, při kterých spolupracují žáci napříč ročníky. Důsledně uplatňujeme respektující a provázející přístup.

#### **4.1.5 Fair play**

Chceme, aby děti, které projdou ScioŠkolou, žily dobré a spokojené životy a aby byly aktivními tvůrci budoucího světa. Jsme přesvědčeni, že dobrý život má ten, kdo něčeho čestně dosáhl, váží si sám sebe, rozvinul své silné stránky, respektuje ostatní a ostatní respektují jeho, umí se radovat ze života a má odvahu prosazovat, co je správné. V takovém duchu děti ve škole doprovázíme v jejich poznávání světa, druhých a sebe sama.

## **4.2 Výchové a vzdělávací strategie Výchové a vzdělávací strategie**

### **4.2.1 Východiska naší výchovné a vzdělávací strategie**

Při hledání konkrétních forem, metod a strategií výuky jsme brali v úvahu východiska, která považujeme za klíčová pro možnost vytvářet efektivní vzdělávací podmínky.

- Děti jsou lačné. Mají přirozenou, vrozenou a evolucioní rozvinutou chuť a potřebu učit se a rozvíjet.
- Děti jsou jedinečné. Každé má svou individualitu, zájmy a potřeby.



*Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav*

- Pro učení a rozvoj dětí jsou klíčové jejich vývojové úkoly a potřeby typické pro určité vývojové období.
- Hlavním aktérem učení je žák (nikoli průvodce).
- Učení a rozvoj nepotřebuje hodnocení, ale zpětnou vazbu.
- Učení a rozvoj nejsou možné bez náročných výzev, překonávání vlastních limitů a vycházení z komfortní zóny.
- Svět vzdělává. Děti se učí pořád, nejen ve škole.
- Učení probíhá dobře jen v bezpečném a srozumitelném prostředí. Pro učení a rozvoj je nutné prostředí s dostatečným přístupem k informacím, zdrojům a nástrojům dané kultury, plné podnětů a výzev, s dostatkem sociálních kontaktů s inspirativními zapálenými lidmi, kteří jdou příkladem.
- Pro učení je nutná přirozená a soudržná komunita stojící na demokratických a morálních základech.

Co například znamenají jednotlivé kompetence definované RVP v naší škole:

<b>Kompetence</b>	<b>žák</b>	<b>průvodce</b>
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> <li>● nahlíží problémy a situace z různých úhlů pohledu</li> <li>● vhodně reaguje na změny</li> <li>● dokáže analyzovat a vyvozovat adekvátní závěry, plánovat</li> <li>● pracuje s logikou, empatií, strategií</li> <li>● má odvahu realizovat své plány</li> <li>● dokáže reflektovat výsledky svých postupů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● předkládá žákům problémy z nejrůznějších oblastí</li> <li>● zapojuje žáky do řešení různých situací a pomáhá jim s reflexí jejich počinání</li> <li>● vede žáky k tomu, aby problémy nahlíželi v co největší šíři</li> </ul>

<p>Kompetence komunikativní</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dovede se ptát</li> <li>• zvládne zjišťovat informace z různých zdrojů</li> <li>• efektivně komunikuje i v emočně náročných situacích</li> <li>• dokáže formulovat své myšlenky srozumitelně pro různé věkové a zájmové skupiny</li> <li>• poradí si se situací, kdy má hovořit před skupinou lidí</li> <li>• ovládá pravidla bezpečné komunikace na internetu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vytváří situace vedoucí žáky k diskusi a komunikování o názorech, myšlenkách, zážitcích a problémech</li> <li>• poskytuje zpětnou vazbu na srozumitelnost žákova mluveného i psaného projevu</li> <li>• respektuje rozličnost osobnostních typů při zadávání úkolů spojených s vystoupením před lidmi</li> </ul>
<p>Kompetence sociální a personální</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dovede pracovat ve skupině a je si vědom specifik této situace</li> <li>• orientuje se ve vztazích ve skupině/společnosti</li> <li>• přemýšlí o své roli ve skupině/společnosti</li> <li>• dokáže reflektovat své chování ve vztahu k ostatním lidem</li> <li>• přemýšlí o sobě, o svých silných a slabých stránkách</li> <li>• dovede dělat rozhodnutí na základě vědomostí o sobě a své osobnosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• poskytuje žákům dostatek prostoru pro interakci mezi sebou</li> <li>• garantuje proces sdílení a reflexe prožitků spojených s interakcí mezi žáky či vlastním prožíváním</li> <li>• nabízí různé příležitosti k sebepoznávání žáků a k sebezkušeostním zážitkům</li> <li>• vede žáky k přemýšlení o sobě</li> </ul>

<p>Kompetence k učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• přijímá odpovědnost za své učení</li> <li>• zná a efektivně volí různé strategie učení vzhledem k okolnostem</li> <li>• reflektuje proces svého učení</li> <li>• dokáže si stanovovat cíle a naplňovat je</li> <li>• dokáže identifikovat a ověřovat informace, které týkají aktuálního tématu</li> <li>• zvládá předávat své poznatky a prožitky ostatním pochopitelnou formou</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vede žáky k přijetí odpovědnosti za své učení</li> <li>• vede žáky k reflektování zvolených učebních strategií</li> <li>• podporuje žáky v přemýšlení o smyslu jejich učení</li> <li>• zprostředkovává žákům nejnovější poznatky vědy týkající se lidského učení a provádí je v možnostech využití těchto poznatků</li> </ul>
<p>Kompetence občanská</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí významu role každého občana v demokraticky řízené zemi</li> <li>• orientuje se v základních hodnotách západní civilizace</li> <li>• zná základní milníky vývoje naší země na cestě k demokracii</li> <li>• respektuje názorové odlišnosti ve společnosti a umí na ně reagovat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• umožňuje žákům reagovat na aktuální dění v naší zemi</li> <li>• přináší do školy témata občanského života</li> <li>• reflektuje se žáky jejich zkušenosti týkající se života v našem státě</li> </ul>

#### 4.2.2 Metody výchovné a vzdělávací práce

Jsme škola otevřená rozmanitým podnětům. Nedržíme se dogmaticky jedné určité pedagogické doktríny. Věříme, že není jen jedna konkrétní metoda či pedagogická škola, která by byla vhodná absolutně. Svou práci stavíme na individuálním přístupu k dítěti, a proto k různým dětem a různým cílům volíme různé metody, u kterých vždy vyhodnocujeme jejich vhodnost, potenciální efektivitu a proveditelnost. Z teorií a metod,

kteří jsou pro nás inspirativní a které častěji bereme v potaz při plánování výuky, lze uvést např.:

- o Konstruktivismus (Tonucci, Hejný)
- o Provázející výchova (Pelikán)
- o Respektující výchova (Nováčková, Gordon, Goleman, Kopřivovi)
- o Metody osobnostní a sociálních výchovy (Valenta)
- o Kooperativní učení (Kasíková)
- o Projektová výuka (Kratochvílová, Kašová, Tomková, Dvořáková)
- o Studijní autonomie (Benson)
- o Čtením, psaním ke kritickému myšlení (např. Nina Rutová)
- o Globální výchova (Pike, Selby)

#### **4.2.3 Způsoby výuky**

Zde uvádíme nejčastější způsoby vedení vzdělávací a výchovné práce.

##### ***Projektové vyučování***

Ve škole pracujeme s několika typy projektů. Ústřední téma je vždy zpracováváno z různých pohledů, které pak propojením umožňují hlubší a komplexnější porozumění než jednooborové vnímání jevů a problémů. Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence definované v RVP ZV a navíc umožňuje přirozeně začleňovat a aktivně rozvíjet průřezová témata.

##### ***Skupinové učení***

Žáky často rozdělujeme do pracovních skupin nebo je necháváme tyto skupiny spontánně vytvářet. V jejich rámci si děti osvojují, vedle informací o učivu, také dovednost

spolupracovat, rozdělovat práci, plánovat ji a další pracovní, komunikační a sociální kompetence.

#### ***Kooperativní vyučování***

Během kooperativního vyučování skupinu rozdělujeme do malých skupin či zpočátku jen dvojic, v nichž děti komunikují tváří v tvář. Úkoly, před které jsou děti stavěny, by měly vycházet z principu, že dosažení úkolu je vázáno na spolupráci s ostatními tak, jak to také vespouště zaměstnání skutečně funguje. Jestliže tedy dítě bude na úkolu pracovat s ostatními, naučí se více či zvládne úkol rychleji či lépe. Důležité je, že díky plnění úkolů, při nichž se dítě dozívá nové vědomosti, se učí i dovednostem sociálním. Zpočátku se jim může učit jakoby mimochodem, mnohem efektivnější však pracovat s nimi jako s vědomým cílem, který se pak na konci hodiny reflektuje. Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence definované v RVP ZV a navíc umožňuje aktivně rozvíjet průřezová témata.

#### ***Problémové vyučování***

Tam, kde je to možné, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí, formulujeme problém, který pak mají žáci řešit. Žáci při této metodě pracují buď individuálně, ve dvojici nebo skupině. Problémovou metodou žáci rozvíjejí své kompetence k řešení problémů.

#### ***Návaznost učiva na životní zkušenosti žáků***

Aktivně využíváme představ, které žáci o probíraném jevu získali ve svém předchozím životě, tedy dříve než je systematicky probírán ve škole. Samotné kompetence si zde buduje sám žák, průvodce mu svou činností vytváří bezpečnou oporu. Úlohou průvodce při tomto postupu je mimo jiné navozovat takové situace, ve kterých si žák uvědomuje nejen to, co již ví, ale také to, co ještě neví, a je motivován k tomu, aby si vědomosti, dovednosti, znalosti doplnil, případně upravil. Tímto podporujeme vnitřní motivaci dětí a kompetenci k učení a řešení problémů.

#### ***Vrstevnické vyučování – učení vyučováním***

Výsledky pedagogického výzkumu i praxe ukazují, že nejvíce se člověk naučí to, co sám učí. Schopnosti, dovednosti a znalosti totiž musí být při učení propojeny souvislostmi

s velkými přesahy do jiných oblastí. Při použití této metody se učitel se žákem (žáky) dohodne na tématu, které bude (budou) prezentovat jiným žákům. Učitel přitom plní funkci poradenskou. Touto metodou žáci rozvíjejí zejména své kompetence k učení, kompetence komunikační a kompetence pracovní. Vedeme děti k tomu, aby se podílely na učení mladších spolužáků a dle svých možností jim pomáhali.

### *Školní koleje*

Kolej je součástí předmětu projekty. Kolej je skupina dětí napříč věkem (od 1. do 9. třídy), která se pravidelně schází ve vyhrazeném čase. Cílem je vytvořit úzkou sociální skupinu, která je v intenzivní interakci nad různými tématy (viz. obsah). Pracuje celoročně. Posilují se vzájemné mezilidské vztahy. Rozvíjíme kompetence řešení problémů, komunikativní sociální a sociální, občanská. V kolejích se děti učí naslouchat názoru druhého, argumentovat, vyjádřit svůj názor, podporu i nesouhlas. Vedeme děti k respektu k druhému. I zde se učí jeden od druhého, mladší od staršího i naopak. Koleje se schází od pondělí do čtvrtka vždy v čase 8:30 - 9:00 (kolej + ranní kruh) v kolejích se řeší návrhy na změny v chodu školy, připomínky, stížnosti dětí i průvodců, ale plánují se i společné akce jako jsou snídane, výlety, znak a název koleje, či kolejní zvíře. Kolej je prvním místem, kde děti mohou sdílet své téma k řešení, návrh na změny či nápad, ve kterém potřebují podpořit.

### *Samorost*

Samorost je součástí předmětu projekty. Jedná se o čas vyhrazený k samostatné práci dětí, včetně stanovení cílů, plánu postupu práce a zpětné vazby. Rozvoj kompetence k učení, dítě přejímá zodpovědnost za své učení, vědomě pracuje s různými strategiemi učení, reflektuje proces svého učení. Každé dítě si zvolí cíl své aktivity a formuluje jej do smlouvy samorostu. Děti samy plánují, co potřebují a co má být výstupem jejich snažení. Následně pracují na svém projektu a průvodce je jim k dispozici, pokud jej samy požádají o radu či pomoc. Po skončení práce na samorostu vede průvodce s dětmi zpětnovazební rozhovor a děti prezentují své výsledky.

### *Plánování*

Plánování je součástí předmětu projekty. Jedná se o čas vyhrazený pro dodělávání povinností z týdenního plánu a vytváření plánu na příští týden. Rozvoj studijní autonomie,

kdy se dítě učí přijímat zodpovědnost za své vzdělávání. Rozvíjíme kompetence k učení, nabývání zkušeností s různými podobami strategií učení. Pracujeme s různými podobami plánu, který odpovídá věku dítěte. Plán je list A4 s tabulkou, do které si dítě (s průvodcem nebo samostatně) zaznamenává naplánované aktivity a vizualizuje si tak objem své práce. Dle věku a úrovně dětí do plánování zasahuje průvodce. V plánu se objevují povinná, volitelná a volná témata. Na konci týdne, vždy v pátek, dochází k dodělávání plánu a zpětné vazbě průvodcem (jeden na jednoho).

### ***Pedagogické projekty***

Jde o vyučovací metodu, kterou jsou žáci vedeni k samostatnému zpracování zadaných úkolů a získávají zkušenosti praktickou činností a experimentováním. Výhodou této metody je, že propojuje život školy s praxí. Pedagogické projekty napomáhají rozvoji kompetencí k učení, k řešení problémů, kompetencí pracovních a v případě propojení s metodou skupinového učení i kompetence komunikační.

### ***Vzdělávání v souvislostech***

Dalším způsobem, který umožňuje žákům pohlížet na svět a lidskou společnost globálně, je vzdělávání v souvislostech. Ty nejsou vždy předkládány jako hotové a neměnné, žáci je objevují aktivně vlastní činností. Tento přístup je realizován v rámci integrovaných předmětů a aktivního vytváření mezipředmětových vztahů. Také tento postup rozvíjí všechny klíčové kompetence stanovené RVP ZV.

Výše uvedené vzdělávací strategie nejsou jedinými, které jsou ve škole používány. Jsou však těmi, které se používají častěji.

## **4.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, metodikem prevence a dále školním psychologem, který na naší škole pracuje dva dny v týdnu. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je taktéž koordinována výchovným poradcem.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.



#### **4.3.1 Stupně podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami**

##### **a) 1. stupeň podpůrných opatření**

Cílem podpůrných opatření v tomto stupni je aplikovat běžně dostupné metody, formy práce, které při správné aplikaci mohou působit jako prevence zhoršování školní úspěšnosti žáka. Správné uplatnění podpůrných opatření příslušejících prvnímu stupni může být důvodem, proč se žák „optimálně stabilizuje“ ve svém výkonu a nedostane se do spirály školních neúspěchů, nechuti ke vzdělávání a v nejhorším případě i propadu do vyšších stupňů podpory – tato situace se pochopitelně nemůže týkat žáků, kterým kvůli objektivě potíží vyplývajících z jejich zdravotního postižení náleží od počátku vyšší stupeň podpory.

Podpůrná opatření v tomto stupni identifikují průvodci po konzultaci s výchovným poradcem. Slouží jim k tomu pozorování žáka v celé šíři jeho působení ve škole, dlouhodobé hodnocení, znalost sociálního zázemí, znalost aktuálního zdravotního stavu či rodinné situace žáka.

Jako podpora je vhodné využívání metod a forem výuky respektujících obecné didaktické zásady, využívání způsobů výuky adekvátních pedagogické situaci s důrazem na individuální práci se žákem a upřednostnění metod reflektujících učební styly žáka, metod aktivního učení se zaměřením na prevenci únavy a metod na podporu motivace. Úprava vzdělávacího obsahu neovlivňuje úroveň školních výstupů.

Intervence by měla být zaměřena na podporu školní úspěšnosti v rámci běžného provozu. Ve zvýšené míře se využívá spolupráce se spolužáky v rámci třídy a spolupráce s rodiči při přípravě na výuku. Jako pomůcky se využívají běžně dostupné učebnice, doplněné o materiály na procvičování učiva, přehledy učiva, materiály určené k vizualizaci učiva (např. časové a číselné osy atp.).

##### **b) 2. stupeň podpůrných opatření**

Cílem podpůrných opatření v tomto stupni je zařazovat takové speciálně pedagogické metody a formy práce, které je průvodce schopen realizovat bez závažnějších dopadů na

vzdělávání ostatních žáků ve třídě. Optimální je plné zapojení žáka do společné výuky s důrazem na individuální přístup k žákovi.

Tato opatření se realizují na základě doporučení ŠPZ, jejichž pracovník v závěru zprávy z vyšetření (doporučení) identifikuje potřebu podpůrných opatření ve stupni 2. Jsou respektována doporučení ŠPZ týkající se organizace vzdělávání.

Výuka žáka je organizována po většinu času společně se třídou, na specifické činnosti může být vytvořena skupina žáků s obdobnou potřebou podpory ve vzdělávání. Z individuálně nastavené organizace vzdělávání vyplývají i metody a formy používané ve výuce. Průvodce by měl být schopen pružně reagovat na žákovy individuální vzdělávací potřeby. V případě potřeby (na základě doporučení ŠPZ) se žák vzdělává s podporou didaktických či speciálnědidaktických pomůcek. Obsah učiva odpovídá ŠVP, některé výstupy však mohou být redukovány v závislosti na možnostech žáka (v tomto případě musí být zpracován IVP).

V tomto stupni podpory lze využít vzdělávání s podporou plánu pedagogické podpory, v případě potřeby je možné využít i IVP. IVP však zpravidla neobsahuje doporučení úprav ve všech oblastech, které upravuje platná legislativa, ale vyplývá z doporučení ŠPZ. Stanovená opatření jsou vyhodnocována ve spolupráci se ŠPZ, které je doporučilo. Do vzdělávání žáka může v tomto stupni podpory vstoupit další pedagogický pracovník, doba jeho působení je však omezená. Významnou roli zde může sehrát tzv. sdílený asistent. Vzhledem k časovému omezení potřeby podpory není sdílený asistent určen k jednomu konkrétnímu žákovi, ale působí operativně při podpoře většího počtu žáků v konkrétních pedagogických situacích, které jeho účast vyžadují.

Podpůrná opatření ve 2. stupni vycházejí vždy z doporučení ŠPZ a zahrnují i efektivní podpůrná opatření z 1. stupně podpory.

### ***c) 3. stupeň podpůrných opatření***

Charakter potíží žáka ve vzdělávání v tomto stupni podpory vyžaduje takové dílčí úpravy v organizaci a průběhu vzdělávání, které již závažněji zasáhnou do organizace práce se skupinou, v níž je žák vzděláván. Rozsah těchto opatření zahrnuje zejména úpravy ve

vzdělávacích podmínkách a postupech režimu školní práce a domácí přípravy. Tato opatření se realizují na základě doporučení ŠPZ, jehož pracovník v závěru zprávy z vyšetření (doporučení) identifikuje potřebu podpůrných opatření ve stupni 3.

Odborná speciálně pedagogická a psychologická intervence je nutná. Podpora je poskytována školou v užší spolupráci se ŠPZ. Při vzdělávání je nutno využívat speciálních forem, metod, postupů a je nutné rovněž respektovat možnosti žáka při hodnocení výsledků vzdělávání.

Žáci jsou obvykle vzděláváni s využitím individuálního vzdělávacího plánu (IVP), pokud jeho zpracování ŠPZ doporučí. Kromě běžných výukových materiálů jsou využívány i speciální učebnice, didaktické, kompenzační a rehabilitační pomůcky, v odůvodněných případech je pak ŠPZ indikováno využití asistenta pedagoga. I v tomto stupni podpory může působit sdílený asistent pro větší skupinu dětí.

Stanovená opatření jsou vždy v určených intervalech vyhodnocována ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Podpůrná opatření ve 3. stupni vycházejí vždy z doporučení ŠPZ a zahrnují i efektivní podpůrná opatření z 1. a 2. stupně podpory.

#### ***d) 4. stupeň podpůrných opatření***

Charakter potíží žáka ve vzdělávání vyžaduje podstatné úpravy v organizaci a průběhu vzdělávání, ve stanovení postupu při jejich nápravě i ve formách nápravy. Tato opatření se realizují na základě doporučení ŠPZ, jehož pracovník v závěru zprávy z vyšetření (doporučení) identifikuje potřebu podpůrných opatření ve stupni 4.

Žák vzdělávaný formou individuální integrace je vzděláván vždy s podporou IVP. Při vzdělávání je nutné využívání speciálních učebnic, speciálních didaktických, kompenzačních a rehabilitačních pomůcek a ve většině případů je nutná i rozsáhlejší úprava pracovního prostředí ve třídě (upravené pracovní místo). Výuka předmětů speciálně pedagogické péče odpovídající speciálním vzdělávacím potřebám žáka je zajišťována pedagogem s příslušnou kvalifikací.

Obvyklá je potřeba dalšího pedagogického pracovníka nebo další osoby podílející se na práci se žákem – např. asistent pedagoga s odbornou kvalifikací odpovídající jeho náplni práce.

Podpůrná opatření ve 4. stupni vycházejí vždy z doporučení ŠPZ a zahrnují i efektivní podpůrná opatření z 1.–3. stupně podpory.

#### ***e) 5. stupeň podpůrných opatření***

Charakter potíží žáka ve vzdělávání vyžaduje nejvyšší míru přizpůsobení organizace, obsahu, forem a metod vzdělávání vzdělávacím potřebám žáka a respektování jeho možností a omezení při hodnocení výsledků vzdělávání. Obsah učiva je vždy modifikován, případně i výrazně redukován vzhledem k možnostem žáka.

Při vzdělávání je nezbytné využívání speciálních učebnic a dalších alternativních výukových materiálů, speciálních didaktických, finančně náročných kompenzačních a rehabilitačních pomůcek a vždy je nutná i úprava pracovního prostředí ve třídě (škole). Výuka předmětů speciálně pedagogické péče odpovídající speciálním vzdělávacím potřebám žáka je zajišťována s využitím terapeutických metod a s podporou pomůcek pedagogem s příslušnou odbornou kvalifikací individuálně, případně ve skupině s podporou (často s podporou dalšího pedagogického pracovníka).

Je oprávněné poskytovat individuální pedagogickou nebo speciálně pedagogickou péči i mimo vyučování v rámci školy. Vzniká potřeba zařazení dalšího pedagogického pracovníka nejen na dobu výuky odpovídající učebnímu plánu žáka, ale i na umožnění účasti žáka na dalších školních aktivitách souvisejících se vzděláváním (školní družina, zájmové kroužky apod.).

Podpůrná opatření v 5. stupni vycházejí vždy z doporučení ŠPZ a zahrnují i efektivní podpůrná opatření z 1.–4. stupně podpory.

#### **4.3.2 Tvorba, realizace a vyhodnocování Plánu pedagogické podpory (PLPP)**

PLPP sestavuje třídní učitel (věkovkář) nebo průvodce konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocení naplňování plánu. Plán vypracovává zpravidla výchovný poradce nebo třídní průvodce ve spolupráci s výchovným poradcem a rodiči. S PLPP je seznámen žák, jeho zákonní zástupci i další pedagogičtí pracovníci školy.

Vyhodnocení účinnosti PLPP je provedeno po třech měsících. Pokud nedochází k naplňování cílů PLPP doporučí škola zákonnému zástupci žáka návštěvu ŠPZ.

#### **4.3.3 Tvorba, realizace a vyhodnocování Individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**

IVP je zpracován na základě doporučení ŠPZ ve spolupráci třídního průvodce a výchovného poradce. IVP se vypracovává na dva roky a je průběžně vyhodnocováno naplňování stanovených cílů ve spolupráci s rodiči a ŠPZ. IVP obsahuje především závěry (doporučení) ŠPZ, priority vzdělávání a dalšího rozvoje žáka, specifikace předmětů, jejichž výuka je realizována podle IVP a použitá podpůrná opatření.

Škola se zavazuje umožnit v IVP, pokud zdravotní postižení neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vyučovacího předmětu z ŠVP nebo jeho části, nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným nebo jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků.

IVP se realizuje v běžných hodinách i na školních akcích. S IVP je seznámen žák a jeho zákonní zástupci. Vzdělávání podle IVP je možné pouze na základě informovaného souhlasu

zákonného zástupce žáka. Pedagogický sbor je s IVP pravidelně seznamován na pedagogických radách a v případě potřeby na týdenních poradách.

#### **4.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných**

Postup výuky u žáků nadaných je obdobný jako u žáků se SVP. Vycházíme totiž z toho, že i mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, které je možné v maximální možné míře reflektovat a podle nich uzpůsobit výuku.

Vzhledem k tomu, že v naší škole je výuka důsledně individualizována, a to průběžně, je možné takové specifické potřeby zohlednit při plánování výuky.

V případě, že průvodce identifikuje u žáka projevy mimořádného nadání, informuje o tom zákonné zástupce a společně s nimi a případně dalšími odborníky (školní psycholog či jiná zařízení zabývající se praxí s mimořádně nadanou mládeží) hledají optimální cesty pro další edukaci.

##### **4.4.1. Tvorba, realizace a vyhodnocování Plánu pedagogické podpory (PLPP)**

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel (věkovkář) ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje věkovkář s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem

žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Zpracování PLPP je zpravidla iniciováno třídním průvodcem, popř. výchovným poradcem na základě pozorování žáka v celé šíři jeho působení ve škole. PLPP je obvykle zpracováván pro nadané žáky tak, aby byl umožněn jejich další rozvoj.

PLPP zahrnuje zejména charakteristiku žáka, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocení naplňování plánu. Plán vypracovává zpravidla výchovný poradce nebo třídní průvodce ve spolupráci s výchovným poradcem a rodiči. S PLPP je seznámen žák, jeho zákonní zástupci i další pedagogičtí pracovníci školy.

Vyhodnocení účinnosti PLPP je provedeno po třech měsících. Pokud nedochází k naplňování cílů PLPP doporučí škola zákonnému zástupci žáka návštěvu ŠPZ.

#### **4.4.2 Tvorba, realizace a vyhodnocování Individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**

IVP je zpracován pro mimořádně nadaného žáka na základě doporučení ŠPZ ve spolupráci třídního průvodce a výchovného poradce. IVP se vypracovává na dva roky a je průběžně vyhodnocováno naplňování stanovených cílů ve spolupráci s rodiči a ŠPZ.

IVP obsahuje

- a) závěry (doporučení) ŠPZ,
- b) závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka,
- c) údaje o způsobu poskytování individuální péče,
- d) vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka,
- e) seznam doporučených učebnic, učebních pomůcek a materiálů,

f) určení pedagogického zabezpečení péče o mimořádně nadaného žáka

S IVP je seznámen žák a jeho zákonní zástupci. Vzdělávání podle IVP je možné pouze na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. Pedagogický sbor je s IVP pravidelně seznamován na pedagogických radách a v případě potřeby na týdenních poradách.



#### 4.5 Začlenění průřezových témat

Použité zkratky:

Název předmětu	Zkratka
Trivium	TR
Český jazyk	ČJ
Matematika	M
Anglický jazyk	AJ
Německý jazyk	NJ
Tělesná výchova	TV
Svět v souvislostech	SVS
Projekty	PROJ

#### *Osobnostní a sociální výchova*

Tematický okruh	1.-3. ročník	4.-5. ročník	6.- 9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	PROJ	PROJ	SVS, PROJ
Psychohygiena	TV, PROJ	TV, PROJ	TV, PROJ
Kreativita	TR, PROJ	TR, PROJ	M, PROJ
Hodnoty, postoje, praktická etika	TR, PROJ	TR, PROJ	ČJ, M, SVS, PROJ
Komunikace	TR, AJ, PROJ	TR, AJ, PROJ	AJ, NJ, M, SVS, PROJ, ČJ
Kooperace a kompetice	TR, TV, PROJ	TR, TV, PROJ	M, TV, PROJ
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	TR, PROJ	TR, PROJ, M	M, PROJ
Mezilidské vztahy	TV, PROJ, TR	TV, PROJ	M, TV, ČJ, PROJ
Seberegulace a sebeorganizace	TV, PROJ	TV, PROJ	TV, SVS, PROJ
Sebepoznání a sebepojetí	PROJ	PROJ	SVS, PROJ, ČJ, AJ
Poznávání lidí	AJ, PROJ	PROJ	ČJ, NJ, SVS, PROJ

*Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech*

<b>Tematický okruh</b>	<b>1.-3. ročník</b>	<b>4.-5. ročník</b>	<b>6. -9. ročník</b>
Evropa a svět nás zajímá	AJ, PROJ	TR, AJ, PROJ	ČJ, AJ, NJ, PROJ
Objevujeme Evropu a svět	AJ, PROJ	AJ, PROJ,M	AJ, ČJ, SVS, PROJ
Jsme Evropané	PROJ	PROJ	ČJ, SVS, PROJ

*Mediální výchova*

<b>Tematický okruh</b>	<b>1.- 3. ročník</b>	<b>4. -5. ročník</b>	<b>6. -9. ročník</b>
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	TR, PROJ	TR, PROJ	ČJ, PROJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	PROJ	AJ, TR, PROJ	ČJ, PROJ
Stavba mediálních sdělení	PROJ	TR, PROJ	ČJ, PROJ
Vnímání autora mediálních sdělení	PROJ	TR, PROJ	ČJ, PROJ
Fungování a vliv médií ve společnosti	PROJ	TR, PROJ	ČJ, SVS, PROJ
Tvorba mediálního sdělení	PROJ	PROJ	ČJ, PROJ
Práce v realizačním týmu	PROJ	TR, PROJ	ČJ, PROJ

*Výchova demokratického občana*

<b>Tematický okruh</b>	<b>1. -3. ročník</b>	<b>4.- 5. ročník</b>	<b>6.- 9. ročník</b>
Občanská společnost a škola	PROJ	AJ, PROJ	ČJ, NJ, PROJ

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

Občan, občanská společnost a stát	PROJ	PROJ	ČJ, SVS, PROJ
Formy participace v politickém životě	PROJ	TR, PROJ	ČJ, PROJ
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	PROJ	PROJ	ČJ, SVS, PROJ

*Enviromentální výchova*

Tematický okruh	1. -3. ročník	4.- 5. ročník	6.- 9. ročník
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PROJ	TR, PROJ	ČJ, AJ, SVS, PROJ
Ekosystémy	PROJ	PROJ	ČJ, SVS, PROJ
Základní podmínky života	PROJ	PROJ	ČJ, SVS, PROJ
Vztah člověka k prostředí	PROJ	PROJ	ČJ, PROJ

*Multikulturní výchova*

Tematický okruh	1. -3. ročník	4.- 5. ročník	6.- 9. ročník
Lidské vztahy	AJ, TV, PROJ	AJ, TV, PROJ, TR	NJ, TV, ČJ, PROJ
Multikulturalita	PROJ	PROJ	ČJ, AJ, SVS, PROJ
Princip sociálního smíru a solidarity	TV, PROJ	TV, PROJ	ČJ, TV, PROJ
Kulturní diference	ČJ, PROJ	PROJ	ČJ, SVS, PROJ
Etnický původ	PROJ	PROJ	ČJ, SVS, PROJ

#### 4.6 Rozvoj klíčových kompetencí

**Kompetence:** k. k učení (KU), k. k řešení problémů (KŘP), k. komunikativní (KK), k. sociální a personální (KSP), k. občanské (KO), k. pracovní (KP)

Prostředky	Kompetence
Svobodná (volná) práce žáků	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Podnětné, připravené prostředí	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Věková heterogenita	KK, KSP, KU
Komunitní kruhy	KŘP, KK, KSP, KO
Problémové vyučování	KU, KŘP, KK, KP
Projektová výuka	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Propojení učiva s reálným životem	KU, KO, KP
Společné vytváření pravidel	KŘP, KK, KSP, KO, KP
Vzájemná komunikace	KK, KSP, KO
Vedení žáků k empatii, naslouchání, vnímání, toleranci odlišností, respektu k druhým a sobě	KK, KSP, KO
Vlastní plánování a organizace aktivit žáka	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Samostatné vyhledávání informací	KU, KŘP, KK, KP
Možnost vlastního kreativního řešení	KU, KŘP, KP

*Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav*

tématu/problému	
Samostatná práce	KU, KŘP, KP
Spolupráce	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Prezentace vlastní práce	KU, KK, KSP, KO, KP
Práce s vlastní zospovědností	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Práce s chybou a sebekontrolou	KU, KŘP, KP
Sebehodnocení a reflexe	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Spolupráce s rodinou, společné akce	KU, KŘP, KK, KSP, KO

## 5 Učební plán

### 5.1 Přehled celkových dotací

#### 1. stupeň

Červeně je vyznačeno využití disponibilních hodin.

Ročník	Předmět	Vzdělávací oblast RVP	Týdenní hodinová dotace předmětu	Celková hodinová dotace ročníku
1.	<i>Trivium</i>	Český jazyk a literatura: 4	6	22 (z toho 1 disponibilní)
		Matematika a její aplikace: 2		
	<i>Anglický jazyk</i>	Cizí jazyk: 1	1	
	<i>Projekt</i>	Český jazyk a literatura: 4	13	
		Matematika a její aplikace: 2		
		Člověk a jeho svět: 2		
		Informační a komunikační technologie: 1		
		Umění a kultura: 3		
Člověk a svět práce: 1				
<i>Tělesná výchova</i>	Člověk a zdraví: 2	2		
2.	<i>Trivium</i>	Český jazyk a literatura: 4	6	22 (z toho 1 disponibilní)
		Matematika a její aplikace: 2		
	<i>Anglický jazyk</i>	Cizí jazyk: 2	2	
	<i>Projekt</i>	Český jazyk a literatura: 3	12	
		Matematika a její aplikace: 2		

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

		Člověk a jeho svět: 2		
		Informační a komunikační technologie: 1		
		Umění a kultura: 3		
		Člověk a svět práce: 1		
	<i>Tělesná výchova</i>	Člověk a zdraví: 2	2	
<b>3.</b>	<i>Trivium</i>	Český jazyk a literatura: 3	5	24 (z toho 5 disponibilních)
		Matematika a její aplikace: 2		
	<i>Anglický jazyk</i>	Cizí jazyk: 2	2	
	<i>Projekt</i>	Český jazyk a literatura: 4	15	
		Matematika a její aplikace: 2		
		Člověk a jeho svět: 4 (z toho 3 disponibilní)		
		Informační a komunikační technologie: 1		
		Umění a kultura: 3 (z toho 1 dis.)		
<i>Tělesná výchova</i>	Člověk a zdraví: 2	2		
<b>4.</b>	<i>Trivium</i>	Český jazyk a literatura: 3	6	25 (z toho 5 disponibilních)
		Matematika a její aplikace: 3		
	<i>Anglický jazyk</i>	Cizí jazyk: 2	2	
	<i>Projekt</i>	Český jazyk a literatura: 3	15	
		Matematika a její aplikace: 1		

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

		Člověk a jeho svět: 6 (z toho 3 disponibilní)		
		Informační a komunikační technologie: 1		
		Umění a kultura: 3 (z toho 1 dis.)		
		Člověk a svět práce: 1		
	<i>Tělesná výchova</i>	Člověk a zdraví: 2	2	
<b>5.</b>	<i>Trivium</i>	Český jazyk a literatura: 3	6	25 (z toho 4 disponibilních)
		Matematika a její aplikace: 3		
	<i>Anglický jazyk</i>	Cizí jazyk: 2	2	
	<i>Projekt</i>	Český jazyk a literatura: 3	15	
		Matematika a její aplikace: 1		
		Člověk a jeho svět: 6 (z toho 3 disponibilní)		
		Informační a komunikační technologie: 1		
		Umění a kultura: 3 (z toho 1 dis.)		
	Člověk a svět práce: 1			
<i>Tělesná výchova</i>	Člověk a zdraví: 2	2		

**2. stupeň**

Červeně jsou vyznačeny disponibilní hodiny

Ročník	Předmět	Vzdělávací oblast RVP	Týdenní hodinová dotace	Celková hodinová
--------	---------	-----------------------	-------------------------	------------------



Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

			předmětu	dotace ročníku
6.	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura: 1	1	29 (z toho 2 disponibilní)
	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace: 3	3	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk: 2	2	
	Projekt	Český jazyk a literatura: 3	15	
		Informační a komunikační technologie: 2		
		Umění a kultura: 3		
		Člověk a společnost: 1		
		Člověk a svět práce: 1		
		Člověk a příroda: 2		
		Cizí jazyk: 1		
		Další cizí jazyk: 1		
Matematika a její aplikace 1				
SVS	Člověk a společnost: 2	6		
	Člověk a příroda: 4			
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2	
7.	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura: 2	2	31 (z toho 3 disponibilní)
	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace: 3	3	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk: 2	2	
	Německý jazyk	Další cizí jazyk: 1	1	
	Projekt	Český jazyk a literatura: 2	15	
Matematika a její aplikace: 1				

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

		Informační a komunikační technologie: 2		
		Umění a kultura: 3		
		Člověk a svět práce: 1		
		Člověk a příroda: 2		
		Člověk a společnost: 1		
		Cizí jazyk: 1		
		Další cizí jazyk: 1		
		Člověk a zdraví: 1		
	<i>SVS</i>	Člověk a společnost: 2	6	
		Člověk a příroda: 4		
	<i>Tělesná výchova</i>	Člověk a zdraví: 2	2	
<b>8.</b>	<i>Český jazyk a literatura</i>	Český jazyk a literatura: 2	2	31 (z toho 6 disponibilní)
	<i>Matematika a její aplikace</i>	Matematika a její aplikace: 3	3	
	<i>Anglický jazyk</i>	Cizí jazyk: 2	2	
	<i>Německý jazyk</i>	Další cizí jazyk: 1	1	
	<i>Projekt</i>	Český jazyk a literatura: 2	15	
		Matematika a její aplikace: 1		
		Informační a komunikační technologie: 1		
		Umění a kultura: 3		
		Člověk a svět práce: 1		
		Člověk a příroda: 2		
		Člověk a společnost: 1		
		Cizí jazyk: 1		
		Další cizí jazyk: 1		

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

		Člověk a zdraví: 1		
	SVS	Člověk a společnost: 2	6	
		Člověk a příroda: 4		
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2	
9.	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura: 2	2	31 (z toho 2 disponibilní)
	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace: 3	3	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk: 2	2	
	Německý jazyk	Další cizí jazyk: 1	1	
	Projekt	Český jazyk a literatura: 2 (z toho 1 dis.)	15	
		Matematika a její aplikace: 1		
		Informační a komunikační technologie: 2		
		Umění a kultura: 3		
		Člověk a společnost: 1		
		Člověk a svět práce: 1		
		Člověk a příroda: 2		
		Cizí jazyk: 1		
		Další cizí jazyk: 1		
		Člověk a zdraví: 1		
SVS	Člověk a společnost: 2	6		
	Člověk a příroda: 4			
Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2		

*Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav*

V souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb. lze na prvním i druhém stupni na výuku některých předmětů dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy.

## 6 Učební osnovy

### 6.1 TRIVIUM

*Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk, Matematika a její aplikace*

#### Charakteristika předmětu

Trivium je předmět pro žáky 1. – 3. ročníku, který slučuje vzdělávací oblasti český jazyk a matematiku a její aplikaci. Je zaměřen na rozvoj prvopočátečního čtení a psaní, předčtenářské a čtenářské gramotnosti, psaného projevu, rozvoj matematických představ, matematické gramotnosti a dovedností, které se s těmito oblastmi pojí. V Triviu žáci rozvíjejí a upevňují dovednosti, které jim v následujících ročnících umožní hlouběji se zapojit zejména do tematických celků a nastartovat učební autonomii. Pro výuku čtení a psaní využíváme primárně genetickou metodu. V matematice používáme inovativní metodu Hejného. V případě individuálních potřeb žáků nabízíme jiné, alternativní metody.

Vzdělávací oblast český jazyk je do páté třídy (včetně) vyučována jako součást předmětu trivium. Cílem je vést děti k tomu, aby získaly prvotní informace o problematice českého jazyka a následně dovedly používat jazyk ke komunikaci ústní i písemnou formou dle svých schopností. Uměly vyjádřit a hájit své myšlenky, vhodně komunikovat v dané situaci, rozuměly přečteným textům i mluvenému slovu, určily hlavní myšlenky sdělení a dále s nimi pracovaly. Snažíme se, aby děti používaly všechny možnosti jazyka tak, aby dokázaly vyjádřit své pocity a myšlenky. Vzdělávací oblast český jazyk procvičujeme po praktické stránce také v předmětu Projekty.

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace je do páté třídy (včetně) vyučována jako součást předmětu trivium. Výuka je koncipovaná převážně tak, že žáci samostatně nebo ve skupinách řeší úlohy z různých matematických prostředí či z běžného života, logické úlohy, nestandardně zadané úlohy. Žáci diskutují o možných řešeních, vymýšlejí úlohy vlastní. Žáci se učí také manipulativní činností, používají, kdykoliv to potřebují, různé prostředky a pomůcky pro vizualizaci (prsty, korálky, krokovací pás, modely těles).

Klademe důraz spíše na vlastní intelektuální činnost žáka než na nácvik a reprodukování modelových postupů řešení, upřednostňujeme co nejhlubší porozumění problémů před rychlostí počítání. Možnost vlastní tvůrčí práce na úrovni obtížnosti přiměřené konkrétnímu žákovi umožňuje žákům zažít radost z intelektuální práce.

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace procvičujeme po praktické stránce také v předmětu Projekty.

**Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)**

**Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:**

Předmět Trivum slučuje vzdělávací oblasti český jazyk a matematiku a její aplikaci.

Český jazyk v sobě svou povahou zahrnuje prvky jazykové, literární, slohové a komunikační výchovy. v závislosti na již dosažené úrovni čtenářských dovedností žáci rozvíjí své schopnosti pracovat s texty – porozumět instrukcím, vyhledat dané informace, vyvozovat závěry a vyjadřovat svůj postoj k přečtenému. Žáci pracují s různými typy textů přiměřených jejich věku, ať už samostatně nebo v menších skupinách. Výuce psaní předchází zařazování grafomotorických cviků zaměřených na uvolnění ruky. Metody výuky čtení a psaní aktivně přizpůsobujeme individuálním potřebám žáků.

**Čtenářská gramotnost** - děti se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním a interpretovat text tak, aby věděly, o čem je, co je důležité a co z toho vyplývá. To co děti čtou, dovedou také převyprávět, shrnout a kriticky posoudit. **Mluvený projev a užívání jazyka (komunikační a slohová výchova)** - děti dovedou ústně vyjádřit, co si myslí, hájit svůj názor a předat druhému, co znají. Jazyk využívají v celé jeho bohatosti, dovedou tvořivě zacházet se slovy, vytvářet svým vyprávěním atmosféru a vyvolávat pocity. **Výuka psaní** - žáci se učí písmo velké tiskací, písmo *Comenia script* a písmo psací - dle jejich individuálních potřeb a možností. **Psaní a písemné vyjadřování (jazyková výchova)** - děti se učí rozlišovat mezi zvukovou a grafickou podobou písma, zaměřují se na čitelnost a formální správnost písemného projevu, aby mohli písemně odpovídat na jednoduché otázky, zaznamenávat své myšlenky a krátké příběhy. Dovedou spisovně psát různé typy textů a

sdělení a vyjádřit své myšlenky vhodně k situaci a čtenáři. Umí se vyjadřovat i hovorově a nespisovně, rozpoznají, v jaké situaci je vhodné zvolit spisovný či nespisovný způsob vyjadřování. **Literární a slohová výchova** - děti poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje. Během výuky využíváme různé zdroje informací: slovníky, encyklopedie, katalogy, česká i světová literatura, internet.

Druhou součástí trivie je vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Cílem této vzdělávací oblasti je porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Matematiku chápeme především jako prostředí pro intelektuální a sociální rozvoj dítěte. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití, učí se autonomně přemýšlet, samostatně řešit problémy, vytvářet vlastní originální řešitelské strategie, jsou schopni diskutovat nad problémem, používat při diskusi relevantní argumenty a přesné pojmy, vysvětlí svůj způsob řešení, dokážou pomoci druhému při řešení problému a použijí matematické nástroje na řešení problémů z reálného světa.

V 1. – 3. ročníku je předmět zaměřen na rozvoj matematických představ, matematické gramotnosti a dovedností, které se s těmito oblastmi pojí.

Obsahem tohoto předmětu ve 4. – 5. ročníku je zvládnutí základních početních operací, práce s číselnou osou, vytvoření představy o záporných číslech, desetinných číslech a zlomcích, porozumění jednotkám času a délky, práce se základními geometrickými pojmy a rozvoj prostorové představivosti.

### Organizační vymezení

Předmět Trivium realizuje vzdělávání v duchu moderních pedagogických poznatků. Vzdělávací obsah je integrován do jednoho celku, což umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech, ponořit se do zvolené problematiky, využívat připravené vzdělávací nabídky a prostředí třídy dle vlastního zájmu a úrovně. Možnost volného pohybu v připraveném prostředí, možnost zvolit si způsob práce, odpovědnost za vlastní volbu práce ve věkově smíšené skupině podporují rozvoj klíčových kompetencí. Vyučovací bloky trvají většinou 45 minut.

Průvodce sleduje práci dětí, vede si záznamy o jejich pokrocích a oblastech jejich zájmu. Podle potřeby pomáhá žákům plánovat, členit a řídit práci.

#### **Organizační formy výuky:**

- Individuální práce (volná práce)
- Spolupráce dětí (vzájemná pomoc a učení, volná práce dvojic a malých skupin)
- Komunitní kruh
- Individuální lekce (průvodce – žák)
- Skupinová lekce (průvodce – skupina žáků)
- Samostatná práce skupin podle zadaných kritérií
- Individuální práce žáka podle zadaných kritérií
- Projekty
- Školní akce

### Časové vymezení

1. ročník – 6 hodin

2. ročník – 6 hodin

3. ročník – 5 hodin

4. ročník – 6 hodin



5. ročník – 6 hodin

**Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků**

- Průvodce respektuje osobnost a individuální potřeby žáka
- Průvodce připravuje prostředí a zajišťuje vhodné podmínky pro rozvoj a učení žáků
- Průvodce diferencuje svůj přístup k žákům dle jejich schopnosti samostatné práce a kde je to možné, upozaduje se
- Pokud je to možné, ponechá průvodce volbu tématu a materiálu na žákovi, na jeho individuální připravenosti se problémem zabývat a v případě potřeby ukazuje žákovi, co je třeba zvládnout před dosažením stanoveného cíle
- Průvodce pracuje s žáky pomocí individuálních i skupinových lekcí, v nichž prezentuje možné postupy práce
- Průvodce pozoruje jednotlivé děti i celý kolektiv a na základě pozorování zařazuje vhodné aktivity
- Průvodce využívá souvislostí mezi tématy i souvislostí s realitou blízkou žákovi
- Na postupující práci se průvodce domlouvá se žákem, dílčí vzdělávací cíle stanovuje průvodce ve spolupráci s žákem a jeho zákonným zástupcem
- Žák si zakládá výsledky své práce do portfolia, průvodce pomáhá dítěti vést přehled o zvládnutých okruzích učiva
- Průvodce si vede záznamy o pokrocích žáka a o dosažených cílech vzdělávání

**Kompetence k učení**

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• má pozitivní vztah k rozvoji čtení jako prostředku dalšího vzdělávání.</li><li>• Pestrá paleta podnětů umožňuje žákovi intelektuální seberealizaci, která je základem jeho poznání smyslu této práce a jádrem motivace k další práci.</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• nabízí žákům rozmanitou nabídku textů ke čtení a další práci s nimi;</li><li>• užívá mluvnické a literární termíny v rámci výuky přiměřené věku žáků.</li></ul>

**Kompetence k řešení problému**

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• nalézá daná pravidla na základě samostatného bádání;</li><li>• promýšlí způsob řešení;</li><li>• nalézá chyby, považuje je za způsob vlastního poznání a zdůvodňuje správná řešení</li><li>• Série úloh a problémů různé náročnosti dovoluje žákovi budovat vlastní řešitelské strategie i meta-strategie a tyto dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet.</li><li>• Zdůrazněn je spekulativní přístup, který kultivuje kritické myšlení žáka.</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• zadává žákům problémové úkoly, které vyžadují jeho aktivní zapojení a nalezení řešení, poskytuje mu oporu při jejich hledání, pokud ji žák vyžaduje;</li><li>• nabízí žákům materiály k vyřešení problému, případně může žáky odkázat na potřebné zdroje.</li></ul>

**Kompetence komunikativní**

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• učí se správně vyjadřovat v mluveném i písemném projevu;</li><li>• rozlišuje různé typy textů za účelem získávání informací nebo čtení pro literární zážitek;</li><li>• zamýšlí se nad texty a vyjadřuje k nim svůj postoj</li><li>• Podporována je vzájemná interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemné informace, schopnost artikulovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině.</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• nabízí žákům rozmanité vzorové komunikační situace z běžného života a podněcuje žáka, aby se nad nimi zamýšlel a aktivně komunikoval;</li><li>• poskytuje žákům různé typy textů ke čtení a navádí je k jejich následnému rozboru.</li></ul>

**Kompetence sociální a personální**

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• komunikuje ve dvojici nebo v malé skupině;</li><li>• ocení dovednosti druhých a v případě potřeby požádá</li></ul>
-------------	--

	<p>o pomoc;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• se stává sebevědomým ve svém mluveném a psaném projevu a je schopen nabídnout svou pomoc druhým.</li> <li>• Úspěšným řešením problémů narůstající obtížnost získává žák sebedůvěru a poznání, že jeho radost je závislá na klimatu třídy, jej vede k sociálně pozitivnímu chování.</li> <li>• Buduje vlastní autonomii s tendencí k příští autokonceptci</li> </ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nabízí aktivity vyžadující spolupráci dvou či více žáků;</li> <li>• navádí žáky k vzájemné pomoci a spolupráci při výuce čtení a psaní, podporuje vznik čtenářských skupin;</li> <li>• učí žáky vzájemnému hodnocení nabídkou hodnotících kritérií.</li> </ul>

#### *Kompetence občanské*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• respektuje názory druhých lidí;</li> <li>• vžívá se do situací ostatních skrze čtenářský zážitek;</li> <li>• porozumí pravidlům chování vyjádřeným písemným či obrazovým záznamem přiměřenému věku a uvědomuje si podstatu zavádění těchto pravidel;</li> <li>• oceňuje hodnotu slovesné tvorby jako součást národního uvědomění.</li> </ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• naslouchá názorům žáků a respektuje je, čímž vytváří model chování pro žáky;</li> <li>• pomáhá s žáky spoluvytvářet bezpečné prostředí, vede žáky k vzájemnému naslouchání;</li> <li>• nabízí žákům texty podněcující jejich vcítění se do situace za účelem rozvoje jejich sociálních dovedností a navádí je k zamýšlení se nad těmito situacemi;</li> <li>• zařazuje do výuky texty ze slovesného dědictví a zamýšlí se s žáky nad jejich hodnotou pro žáky jako občany.</li> </ul>

#### *Kompetence pracovní*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• upevňuje si pracovní návyky, dokončí zadaný úkol, udržuje si čisté pracovní prostředí;</li> </ul>
-------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vytváří si vlastní rozvrh činností; dbá na hygienické návyky pro čtení a psaní.</li> <li>• Radost, kterou žák zažívá z úspěšného intelektuálního rozvoje, buduje jeho potřebu smysluplné práce.</li> <li>• Dovede si vážit času, vyhledává možnosti dalšího růstu.</li> </ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• navádí žáky k vytvoření si pracovních návyků, zamýšlí se s nimi nad výhodami, které tyto návyky přináší;</li> <li>• poskytne vedení při upevňování hygienických návyků pro čtení a psaní.</li> </ul>

### Vzdělávací obsah předmětu český jazyk

1.stupeň 1.-3.ročník

#### Ročník: první

Komunikační a slohová výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>• čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty</li> <li>• jednoduše reprodukuje přečtené texty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Čtení s porozuměním</li> </ul>
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje</li> <li>• rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Čtení a naslouchání s porozuměním</li> </ul>

	divadle	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v	• pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se;	• Souvislý mluvený projev • Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky
rozhovoru		
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost;	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu;	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• v promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči;	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný; • opraví chyby v	• Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka

	<p>samostatném vypravování spolužáka;</p>	
<p>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní;</li> <li>• udržuje si pracovní a hygienické návyky,</li> <li>• včetně prvních návyků psaní na počítači;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hygiena psaní</li> </ul>
<p>ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu;</li> <li>• kontroluje vlastní písemný projev;</li> <li>• orientuje se na klávesnici počítače;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Technika psaní</li> </ul>
<p>ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Píše jednoduchá sdělení stručně formálně správně</li> <li>• tvoří krátké autorské texty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Volné psaní, tvorba textů</li> </ul>
<p>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti;</li> <li>• podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu</li> </ul>

*Ročník: první*

<b>Jazyková výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu rozlišuje slovo, slabiku, slova;</li> <li>hlásku;</li> <li>čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky;</li> <li>pozná větu, píše na konci věty tečku;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Písmena: malá, velká, tiskací a psací</li> <li>Délka samohlásek</li> <li>Opis a přepis slov a vět</li> </ul>
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	<ul style="list-style-type: none"> <li>ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen</li> <li>a sloves;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kultura mluveného projevu</li> </ul>

*Ročník: první*

<b>Literární výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<ul style="list-style-type: none"> <li>pozorně naslouchá čtení, čte literární texty;</li> <li>recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Čtení</li> <li>Naslouchání</li> <li>Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec)</li> </ul>
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z	<ul style="list-style-type: none"> <li>vyjadřuje své pocity z přečteného textu;</li> </ul>	

přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> <li>rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace</li> </ul>
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> <li>odliší jednotlivé literární pojmy;</li> </ul>	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> <li>pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej.</li> </ul>	

*Ročník: druhý*

<b>Komunikační a slohová výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty;</li> <li>jednoduše reprodukuje přečtené texty;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Čtení s porozuměním</li> </ul>
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje;</li> <li>rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Čtení a naslouchání s porozuměním</li> </ul>
ČJL-3-1-03 respektuje základní	<ul style="list-style-type: none"> <li>podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu</li> </ul>



komunikační pravidla v rozhovoru	rozloučení; • vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem;	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech;	• Mluvený projev: nonverbální prostředky
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• v krátkých promluvách v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodně melodie a tempa řeči, pauz a důrazu; • svůj projev doprovodí jednoduchými gesty a vhodnou mimikou;	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• píše krátká sdělení podle pokynů učitele;	• Psaný projev žáka

*ročník: druhý*

<b>Jazyková výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• rozděluje slova na konci řádků; • seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena; • identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti;	• Slabika • Abeceda • Spisovná výslovnost • Spodoba

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• označí přízvučnou slabiku ve slově;</li> <li>• správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov; znělosti</li> <li>• Slovní přízvuk</li> </ul>	
<p>ČJL-3-2-02</p> <p>porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpozná slovo významově nadřazené</li> <li>• ve skupině slov;</li> <li>• ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené;</li> <li>• v textu najde slova příbuzná, citově zbarvená a zdobněliny, vytvoří vlastní;</li> <li>• přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného;</li> <li>• rozpozná a uvede více významů u známých slov</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zbarvená a zdobněliny</li> </ul>
<p>ČJL-3-2-03</p> <p>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Významové okruhy slov</li> </ul>
<p>ČJL-3-2-08</p> <p>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní;</li> <li>• správně píše velká písmena</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pravopis lexikální</li> <li>• Vlastní jména</li> </ul>

<p>morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<p>na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní;</p>	
<p>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání;</li> <li>• podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty;</li> <li>• moduluje melodii výpovědi podle svého záměru;</li> <li>• v krátké výpovědi opraví chybnou modulaci;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Druhy vět podle komunikačního záměru mluvčího</li> </ul>

*Ročník: druhý*

<p><b>Literární výchova</b></p>		
<p><b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b></p>	<p><b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b></p>	<p><b>Učivo:</b></p>
<p>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Krásná literatura</li> <li>• Poslech literárních textů</li> <li>• Přednes literárních textů</li> </ul>
<p>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu;</li> <li>• vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Reprodukce textu</li> <li>• Počátky interpretace literatury</li> </ul>

	výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem;	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> <li>• odliší vyjadřování v próze a ve verších;</li> <li>• rozumí základním literárním pojmům;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka</li> <li>• Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér</li> </ul>
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vymyslí závěr jednoduchého příběhu;</li> <li>• zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Čtení s porozuměním</li> <li>• Poslech literárních textů</li> <li>• Zážitek čtení a naslouchání</li> <li>• Tvůrčí psaní</li> </ul>

*Ročník: třetí*

Komunikační a slohová výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>• čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti;</li> <li>• vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti;</li> <li>• při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky;</li> <li>• reprodukuje obsah textu;</li> <li>• doplní text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název úryvku textu;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Čtení s porozuměním, tvořivá práce s textem</li> </ul>

<p>ČJL-3-1-02</p> <p>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Naslouchání a čtení s porozuměním</li> </ul>
<p>ČJL-3-1-03</p> <p>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt;</li> <li>• rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušování a uvede důvod;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace</li> </ul>
<p>ČJL-3-1-06</p> <p>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky;</li> <li>• odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním;</li> </ul>	
<p>ČJL-3-1-07</p> <p>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný;</li> <li>• opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka</li> </ul>
<p>ČJL-3-1-10</p> <p>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty;</li> <li>• v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při tom aplikuje znalosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Psaný projev: vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis, základy elektronické komunikace (SMS, e-mail, chat), grafické symboly</li> <li>• Rozvoj slovní zásoby</li> </ul>

	osvojené v jazykové výchově;	
--	------------------------------	--

**Ročník: třetí**

<b>Jazyková výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vl. jmen osob, zvířat a místních pojmen.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech;</li> <li>• správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pravopis: vyjmenovaná slova, velká písmena</li> </ul>
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozezná slovo ohebné a slovo neohebné;</li> <li>• v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tvarosloví: slova ohebná a neohebná, slovní druhy</li> </ul>
ČJL-3-2-06 pojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	<ul style="list-style-type: none"> <li>• spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy;</li> <li>• obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Spojování vět</li> <li>• Spojovací prostředky: spojky, vztažná zájmena, příslovce</li> </ul>

ročník: třetí

Literární výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> <li>ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Zážitkové čtení a naslouchání</li> <li>Reprodukce literárního textu</li> <li>Tvořivé činnosti s literárním textem</li> </ul>
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> <li>podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem;</li> </ul>	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> <li>rozliší poezii a prózu;</li> <li>pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku;</li> <li>uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Literární pojmy: verš, rým, pohádka</li> <li>Dětská literatura</li> <li>Čtenářské dílny</li> </ul>

4. – 5. Ročník

Komunikační a slohová výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČJL 5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty ČJL 5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu	<p>Aktivně čte, buduje si ke čtení vztah, vybírá si žánr a dokáže o čteném komunikovat.</p> <p>Písemně si informace zaznamenává.</p> <p>Rozpozná nesprávně</p>	<p>Četba knih, časopisů, četba prózy, poezie i odborných textů, reflexe přečteného</p> <p>Samostatné čtení, čtení ve skupině – sdílení</p> <p>Písemný projev – technika psaní, formální úprava textu</p>

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

	<p>přečtené slovo a sám se opraví.</p> <p>Porovná různé texty, najde shody i rozdíly.</p>	
<p>ČJL 5-1-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p>	<p>Zabývá se významy jednotlivých slov, vět i sdělení. Hravým způsobem je kombinuje, zkoumá jejich významy a vlastnosti.</p>	<p>Práce s textem – spojování, kombinatorika, slohová tvorba, aktivní komunikace v hodině i přestávce, tvůrčí dílny</p>
<p>ČJL 5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něho podstatná fakta</p>	<p>Aktivně se snaží o pochopení informací obsažených v textu, reprodukuje je s ohledem na potřeby posluchačů</p>	<p>Práce s hlasem, referát, prezentace pro skupinu, zážitkové čtení, práce s vizualitou textu, seznámení se základními komunikačními pravidly</p>
<p>ČJL 5-1-05 vede správně dialog, telefonický hovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p>	<p>Efektivní komunikace – účelná, jasná.</p> <p>Řídí se zásadami bezpečnosti na internetu i v komunikaci s neznámými lidmi</p>	<p>Pravidla bezpečnosti na internetu.</p> <p>Práce s hlasem, práce s emocemi.</p> <p>Multimédia.</p>
<p>ČJL 5-1-06 rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě</p>	<p>Dokáže, přiměřeně svému věku a schopnostem, popsat, jaký má konkrétní reklama cíl. Zná základní prvky manipulativního tvrzení a dokáže je, přiměřeně svému věku, rozeznat</p>	<p>Kritické myšlení – čtenářské dílny</p> <p>Multimédia</p> <p>Propagační a reklamní tvorba- práce v grafických programech.</p>
<p>ČJL 5-1-07 rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a</p>	<p>Volí adekvátní tón hlasu a přednes vhodný k situaci, ve</p>	<p>Komunikační žánr: pozdrav, oslovení, omluva, prosba,</p>



<p>k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů. Volí náležitou intonaci, přízvuky a pauzy, tempo, podle svého komunikačního záměru. ČJL 5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.</p>	<p>které se jako mluvčí právě nachází. Mluví srozumitelně se správnou intonací. Při psaní používá vhodná interpunkční znaménka a dodává tak textu potřebou strukturu. Dokáže věty krátit i spojovat v souvětí. Vyjadřuje se přiměřeně v běžných situacích, kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu</p>	<p>žádost, vzkaz, zpráva, vypravování. Dialog na základě obrazového materiálu.  Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, významy slov, antonyma, synonyma, homonyma</p>
<p>ČJL 5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p>	<p>Má základní návyky psaní na počítači i písemného projevu (technika psaní, formální úprava textu).</p>	<p>Pravopis, tvůrčí psaní, rozdíly v různých žánrech, vizuální úprava, ilustrace, grafika</p>
<p>ČJL 5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti</p>	<p>Popíše jednoduchou věc podle osnovy. Při vypravování nebo popisu používá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená</p>	

<b>Jazyková výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
ČJL 5-2-01 porovnává	Aktivně čte, buduje si ke	Četba knih, časopisů, četba

<p>významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova mnohoznačná ČJL 5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p>	<p>čtení vztah, vybírá si žánr a dokáže o čteném komunikovat. Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam zná nebo si jej zjistí. Písemně si informace zaznamenává. Rozpozná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví. Porovná různé texty, najde shody i rozdíly.</p>	<p>prózy, poezie i odborných textů, reflexe přečteného Samostatné čtení, čtení ve skupině – sdílení Písemný projev – technika psaní, formální úprava textu. Slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví.</p>
<p>ČJL 5-2-03 určuje slovní druhy, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p>	<p>Zabývá se významy jednotlivých slov, vět i sdělení. Hravým způsobem je kombinuje, zkoumá jejich významy a vlastnosti. Určuje slovní druhy.</p>	<p>Práce s textem – spojování, kombinatorika, slohová tvorba, aktivní komunikace v hodině i přestávce, tvůrčí dílny. Montessori pomůcky, práce s významy pro praxi – myšlenkové mapy atd...</p>
<p>ČJL 5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p>	<p>Využívá pro komunikaci s okolím vhodných slovních spojení a spisovného jazyka.</p>	<p>Práce s hlasem, referát, prezentace pro skupinu, zážitkové čtení, práce s vizualitou textu, seznámení se základními komunikačními pravidly</p>
<p>ČJL 5-2-05 vyhledá základní skladební dvojice a označuje základní věty ČJL 5-2-06 ČJL 5-2-07</p>	<p>Seznámí se s účelem základní skladební dvojice ve větě jednoduché i v souvětí, seznámí se s pravidly shody přísudku</p>	<p>Praktické procvičování shody přísudku s podmínkem, aktivní čtení a vnímání čárek ve větě. Tvorba vlastních textů.</p>

<p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – užívá vhodných spojovacích výrazů.</p>	<p>s podmíněm</p>	
<p>ČJL 5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>ČJL 5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>	<p>Zohledňuje psaní y/i podle druhu slova a jeho významu.</p> <p>Aktivně procvičuje a propojuje získané znalosti a aplikuje je v textu.</p>	<p>Učení se navzájem</p> <p>Psaní příběhů, tvorba pomůcek pro výuku</p> <p>Propagační a reklamní tvorba- práce v grafických programech.</p>

<p><b>Literární výchova</b></p>		
<p><b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b></p>	<p><b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b></p>	<p><b>Učivo:</b></p>
<p>ČJL 5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>ČJL 5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p>	<p>Aktivně čte, buduje si ke čtení vztah, vybírá si žánr a dokáže o čteném komunikovat.</p> <p>Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam zná nebo si jej zjistí.</p> <p>Písemně si informace zaznamenává.</p> <p>Rozpozná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví.</p> <p>Porovná různé texty, najde shody i rozdíly,</p>	<p>Četba knih, časopisů, četba prózy, poezie i odborných textů, reflexe přečteného textů,</p> <p>Samostatné čtení, čtení ve skupině – sdílení</p> <p>Písemný projev – technika psaní, formální úprava textu.</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví.</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání.</p> <p>Základní literární pojmy: báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst, verš, rým,</p>

	aktivně sám texty píše.	přirovnání
ČJL 5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Setkává se s různě laděnými texty, vnímá rozdíly, popíše jejich působení na sebe i na své okolí.	Práce s textem – spojování, kombinatorika, slohová tvorba, aktivní komunikace v hodině i přestávce, tvůrčí dílny. Montessori pomůcky, práce s významy pro praxi – myšlenkové mapy atd...
ČJL 5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá	Využívá pro komunikaci s okolím vhodných slovních spojení a spisovného jazyka.	Práce s hlasem, referát, prezentace pro skupinu, zážitkové čtení, práce s vizualitou textu, seznámení se základními komunikačními pravidly

### Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

#### 1. – 3. ročník

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Sčítání a dočítání do 20 Práce s čísly do 20, jejich osvojení přes poznání v realitě Úvod do užití čísel v běžném životě
M-3-01-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čísla do 20 na číselné ose Porovnávání čísel do 20, vztahy rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03 užívá lineární	Užívá lineární uspořádání	Řeší slovní úlohy a

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Doplní v řadě přirozených čísel v oboru 0 – 20 chybějící číslo	jednoduché tabulky lineárních závislostí, vytvořených na příkladech z praktického života
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vyjmenuje v řadě čísla od 0 – 20 Správně používá pojmy dříve, později, včera, dnes
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Používá přirozená čísla k popisu situací ze života Řeší a tvoří slovní úlohy, které vedou ke vztahu méně/více
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientuje se v čase, rozumí jednotkám času	Orientace v čase – hodina, den a týden Jednoduché úlohy o věku
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Orientace v základní tabulce Orientace ve schématech – dětský park, bludiště, výstaviště
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozeznání, pojmenování a vymodelování vybraných těles Rýsování a znázornění základních útvarů, užívá jednoduchých konstrukcí Tvoření krychlových staveb, jejich přestavba a zaznamenání na papír
M-3-3-02 porovnávání velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovnávání velikosti útvarů, měření a odhadování délky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozeznání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině Rozpoznání a znázornění ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
---	--	---

4. – 5. ročník

Číslo a početní operace		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Počítá v číselném oboru přes 1 000 000, u sčítání a násobení používá záměny operandů a asociativity	počítání (sčítání, odčítání, násobení, porovnávání a zaokrouhlování) v číselném oboru přes 1 000 000, dělení jednomístným a dvoumístným číslem (se zbytkem), jednoduché úlohy s parametrem a zobecňování získaných poznatků
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Počítá (sčítá, odčítá, násobí, dělí) písemně v oboru přirozených čísel	pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení vícemístných přirozených čísel, písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem), porozumění pojmu záporné číslo, kmenový zlomek, procento, desetinné číslo, osvojení římských číslic a seznámení s jinými číselnými

		soustavami, řešení jednoduchých rovnic, řešení úloh se závorkami v oboru celých čísel
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhlí přirozené číslo, při řešení příkladu odhadne a následně zkontroluje výsledek počítání v oboru přirozených čísel	porovnávání čísel v různých prostředích, zaokrouhlování, měření a zaokrouhlování údajů
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Vypočítá slovní úlohu v oboru přirozených čísel, vytvoří vlastní slovní úlohu	řešení slovních úloh včetně úloh s antisignálem, používání tabulek a grafů k modelování a řešení různých situací, tvorba obdobné úlohy, budování řešitelské strategie založené na použití simplifikace, izomorfismu, zobecnění a substituce
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Demonstruje rozdělení celku na části, využívá zlomky	osvojení desetinných čísel a zlomků, hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu, hledání výhod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly, operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, 10, řešení vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malé $n$ , řešení jednoduchých úloh se zlomky, desetinnými čísly a procenty

<p>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p>	<p>Počítá s kladnými zlomky se stejným jmenovatelem</p>	<p>osvojení desetinných čísel a zlomků, hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu, hledání výhod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly, operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, 10, řešení vizualizované úlohy se zlomky typu <math>1/n</math> pro malé <math>n</math>, řešení jednoduchých úloh se zlomky, desetinnými čísly a procenty</p>
<p>M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p>	<p>Zobrazí desetinné číslo na číselné ose, pojmenuje desetinné číslo</p>	<p>osvojení desetinných čísel a zlomků, hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu, hledání výhod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly, operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, 10, řešení vizualizované úlohy se zlomky typu <math>1/n</math> pro malé <math>n</math>, řešení jednoduchých úloh se zlomky, desetinnými čísly a procenty</p>
<p>M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>	<p>Zobrazí záporné číslo na číselné ose, pojmenuje záporné číslo, chápe opak kladné hodnoty</p>	<p>pohyb po číselné ose - vytvoření představy záporného čísla</p>



<b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Využívá tabulek, diagramů a grafů	používání tabulek a grafů k modelování a řešení různých situací, tvorba obdobné úlohy, práce s daty (tvorba statistického souboru z náhodných jevů, evidence souboru dat, tabulka i graf), propedeutika statistiky a pravděpodobnosti, vyhledání požadovaných dat v tabulce a diagramu, používání jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Orientuje se v tabulkách, diagramech a grafech, k řešení modelové situace vytvoří vlastní tabulku, diagram nebo graf	používání tabulek a grafů k modelování a řešení různých situací, tvorba obdobné úlohy, práce s daty (tvorba statistického souboru z náhodných jevů, evidence souboru dat, tabulka i graf), propedeutika statistiky a pravděpodobnosti, vyhledání požadovaných dat v tabulce a diagramu, používání jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty

<b>Geometrie v rovině a v prostoru</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Zkonstruuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici	rovinné útvary v různých prostředích: čtverec, obdélník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravouhlý), čtyřúhelník, pěti- a šestiúhelník, kruh, kružnice, šipkový zápis rovinného útvaru, krychlové stavby a jejich plány (půdorys, nárys, proces konstrukce a přestavby), další prostorové útvary v různých prostředích: koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, sítě těles, řešení jednoduchých výpočtových a konstrukčních úloh o trojúhelníku (těžnice, těžiště, výška, střední příčka) i o některých čtyřúhelnících
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Pracuje s délkami úseček (sčítání, odčítání, včetně grafického)	měření a poměrování, evidence údajů, kmenové zlomky v kontextu části (úsečky, rovinného obrazce), práce s jednotkami délky a objemu
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Zkonstruuje kolmice a rovnoběžky	vzájemná poloha dvou přímek, popis konstrukce kolmic a rovnoběžek, konstrukce

		čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček, reprezentace úhlů pomocí hodin
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Používá čtvercovou síť k určení obsahu obrazce, využívá základní jednotky obsahu	parkety, dřívková geometrie, geodeska, čtverečkovaný papír, mřížový útvar, určení obsahu útvaru metodou rámování, měření obvodu, obsahu a objemu
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Pracuje s jednoduchou osovou souměrností	středová a osová souměrnost, symetrie v různých prostředích

<b>Nadstandardní aplikační úlohy a problémy</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Vypočítá jednoduchou slovní úlohu, při hledání řešení praktického problému využívá nabyté znalosti i vlastní kreativitu	úlohy v různých prostředích (sémantické, strukturální, geometrické), hledání kreativních řešení atypických úloh s důrazem na radost a krásu z objevování

## 6.2 Český jazyk

### Vzdělávací oblast: jazyk a jazyková komunikace

#### Charakteristika předmětu:

Předmět Český jazyk se samostatně vyučuje od 6. ročníku. Předmět přímo navazuje na předmět Trivium, který integruje na 1. stupni vzdělávací oblasti český jazyk a matematiku a její aplikaci. Pokračuje cvičení pravopisu a tvorby textu. Předmět se rozšiřuje o systematický rozvoj komunikačních dovedností.

Český jazyk v sobě svou povahou zahrnuje prvky jazykové, literární, slohové a komunikační výchovy. v závislosti na již dosažené úrovni čtenářských dovedností žáci rozvíjí své schopnosti pracovat s texty – porozumět instrukcím, vyhledat dané informace, vyvozovat závěry a vyjadřovat svůj postoj k přečtenému. Žáci pracují s různými typy textů přiměřených jejich věku, ať už samostatně nebo v menších skupinách. Výuce psaní předchází zařazování grafomotorických cviků zaměřených na uvolnění ruky. Metody výuky čtení a psaní aktivně přizpůsobujeme individuálním potřebám žáků. Pokračuje cvičení pravopisu a tvorby textu. Předmět se rozšiřuje o systematický rozvoj komunikačních dovedností. Vzdělávací oblast český jazyk procvičujeme po praktické stránce také v předmětu Projekty.

Český jazyk je taktéž součástí předmětu Projekty, který pracuje s metodou integrované tématické výuky. Při výuce v projektech klademe důraz na uplatnění získaných znalostí v praxi.

**Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)**

#### Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Cílem předmětu je rozšiřovat základy gramatiky a poskytnout tak žákům funkční nástroje pro kultivované vyjadřování písemnou i mluvenou formou, rozšiřovat a obohacovat slovní zásobu.

**Organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Organizační formy výuky:

o individuální práce (volná práce)

o spolupráce dětí (vzájemná pomoc a učení, volná práce dvojic a malých skupin)

o komunitní kruh

o individuální lekce (učitel - žák)

o skupinové lekce (učitel - skupina žáků)

o samostatná práce skupin podle zadaných kritérií

o individuální práce žáka podle zadaných kritérií

o projekty

o školní akce

**Časové vymezení vyučovacího předmětu:**

6. ročník – 1 hodiny

7. ročník – 2 hodiny

8. ročník – 2 hodiny

9. ročník – 2 hodiny

**Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků**

Společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

*Kompetence k učení*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• má pozitivní vztah k rozvoji čtení jako prostředku dalšího vzdělávání.</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• nabízí žákům rozmanitou nabídku textů ke čtení a další práci s nimi;</li><li>• užívá mluvnické a literární termíny v rámci výuky přiměřené věku žáků.</li></ul>

*Kompetence k řešení problémů*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• nalézá daná pravidla na základě samostatného bádání;</li><li>• promýšlí způsob řešení;</li><li>• nalézá chyby, považuje je za způsob vlastního poznání a zdůvodňuje správná řešení.</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• zadává žákům problémové úkoly, které vyžadují jeho aktivní zapojení a nalezení řešení, poskytuje mu oporu při jejich hledání, pokud ji žák vyžaduje;</li><li>• nabízí žákům materiály k vyřešení problému, případně může žáky odkázat na potřebné zdroje.</li></ul>

*Kompetence komunikativní*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• učí se správně vyjadřovat v mluveném i písemném projevu;</li><li>• rozlišuje různé typy textů za účelem získávání informací nebo čtení pro literární zážitek;</li><li>• zamýšlí se nad texty a vyjadřuje k nim svůj postoj.</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• nabízí žákům rozmanité vzorové komunikační situace z běžného života a podněcuje žáka, aby se nad nimi zamýšlel a aktivně komunikoval;</li><li>• poskytuje žákům různé typy textů ke čtení a navádí je k jejich následnému rozboru</li></ul>

*Kompetence sociální a personální*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• komunikuje ve dvojici nebo v malé skupině;</li><li>• ocení dovednosti druhých a v případě potřeby požádá o pomoc;</li><li>• se stává sebevědomým ve svém mluveném a psaném projevu a je schopen nabídnout svou pomoc druhým.</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• nabízí aktivity vyžadující spolupráci dvou či více žáků;</li><li>• navádí žáky k vzájemné pomoci a spolupráci při výuce čtení a psaní, podporuje vznik čtenářských skupin;</li><li>• učí žáky vzájemnému hodnocení nabídkou hodnotících kritérií.</li></ul>

*Kompetence občanské*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• respektuje názory druhých lidí;</li><li>• vžívá se do situací ostatních skrze čtenářský zážitek;</li><li>• porozumí pravidlům chování vyjádřeným písemným či obrazovým záznamem přiměřenému věku a uvědomuje si podstatu zavádění těchto pravidel;</li><li>• oceňuje hodnotu slovesné tvorby jako součást národního uvědomění.</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• naslouchá názorům žáků a respektuje je, čímž vytváří model chování pro žáky;</li><li>• pomáhá s žáky spoluvytvářet bezpečné prostředí, vede žáky k vzájemnému naslouchání;</li><li>• nabízí žákům texty podněcující jejich vcítění se do situace za účelem rozvoje jejich sociálních dovedností a navádí je k zamýšlení se nad těmito situacemi;</li><li>• zařazuje do výuky texty ze slovesného dědictví a zamýšlí se s žáky nad jejich hodnotou pro žáky jako občany.</li></ul>

**Kompetence pracovní**

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• upevňuje si pracovní návyky, dokončí zadaný úkol, udržuje si čisté pracovní prostředí;</li> <li>• vytváří si vlastní rozvrh činností;</li> <li>• dbá na hygienické návyky pro čtení a psaní.</li> </ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• navádí žáky k vytvoření si pracovních návyků, zamýšlí se s nimi nad výhodami, které tyto návyky přináší;</li> <li>• poskytne vedení při upevňování hygienických návyků pro čtení a psaní</li> </ul>

**6. - 9. ročník**

<b>Jazyková výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	v textu rozpozná spisovná a nespisovná slova sám přinese úryvek, kde jsou nespisovné výrazy zvládne 2-3 jazykolamy	- zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	umí rozdělit slovo na předponu, kořen, příponu a koncovku umí uvést příklad fráze a vysvětlit, co znamená	- stavba slova - tvoření slov - přenesená pojmenování - význam slov
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	umí sám použít SSJČ orientuje se v Pravidlech českého pravopisu (umí si v nich najít určité pravidlo)	- práce s jazykovými příručkami - rozvoj slovní



	umí používat internetovou jazykovou příručku	zásoby
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<p>V souvislém textu určí druhy všech slov.</p> <p>Umí stupňovat a skloňovat přídavná jména, umí u nich určit druh a vzor</p> <p>umí určit u zájmen a číslovek druh</p> <p>u sloves určí osobu, číslo, čas a způsob</p> <p>umí správně užívat všechna neohebná slova</p> <p>umí upozornit na tvaroslovnou chybu v projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- určování slovních druhů</li> <li>- mluvnické kategorie</li> <li>- skloňování, stupňování</li> <li>- mluvnické významy a tvary slov</li> <li>- skloňování obecných jmen přejatých</li> <li>- skloňování cizích vlastních jmen</li> </ul>
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	rozlišuje komunikaci neformální a formální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- druhy vět podle postoje</li> <li>- slovní zásoba</li> <li>- kultura řeči a jazyka</li> <li>- kultivovaný projev</li> <li>- nonverbální prostředky</li> </ul>
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<p>určí větné členy</p> <p>nahradí větný člen vedlejší větou a obráceně</p> <p>stavbu souvětí vyjádří grafem</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-skladba věty</li> <li>- souvětí souřadné a podřadné</li> <li>- vztahy mezi VH a VV</li> <li>- větné ekvivalenty</li> </ul>

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	píše správně i/y ve shodě podmětu s přísudkem umí v textu najít záměrné chyby	- interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - psaní velkých písmen - pravopisná cvičení - shoda podmětu s přísudkem
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	přiřadí vybrané evropské jazyky do skupin odliší spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí přečte úryvek pohádky, pověsti nebo lidové písně v	- útvary českého jazyka - skupiny jazyků

<b>Komunikační a slohová výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	umí odlišit popis/informaci/hodnocení umí hledat odpovědi v textu i za textem umí tvořit otázky k textu i za text	- vyhledávání zdrojů - tvorba textů různého komunikačního záměru
	vyhledává a volí si vhodné informační zdroje umí najít hranici ("bod zlomu") věrohodnosti	- techniky kritického myšlení - srovnávání textů, myšlenek, názorů
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a	rozpozná v běžné komunikaci	- typy

objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	záměr autora	informačních zdrojů
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá kritický postoj	ve vybraném úryvku umí najít rozporuplné informace umí si jakoukoliv informaci ověřit umí rozpoznat typy vět a sdělení, která manipulují a útočí zúčastní se fiktivního předvolebního setkání v různých rolích	- rozpoznání manipulativních slovních spojení a neplatné argumentace
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	rozlišuje situace pro volbu mluveného projevu a zohledňuje adresáta	- praktický nácvik prezentace, problémových dialogů a diskuzí
	argumentuje vhodnými prostředky s ohledem na typ komunikační situace; uplatňuje efektivní komunikační a učební strategie vyzkouší si akademickou debatu na základě sběru argumentů vypracuje esej na své zvolené téma	- rozličné komunikační techniky a strategie - učební strategie - praktická aplikace gramatických poznatků v písemném i mluveném projevu
	uceleně prezentuje vlastní práci za využití vhodných verbálních technik a vizuálního doprovodu;	- příprava prezentace včetně doprovodných textových a

	formu prezentace přizpůsobuje posluchačům odprezentuje svou přečtenou knihu	vizuálních podkladů a její přednes
	v on-line prostředí si chrání informační soukromí a jedná dle zásad bezpečnosti na internetu; vhodně v on-line prostředí komunikuje v souladu s obecnou komunikační etikou	- zásady bezpečnosti na internetu - komunikační etika v emailu, sociálních sítích apod.
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- vedení dialogu - prezentace - skupinové diskuze - prvky dramatické
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Umí zásady mluveného projevu, kultivovaně vede svůj projev a využívá práci s hlasem	výchovy
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Řídí se pravidly efektivní komunikace	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	s populárně-naučným textem umí pracovat metodou INSERT umí shrnovat obsah odstavců i shrnout celý text zpracuje výklad na zvolené téma podle klíčových slov napíše	- rozmanité techniky práce s textem a tvorby zápisků - výpisky a výtah - prezentace daného tématu

	slohový útvar	- výklad
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost	- tvůrčí psaní - tvorba účelových písemných sdělení - úvaha, vyprávění,
	tvoří autorské texty rozmanitými literárními styly	popis, popis pracovního postupu,
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohohové útvary vytvoří své předmětové portfolio z ČJ	pozvánka, charakteristika, žádost, soukromý a úřední dopis, vyplňování úředních formulářů, životopis

<b>Literární výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	přečte a shrne beletristický text v úryvku najde knižní výrazy vybere si báseň, kterou zpaměti přednese	-základy literární teorie a historie - námět a téma díla, literární hrdina,
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	na základě vlastního prožitku různých úryvků rozpozná různý styl autora	-interpretace literárních děl
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy	účastní se dílny čtení a vede zápisy o své četbě	- sdílení a vyhledávání

<p>divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>	<p>zformuluje své dojmy z divadelního představení po shlédnutí filmu napíše na hlavního hrdinu “Životabáseň”</p>	<p>literárních a kulturních zážitků - záznam literárních a kulturních zážitků různými formami</p>
<p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>podle svého zájmu, znalostí a schopností vytvoří literární text</p>	<p>- tvůrčí psaní - tvorba účelových písemných sdělení - úvaha, vyprávění, popis, popis pracovního postupu, pozvánka, charakteristika, žádost, soukromý a úřední dopis, vyplňování úředních formulářů</p>
<p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>diskutuje o hodnotě literárního díla na základě argumentů vycházejících z textu rozliší kýč a brak od uměleckého díla vytvoří T-graf na téma “Přínos čtení pro člověka”</p>	<p>literární teorie a kritika</p>
<p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>uvede různé žánry knih pro děti a mládež na základě své vlastní četby vytvoří mapu svého</p>	<p>- poezie, próza, drama; žánry lyrické, epické a dramatické v</p>

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

	čtenářského teritoria	proměnách času
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře odliší tragédii a komedii	- hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a představitelé - drama -ústní lidová slovesnost
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování seznámí se s výkladem horkého a chladného média	- srovnání knihy s divadelní nebo filmovou reprodukcí
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	vyhledává informace v různých typech textových i elektronických zdrojů navštíví v knihovně studovnu a vypracuje pomocí knihovnice zadaný úkol vysvětlí podstatu autorských práv	- práce s encyklopediemi, učebnicemi, kronikami, elektronickými zdroji, atlasy, klíči, příručkami apod.

## 6.3 Matematika

### Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

#### Charakteristika předmětu

Matematiku chápeme především jako prostředí pro intelektuální a sociální rozvoj dítěte. Cílem výuky matematiky je, aby se žáci rozvíjeli v následujících oblastech:

- schopnost autonomně přemýšlet, samostatně řešit problém, vytvářet vlastní originální řešitelské strategie
- schopnost diskutovat, používat při diskusi relevantní argumenty a přesné pojmy
- schopnost vysvětlit svůj způsob řešení, schopnost pomoci druhému při řešení problému
- zvládnutí základních početních dovedností, schopnost použít matematické nástroje na řešení problémů z reálného světa

Klademe důraz spíše na vlastní intelektuální činnost dítěte než na nácvik a reprodukování modelových postupů řešení, upřednostňujeme co nejhlubší porozumění problémů před rychlostí počítání. Možnost vlastní tvůrčí práce na úrovni obtížnosti přiměřené konkrétnímu dítěti umožňuje žákům zažít radost z intelektuální práce.

**Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)**

#### Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět matematika je samostatně vyučován od 6. ročníku. Zároveň je taktéž součástí předmětu Projekty, který pracuje s metodou integrované tématické výuky. Při výuce v projektech klademe důraz na uplatnění získaných znalostí v praxi.



Výuka je koncipovaná převážně tak, že žáci samostatně nebo ve skupinách řeší úlohy z různých matematických prostředí či z běžného života, logické úlohy, nestandardně zadané úlohy. Žáci diskutují o možných řešeních, vymýšlejí úlohy vlastní. Žáci se učí také manipulativní činností, používají, kdykoliv to potřebují, různé prostředky a pomůcky pro vizualizaci (prsty, korálky, krokovací pás, modely těles), ve vyšších ročnících se učí efektivně používat výpočetní techniku.

#### **Organizační vymezení vyučovacího předmětu:**

Organizační formy výuky:

- individuální práce (volná práce)
- spolupráce dětí (vzájemná pomoc a učení, volná práce dvojic a malých skupin)
- práce v páru (žák - žák)
- skupinové lekce (učitel - skupina žáků)
- samostatná práce skupin podle zadaných kritérií
- individuální práce žáka podle zadaných kritérií
- projekty
- školní akce

#### **Časové vymezení vyučovacího předmětu:**

6. ročník – 3 hodiny

7. ročník – 3 hodiny

8. ročník – 3 hodiny

9. ročník – 3 hodiny

**Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků**

Společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

***Kompetence k učení***

Pestrá paleta podnětů umožňuje žákovi intelektuální seberealizaci, která je základem jeho poznání smyslu této práce a jádrem motivace k další práci.

***Kompetence k řešení problémů***

Série úloh a problémů různé náročnosti dovoluje žákovi budovat vlastní řešitelské strategie i meta-strategie a tyto dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet. Zdůrazněn je spekulativní přístup, který kultivuje kritické myšlení žáka.

***Kompetence komunikativní***

Podporována je vzájemná interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemné informace, schopnost artikulovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině.

***Kompetence sociální a personální***

Úspěšným řešením problémů narůstající obtížnost získává žák sebedůvěru a poznání, že jeho radost je závislá na klimatu třídy, jej vede k sociálně pozitivnímu chování. Buduje vlastní autonomii s tendencí k příští autokonceptci.

***Kompetence pracovní***

Radost, kterou žák zažívá z úspěšného intelektuálního rozvoje, buduje jeho potřebu smysluplné práce. Dovede si vážit času, vyhledává možnosti dalšího růstu.

6. – 9. ročník

Číslo a proměnná		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Racionální čísla (zlomky, procenta, desetinná čísla, souvislost mezi nimi), základní operace, řešení problémů
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Práce s velkými čísly, zaokrouhlování, odhady, použití kalkulačky, výpočetní techniky
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost čísla 2, 3, 4, 5, 10, prvočíslo
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Racionální čísla (zlomky, procenta, desetinná čísla, souvislost mezi nimi), základní operace, řešení problémů
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Poměr, měřítko

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Aplikační úlohy na procenta (úrok)
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Použití proměnné při řešení úloh
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Soustavy lineárních rovnic
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Různé strategie řešení slovních úloh od metody pokus-omyl po využití jazyka algebry

**Závislosti, vztahy a práce s daty**

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Práce s větším souborem dat
---	--	-----------------------------

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

M-9-2-02 porovnává soubory dat	Porovnává soubory dat	Práce s větším souborem dat
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Přímá a nepřímá úměrnost (trojčlenka nebo jiné řešitelské strategie)
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Lineární funkce (rovnice, tabulka, graf, aplikace)
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Použití proměnné při řešení úloh

<b>Geometrie v rovině a prostoru</b>		
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Základní tělesa a jejich vlastnosti
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Úhel (měření, výpočty)

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Shodnost, podobnost trojúhelníků
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Středová a osová souměrnost
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich	Základní tělesa a jejich vlastnosti

	vlastnosti	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Objem, povrch a síť kvádrů a krychle
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	Načrtne a sestrojí síť základních těles	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Zobrazení 3D objektů v rovině
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Aplikační geometrické úlohy

#### **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Úlohy z kombinatoriky a pravděpodobnosti
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky	Modelování 3D útvarů, rozvoj prostorové představivosti

*Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav*

	a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	
--	---	--



## 6.4 Anglický jazyk

### Vzdělávací oblast: Cizí jazyk

#### Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka probíhá od 1. do 9. ročníku. Žáci pracují ve věkově smíšených skupinách podle vlastní úrovně. Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Výuka Anglického jazyka umožňuje lepší uplatnění lidí na trhu práce a vede tedy i ke zlepšení kvality jejich života nejen v občanské a pracovní sféře, ale i v osobním životě. Vede ke vzájemnému mezinárodnímu porozumění a toleranci mezi lidmi.

Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Obsahovou náplní Anglického jazyka je nácvik řečových dovedností pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům a nadání. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím. ITC napomáhá rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Jsou rozvíjeny dovednosti, které umožňují nastartovat studijní autonomii.

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Žáci minimálně dosáhnou podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky úrovně A – 2, což je uživatel jazykových základů.

#### Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu)

##### Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se

věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení, pro něž se využívá audioorální metody a jiných aktivizujících metod. K osvojování receptivních dovedností dochází rychleji než k osvojování dovedností produktivních (žák nejdříve porozumí sdělení v cizím jazyce, než začne reagovat a odpovídat na otázky). Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Učivo se zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje (z tohoto důvodu nejsou jednotlivé gramatické jevy zařazeny v učivu - každý žák si je totiž osvojuje individuálně). Výčet zařazených tematických celků je pouze orientační a průvodce zařazuje do učiva tematické celky s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení minimálně úrovně A1 podle Společného referenčního rámce pro jazyky.

Na 2. stupni se věnuje pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednosti mluvení a dovednosti psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k užití ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Na 2. stupni se učivo také zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje (z tohoto důvodu nejsou jednotlivé gramatické jevy zařazeny v učivu - každý žák si je totiž osvojuje individuálně). Výčet zařazených tematických celků je pouze orientační a průvodce zařazuje do učiva tematické celky s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Cizojazyčné vzdělávání na 2. stupni vede k dosažení minimální úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

### Organizační vymezení vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět se realizuje od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci. 1. ročník 1hodina, 2. až 9. ročník 3 vyučovací hodiny. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Anglický jazyk se dále objevuje ve všech projektech, které žáci absolvují. Žák má možnost zpracovat celý či část projektu v anglickém jazyce.

Ve vyučovacím předmětu se využívá různých organizačních forem – práce ve dvojicích, skupinová práce dle zadaných kritérií, individualizovaná výuka dle zadaných kritérií, práce s pomůckou, . Zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie a cíle, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako soutěže, hry, práce s písni, využití ICT, práce s autentickými materiály apod. Aktivity jsou koncipovány stylem „student-centred“. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za své učení, nutnosti hledání vlastních odpovědí a používání průvodce jako pomocníka, nikoliv autority, na své cestě ke zlepšení jazykových znalostí a dovedností. Žáci mají možnost zařadit se do studijní skupinky, která nejlépe odpovídá jejich úrovni a potřebám.

Průvodce vede žáky k pravidelnému sebehodnocení a plánování aktivit. Pomáhá s organizací práce, plánováním a tříděním informací.

### Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje v 1. - 9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

**1. ročník** - 1 hodina

**2. ročník** – 2 hodiny

**3. ročník** – 2 hodiny

**4. ročník** – 2 hodiny

**5. ročník** – 2 hodiny

**6. ročník** – 2 hodiny

**7. ročník** – 2 hodiny

**8. ročník** - 2 hodiny

**9. ročník** – 2 hodiny

**Výchovné a vzdělávací strategie - společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků**

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

**Kompetence k řešení problémů**

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Samostatně řeší jazykové problémy</li><li>• myslí kriticky při čtení různorodých cizojazyčných textů</li><li>• vhodně reaguje při navozovaných problémových situacích z reálného života</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace);</li><li>• zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali;</li><li>• motivuje žáky tak, aby se nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem;</li><li>• poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení</li></ul>

	<p>jazykových problémů v rámci projektů;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vede děti stylem „student-centred“ učení, žáci si přicházejí na všechny poznatky přicházejí sami;</li> <li>• výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení.</li> </ul>
--	--

*Kompetence komunikativní*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• srozumitelně se prezentuje písemnou i ústní formou</li> <li>• uplatňuje znalosti z cizího jazyka při komunikaci v praxi</li> <li>• při hraní rolí a simulacích reálných situací je schopen započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, dokáže adekvátně argumentovat</li> </ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porozumění mluvenému slovu;</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci;</li> <li>• metodou hraní rolí a simulace reálných situací rozvíjí u žáků schopnost započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, aktivním spojením žáků do diskuse rozvíjí jejich argumentační dovednosti;</li> <li>• napomáhá promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce;</li> <li>• dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebe prezentaci (samostatné práce, projekty, konverzace, řízené diskuse);</li> <li>• dbá na zřetelnou výslovnost žáků při jejich ústním projevu a umožňuje jim, aby si výslovnost zdokonalovali při prezentaci výstupů své práce.</li> </ul>

**Kompetence sociální a personální**

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• řeší jazykové úkoly ve skupině a dokáže nastavovat pravidla práce v týmu</li><li>• diskutuje aktuální témata v každodenním životě</li><li>• spolupracuje, pomáhá svým spolužákům a respektuje je</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu;</li><li>• při neporozumění cizojazyčnému výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali;</li><li>• při řešení různých jazykových úkolů využívá skupinovou práci k nastavení pravidel práce v týmu;</li><li>• uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, diferencuje svůj přístup k žákům dle jejich schopností.</li></ul>

**Kompetence k učení**

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• seznamuje se se svým učebním stylem a umí s ním pracovat za účelem dosahování vytyčených vzdělávacích cílů</li><li>• pracuje efektivně s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě</li><li>• při vyhledávání neznámých výrazů používá různé druhy elektronických i tištěných slovníků</li><li>• ovládá kompenzační strategie za účelem efektivní komunikace v cizím jazyce (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz)</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Využívá různé způsoby interakce (projektové vyučování, komunikativní metoda, metoda TPR, činnostní vyučování, audioorální metoda, diskuze, brainstorming, learner autonomy aj.);</li><li>• učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim</li></ul>

	<p>ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat portfolio a týdenních plánů;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost;</li> <li>• zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací, řešení úkolů a pro komunikaci;</li> <li>• vede žáky k pochopení důležitosti komunikovat anglicky při studiu i v praktickém životě;</li> <li>• za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě (učebnice, knihy, výukové programy, média včetně internetu, ústní informace, anglické časopisy);</li> <li>• při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků (obrazové, dvojjazyčné, výkladové);</li> <li>• využíváním kompenzačních strategií (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využíváním gest a pauz) rozvíjí u žáků efektivní komunikaci v cizím jazyce).</li> </ul>
--	--

**1. – 3. Ročník**

<b>Řečové dovednosti</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i	rozumí základním pokynům ve třídě; je aktivní v komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozdravy</li> <li>- pokyny a příkazy ve škole</li> <li>- jednoduchá žádost</li> <li>- dialog</li> <li>- dotazy a krátké</li> </ul>

neverbálně		odpovědi
CJ-3-1-01 je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	vyslovuje hlásky, slova, věty a sdělení – dává správný důraz ve slově a větě, má rytmus, intonaci a váže slova	- formulace krátkého sdělení - jednoduchá prezentace
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	používá osvojenou slovní zásobu v mluveném projevu - správná výslovnost hlásek slov a slovních spojení	- říkanky, básničky a písničky - komunikační aktivity - fonetika – výslovnost, rytmus, intonace, vázání slov
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	čte aktivně s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky textu nebo konkrétní informaci v textu	- správné psaní probíraných slov
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí poslechové aktivitě s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informaci	
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	přiřadí psanou formu slova k jeho správné výslovnosti	
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	opisuje správně probíraná slova a věty dle předlohy	

4. – 5. ročník

Poslech s porozuměním		
Výstupy RVP	Výstupy ŠVP	Učivo
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a	aktivně reaguje na jednoduché pokyny učitele	- Pozdravy - Blahopřání



Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností		- Jednoduché pokyny a příkazy ve škole, třídě
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	osvojuje si a procvičuje novou slovní zásobu, zejména s obrázkovou oporou; skládá slovní zásobu do vět	- jednoduchá žádost a poděkování
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	trénuje poslechové activity s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informaci	- jednoduchý popis
		- říkanky, básničky, a písničky
		- jednoduché návody
		- komiksy
		- komunikační aktivity
		- fonetika – výslovnost, rytmus, intonace, vázání slov
		- aktivity na vyhledávání konkrétní informace v textu

<b>Mluvení</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	aktivně se zapojí do rozhovoru s důrazem na jeho plynulost a přesnost mluveného projevu	- Pozdravy
		- Blahopřání
		- Jednoduché pokyny a příkazy ve škole, třídě
		- jednoduchá žádost a poděkování
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým	používá osvojovanou slovní	

způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	zásobu, gramatické jevy při jednoduchých sdělení týkajících se jemu blízkých témat	<ul style="list-style-type: none"> <li>- jednoduchý popis</li> <li>- říkanky, básničky, a písničky</li> <li>- jednoduché návody</li> <li>- komunikační aktivity</li> </ul>
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	dokáže vytvořit jednoduché otázky a odpovědi týkající se jemu blízkých témat	<ul style="list-style-type: none"> <li>- fonetika – výslovnost, rytmus, intonace, vázání slov</li> <li>- jednoduché prezentace</li> </ul>

<b>Čtení s porozuměním</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	umí vyhledat v textu konkrétní informaci	<ul style="list-style-type: none"> <li>- říkanky, básničky, a písničky</li> <li>- jednoduché obrázkové knihy</li> </ul>
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	čte s cílem porozumění a pochopení podstaty textu, zejména s vizuální oporou	<ul style="list-style-type: none"> <li>- jednoduchá žádost a poděkování</li> <li>- jednoduchý popis</li> <li>- jednoduché návody</li> <li>- jednoduché pokyny k textu</li> <li>- komiksy</li> <li>- autentické texty – upravené novinové, internetové články</li> <li>- aktivity na</li> </ul>

		vyhledávání konkrétní informace v textu a pochopení podstaty textu
--	--	---

<b>Psaní</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	píše krátké texty na základní osvojovaná témata; rozeznává rozdílnosti mluvené a psané složky jazyka	- pohlednice, leták, plakát, email, dopis, SMS - psaní krátkých textů na základní probíraná témata
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	vyplňuje základní informace do formulářů	- aktivity zaměřené na rozdílnost mluvené a psané složky - formuláře - tvorba prezentací, plakátů - tvorba vlastního textu dle vzoru

**6. – 9. Ročník**

<b>Poslech s porozuměním</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li	vystihne hlavní myšlenku poslechových textů přiměřeného rozsahu	- poslechové aktivity, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

pronášeny pomalu a zřetelně		informaci
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozumí základním informacím v jednoduchém textu (lze využít vizuální opory); vystihne hlavní myšlenky textu; v textu nalezne odpovědi na otázky; rozumí základní konverzaci na každodenní téma; rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma; rozlišuje formální a neformální promluvu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poslechové aktivitě na celkové porozumění promluvě nebo konverzaci</li> <li>- porozumění jednoduchým otázkám</li> <li>- pochopení konkrétní informace v poslechovém textu, který je na probírané téma</li> <li>- autentické materiály</li> <li>- adaptovaná literární a jiná díla</li> <li>- písně</li> <li>- rozhovory</li> <li>- jednoduchá vyprávění</li> </ul>

<b>Mluvení</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	předá základní informace o sobě, své rodině a škole; pro vyjádření používá adekvátních gramatických struktur, lexikálních a jiných jazykových prostředků; adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích; zahájí, udrží a	<ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivity na správnou tvorbu otázek, vedení a zapojení se do rozhovoru v běžných formálních i neformálních situacích</li> <li>- aktivity zaměřené na mluvení o osvojovaných tématech jako jsou rodina, kamarádi, škola a volný čas</li> </ul>

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

	ukončí jednoduchý rozhovor na známá témata	- vyprávění příběhu a událostí - popis místa, osob a věcí ze svého každodenního života
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	v samostatném ústním projevu a konverzaci sdělí informace o sobě, blízkých a známých lidech;	- porozumění jednoduchým otázkám a schopnost na ně reagovat
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	shrne obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace shrnuje různými způsoby; při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří za použití jiných lexikálních prostředků; respektuje fonetické specifika jazyka, intonaci a ráz věty	- poděkování a reakce na ně - navrhování a přijímání, odmítání návrhů - rozhovory na běžná témata - jednoduché vyprávění - omluva, žádost, prosba - rozdíl mezi formální a neformálním stylem - popis osoby, místa

<b>Čtení s porozuměním</b>		
<b>RVP výstupy</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu; pracuje s různými typy textů; pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací např. s internetem, encyklopedií	- zjednodušená literární díla - jednoduché vyprávění - formální a neformální texty - jednoduché ilustrované příběhy, komiksy - popis
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a	rozumí podstatě psaného	

jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	projevu na známé téma, který obsahuje neznámou slovní zásobu; využívá různé slovníkové příručky, pracuje se slovníkem	
---	---	--

<b>Psaní</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	dokáže vyplnit formulář a dotazník obsahující základní informace	- vyplňování základních informací do formuláře
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	sestaví souvislý, přiměřeně dlouhý text na známá témata; předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů; využívá znalostí vhodných lexikálních a jazykových prostředků	- psaní krátkých textů na základní probíraná témata (např. o sobě, rodina nebo volný čas) - psaní odpovědi na písemná sdělení - rozpoznání rejstříku
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	reaguje na písemná sdělení a umí formulovat odpověď na ně; využívá znalostí formálního a neformálního jazyk; je dostatečně obeznámen s vhodnými jazykovými prostředky	sdělení a schopnost použití adekvátního rejstříku v písemné odpovědi - tvorba - referáty, prezentace, plakáty - popis - vyprávění - dopisy, emaily, SMS, pohlednice,

*Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav*

		blahopřání - formální a neformální styl – vhodné fráze a spojení
--	--	--

## 6.5 Německý jazyk

### Vzdělávací oblast: další cizí jazyk

#### Charakteristika vyučovacího předmětu

Konkrétním cílem výuky dalšího cizího jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím, umožňuje snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Vyučovací předmět Další cizí jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

#### Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

Standardní délka vyučovacího předmětu je 45 minut. Předmět je realizován od 6. do 9. ročníku.

#### Organizační vymezení předmětu

Ve vyučovacím předmětu se využívá různých organizačních forem – práce ve dvojicích, skupinová práce dle zadaných kritérií, individualizovaná výuka dle zadaných kritérií, práce s pomůckou. Zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie a cíle, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako soutěže, hry, práce s písní, využití ICT, práce s autentickými materiály apod. Aktivity jsou koncipovány stylem „student-centred“. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za své učení, nutnosti hledání vlastních odpovědí a používání průvodce jako pomocníka, nikoliv autority, na své cestě ke zlepšení jazykových znalostí a dovedností.

Průvodce vede žáky k pravidelnému sebehodnocení a plánování aktivit. Pomáhá s organizací práce, plánováním a tříděním informací.



### Časové vymezení vyučovací předmětu

7. ročník – 1 hodina

8. ročník – 1 hodina

9. ročník – 1 hodina

**Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků**

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

#### Kompetence k učení

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• seznamuje se se svým učebním stylem a umí s ním pracovat za účelem dosahování vytyčených vzdělávacích cílů</li><li>• pracuje efektivně s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě</li><li>• při vyhledávání neznámých výrazů používá různé druhy elektronických i tištěných slovníků</li><li>• ovládá kompenzační strategie za účelem efektivní komunikace v cizím jazyce (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz)</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Využívá různé způsoby interakce (projektové vyučování, komunikativní metoda, metoda TPR, činnostní vyučování, audioorální metoda, diskuze, brainstorming, learner autonomy aj.);</li><li>• učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat portfolio a týdenních plánů;</li><li>• využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby</li></ul>

	<p>motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací, řešení úkolů a pro komunikaci;</li> <li>• vede žáky k pochopení důležitosti komunikovat anglicky při studiu i v praktickém životě;</li> <li>• za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě (učebnice, knihy, výukové programy, média včetně internetu, ústní informace, anglické časopisy);</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků (obrazové, dvojjazyčné, výkladové);</li> <li>• využíváním kompenzačních strategií (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využíváním gest a pauz) rozvíjí u žáků efektivní komunikaci v cizím jazyce).</li> </ul>

**Kompetence k řešení problémů**

<p><b>Žák:</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• samostatně řeší jazykové problémy</li> <li>• myslí kriticky při čtení různorodých cizojazyčných textů</li> <li>• vhodně reaguje při navozovaných problémových situacích z reálného života</li> </ul>
<p><b>Průvodce:</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace);</li> <li>• zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali;</li> <li>• motivuje žáky tak, aby se nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"><li>• poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení jazykových problémů v rámci projektů;</li><li>• vede děti stylem „student-centred“ učení, žáci si přicházejí na všechny poznatky přicházejí sami;</li><li>• výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení.</li></ul>
--	--

*Kompetence komunikativní*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• srozumitelně se prezentuje písemnou i ústní formou</li><li>• uplatňuje znalosti z cizího jazyka při komunikaci v praxi</li><li>• při hraní rolí a simulacích reálných situací je schopen započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, dokáže adekvátně argumentovat</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění mluvenému slovu;</li><li>• využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci;</li><li>• metodou hraní rolí a simulace reálných situací rozvíjí u žáků schopnost započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, aktivním spojením žáků do diskuse rozvíjí jejich argumentační dovednosti;</li><li>• napomáhá promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce;</li><li>• dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebezprezentaci (samostatné práce, projekty, konverzace, řízené diskuse);</li><li>• dbá na zřetelnou výslovnost žáků při jejich ústním projevu a umožňuje jim, aby si výslovnost zdokonalovali při prezentaci</li></ul>

	výstupů své práce.
--	--------------------

**Kompetence sociální a personální**

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• řeší jazykové úkoly ve skupině a dokáže nastavovat pravidla práce v týmu</li> <li>• diskutuje aktuální témata v každodenním životě</li> <li>• spolupracuje, pomáhá svým spolužákům a respektuje je</li> </ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu;</li> <li>• při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali;</li> <li>• při řešení různých jazykových úkolů využívá skupinovou práci k nastavení pravidel práce v týmu;</li> <li>• uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, diferencuje svůj přístup k žákům dle jejich schopností.</li> </ul>

**Obsahové vymezení vyučovacího předmětu**

Předmět se zaměřuje především na rozvoj dovednosti poslechu a mluvení, v menší míře pak i dovednost psaní. Učivo se zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje (z tohoto důvodu nejsou jednotlivé gramatické jevy zařazeny v učivu - každý žák si je totiž osvojuje individuálně). Výčet zařazených tematických celků je pouze orientační a průvodce zařazuje do učiva tematické celky s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Žáci jsou vedeni k rostoucí samostatnosti při plánování a realizaci svých vzdělávacích plánů v rámci předmětu.

7. – 9. ročník

<b>Poslech s porozuměním</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma; pochopí obsah a smysl jednoduché dialogu a nahrávky	- aktivity na porozumění základním pokynům ve třídě - osvojování a procvičování nové slovní zásoby, zejména s obrázkovou oporou - aktivity na porozumění
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	na základě poslechu krátké konverzace shrne její obsah	základním funkčním frázím pro pozdrav a poděkování - poslechové aktivity s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informaci
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	

<b>Mluvení</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	tvoří jednoduché rozvoje; vytváří otázky a odpovědi na	-aktivity zaměřené na schopnost zapojení se do

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

	ně	rozhovoru s důrazem na plynulost nebo přesnost mluveného projevu
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	vypráví o sobě, své rodině a kamarádech; dokáže jednoduše hovořit o osvojovaných tématech; prezentuje	- použití osvojované slovní zásoby (např. osobní údaje, rodina, škola, volný čas) a gramatických jevů v mluveném projevu
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	vede jednoduché rozhovory	- použití osvojované slovní zásoby (např. osobní údaje, rodina, škola, volný čas) a gramatických jevů v rozhovoru

<b>Čtení s porozuměním</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	v jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci;	- čtecí aktivity, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informaci - čtecí aktivity na
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	srozumitelně vyslovuje jedoduchý čtený text se známou slovní zásobou; rozumí krátkému textu s obrázky; neznámé slovo vyhledá v tištěném slovníku	rozvoj slovní zásoby - práce s autentickými zdroji - práce se slovníky
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu,	vytvoří odpověď na otázku na základě jednoduchého a	

zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	známého textu	
--	---------------	--

Psaní		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	vyplní osobní údaje ve formuláři	- vyplňování základních informací do formuláře
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	napíše blahopřání, phlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi	- psaní krátkých textů na základní probíraná témata (např. o sobě, rodina nebo volný čas) - psaní odpovědi na písemná sdělení
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	odpoví na krátkou jednoduchou zprávu; reprodukuje hlavní myšlenky textu s pomocí obrázku nebo osnovy	- rozpoznání rejstříku sdělení a schopnost použití adekvátního rejstříku v písemné odpovědi

Učivo:

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov;
- **slovní zásoba** – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem;
- **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí;

- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).



## 6.6 Svět v souvislostech

### Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a příroda

#### Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem výuky předmětu Svět v souvislostech je pomoci žákům osvojit si poznatky z různých oblastí lidského vědění tak, aby došlo k jejich propojení a zařazení do vzájemných souvislostí. Svět v souvislostech integruje obory ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost, Člověk a příroda. Předmět v souladu s koncepcí a strategiemi školy včleňuje učivo napříč obory a plně využívá propojenost obsahů i průřezových témat.

Nedílnou součástí předmětu Světu v souvislostech je důraz na schopnost dětí prezentovat výsledky své práce a reflektovat svůj pokrok v učení a dále na praktickou stránku osvojovaných poznatků.

**Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)**

#### Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

V předmětu Svět v souvislostech bývají oddělovány výukové cíle ze vzdělávacího obsahu člověk a společnost, člověk a příroda.

#### Svět v souvislostech integruje vzdělávací obory:

- Dějepis
- Výchova k občanství
- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis (Geografie)

### Organizační vymezení

Předmět v Svět v souvislostech je vyučován v blocích. Využívá se projektového vyučování v terénu a exkurzí. Snažíme se, aby žáci kriticky používali informace – používáme výukové metody a postupy kritického myšlení. Do výuky je pravidelně zařazovaná laboratorní práce, práce s mapou, filmy, dokumenty.

### Organizační formy výuky:

- spolupráce dětí (vzájemná pomoc a učení, volná práce dvojic a malých skupin)
- experimenty
- samostatná práce skupin podle zadaných kritérií
- individuální práce (volná práce)
- individuální práce žáka podle zadaných kritérií
- skupinové lekce (učitel - skupina žáků)
- workshopy – ostrovy učení
- zážitková pedagogika

### Časové vymezení

Vzdělávací obory dějepis, výchova k občanství, fyzika, přírodpis, zeměpis jsou zahrnuty v ročnících 6. – 9., vzdělávací obor chemie v ročnících 8. – 9.

6. ročník – 6 hodin

7. ročník – 6 hodin

8. ročník – 6 hodin

9. ročník – 6 hodin

**Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků**

Základní výchovnou strategií v předmětu SVS je vytvoření bezpečného a inspirativního prostředí pro integrované naplňování cílů vzdělávání. Výchovné a vzdělávací

strategie mohou vznikat operativně na základě potřeb dětí, jejich zájmů nebo jako reakce na aktuální dění ve škole, v blízkém okolí nebo i ve světě. Kritériem jejich vhodnosti je naplňování cílů vzdělávání pomocí strategií školy.

Typické činnosti realizované v rámci projektů SVS zahrnují například myšlenkové mapy, hledání smysluplnosti, proč je dobré znát určité souvislosti a diskuse vyžadující komplexní pohled na svět. Důležitou strategií je vztažení všech témat k člověku, k reálnému životu člověka, nejlépe přímo k reálnému životu dětí. A tato strategie tak vytváří aktuálnost témat. Obsahy vzdělávání jsou také chápány jako prostředek pro získávání měkkých dovedností.

#### **Výchovné a vzdělávací strategie:**

- průvodce respektuje osobnost a individuální potřeby žáka
- průvodce připravuje prostředí a zajišťuje vhodné podmínky pro rozvoj a učení žáků
- průvodce diferencuje svůj přístup k žákům dle jejich schopností
- průvodce ponechává v některých případech volbu tématu a materiálu na žákovi, na jeho individuální připravenosti se problémem zabývat
- průvodce pozoruje jednotlivé děti i celý kolektiv a na základě pozorování navrhuje vhodné aktivity
- průvodce využívá souvislostí mezi tématy i souvislostí s realitou blízkou žákovi
- na postupu práce se průvodce domlouvá s žákem
- žák si zakládá výsledky své práce do portfolia

#### **Kompetence k učení**

Žáci pracují ve skupinách. Dostávají tak komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy a jejich vzájemné vztahy. Mohou se podílet na výběru tématu i na jeho obsahu tak, aby ho vnímali jako smysluplný, kladou otázky a hledají na ně odpovědi. Žáci pracují s různými informačními zdroji a kriticky hodnotí získané informace. Přebírají ve skupině různé role, plánují práci. Smysluplná práce na tématech, které žáky zajímají, je podněcuje k dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

### *Kompetence k řešení problémů*

Žáci jsou postaveni před řešení různých dílčích problémů, přičemž bereme ohled na jejich věk a stupeň samostatnosti. Jsou povzbuzováni k vytváření vlastních originálních postupů řešení, k tomu, aby vytrvali a dotahovali své nápady do konce. Pracujeme s chybou jako s prostředkem učení, vedeme žáky k reflexi svých činů a k přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí. Některá témata se zabývají aktuálními problémy ve společnosti. Žáci se učí přejímat svůj díl zodpovědnosti a podílet se například na řešení sociálních nebo ekologických problémů v místě, kde žijí.

### *Kompetence komunikativní*

Většina práce probíhá ve větších nebo menších skupinkách. Žáci jsou přitom motivováni spolu komunikovat v nejrůznějších situacích. Učí se výstižně vyjadřovat, formulovat svoje myšlenky, naslouchat druhým lidem. Při prezentování vlastní práce se učí kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, využívají informační a komunikační technologie.

### *Kompetence sociální a personální*

Při týmové práci žáci vytváří pravidla fungování skupiny. Učí se respektovat názory druhých, přebírají zodpovědnost za své chování. Průvodci svými vlastními postoji a chováním mezi sebou a k žákům přirozeně ovlivňují vzorce chování v celé škole. Motivujeme žáky k vyjadřování jejich názorů a postojů, podporujeme jejich sebedůvěru.

### *Kompetence občanské*

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se aktivně podíleli na fungování školy. Spolupracují na nastavování pravidel společného soužití. v praxi se tak na úrovni příslušné svému věku přirozeně seznamují s fungováním společnosti, učí se chápat společenské normy a pravidla. Žáci se učí respektovat druhé lidi. Povzbuzujeme je k tomu, aby se podíleli na projektech prospěšných společnosti a přírodě.

**Kompetence pracovní**

Součástí témat, na kterých žáci pracují, je často i praktická činnost. Učí se bezpečně používat různé nástroje, chránit zdraví svoje i spolužáků, brát ohled na ochranu životního prostředí.

**6.6.1 Vzdělávací oblast Člověk a společnost**

**6.6.1.1 Vzdělávací obor Dějepis**

**6. - 9. ročník**

<b>Člověk v dějinách</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	dokáže popsat, proč je důležité orientovat se v dějinách. Ví, kde může najít věrohodné informace o historii a uvědomuje si význam jejich interpretace či dezinterpretace	- význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány		
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	chápe časovou osu jako jeden z nástrojů k porozumění chronologického sledu dějinných událostí a epoch	- hlavní etapy dějin od prehistorie po současnost - historický čas a prostor

<b>Počátky lidské společnosti</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	dokáže popsat život pravěkých lidí a jejich kulturu. Žák vysvětlí význam důležitých vynálezů a objevů v období pravěku a vyjmenuje nejvýznamnější památky a nálezy z období pravěku na našem území.	- člověk a lidská společnost v pravěku - doba kamenná - neolitická revoluce - doba bronzová - doba železná
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost		
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území		

<b>Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	reflektuje přírodní podmínky jako možný katalyzátor vzniku a zániku civilizací	- antické Řecko a Řím - nejstarší starověké civilizace a jejich odkaz - střední Evropa v době starověku a její styky s antickým Středomořím
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	dokáže vyjmenovat nevýznamnější památky z období starověku a antiky.	
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos	vysvětlí judaistiko-křesťanské kořeny evropské civilizace,	

antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	uvede příklady významných antických osobností a posoudí jejich význam pro tehdejší i současnou společnost	
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	vysvětlí podstatu různých způsobů vlády z doby antiky a reflektuje jejich jednotlivé odlišnosti, rozliší postavení jednotlivých společenských skupin	

### Křesťanství a středověká Evropa

<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	vysvětlí pojem stěhování národů v kontextu civilizačních změn v Evropě. Vysvětlí pojem christianizace.	- stěhování národů - christianizace
D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantskoslovanské a islámské kulturní oblasti	rozlišuje západoevropskou, byzantsko-slovanskou a islámskou kulturní oblast a popíše jejich odlišnosti	- Byzantská říše - Islám - křížové výpravy
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských	vyjmenuje a uvede do souvislostí nejdůležitější milníky v historii Velkomoravské říše a středověkého českého státu.	- Velkomoravská říše a středověký český stát a jejich vývoj a postavení v Evropě

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

souvislostech		
D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	reflektuje úlohu křesťanství a víry v životě středověké společnosti, symbiózu světské a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- středověký člověk a jeho světového - dělení a struktura středověké společnosti - středověká církev a papežství - románský sloh, gotika
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	popíše rozdělení středověké společnosti a kulturu v období středověku	

Objevy a dobývání. Počátky nové doby		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	vysvětlí příčiny reformace a na konkrétních příkladech popíše renesanční kulturu	- renesance, humanismus - reformace
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	posoudí husitské hnutí včetně jeho příčin a důsledků pro českou společnost	- doba husitská
D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh	uvede příčiny a význam zámořských objevů a cest	- zámořské objevy a počátky dobývání světa



zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky		
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	popíše nejdůležitější milníky, které provázeli přechod od českého přemyslovského státu až k včlenění českých zemí do habsburské monarchie	- České země a Habsburská monarchie, Evropa v 15. až 18. století - baroko, osvícenství

<b>Modernizace společnosti</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	vysvětlí a popíše změny, kterými prošla evropská a česká společnost v období průmyslové revoluce a 19. století	- svět v 19. století
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	v základních rysech popíše Velkou francouzskou revoluci, její příčiny a důsledky	- Velká francouzská revoluce - Napoleonské války
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných	objasní a časově a kontextuálně zařadí fenomén českého národního obrození	- České země v 19. století - národní obrození

evropských národů		
D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	seznamuje se s historií boje obyvatel všech evropských zemí za občanská práva; objasní nástup občanské společnosti v Evropě v 19. století a úlohu revolucí v tomto procesu	- Evropa v 19. století - národní hnutí velkých a malých národů, revoluce 19. století - politické proudy - přechod k občanské společnosti
D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	pojmenuje základní politické proudy a jejich myšlenky	
D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	vysvětlí příčiny a důsledky vědeckotechnické revoluce v 19. století; dokáže vysvětlit pojem kolonialismus a jeho význam	- svět v 19. století - kolonialismus - vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost

<b>Moderní doba</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	uvede příklady negativních a pozitivních důsledků války.	- I. a II. světová válka - Evropa a svět ve 20. století - komunismus, fašismus, nacismus, nacionalismus

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	popíše klady a možné záporny a nástrahy v demokratickém státě	
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	na konkrétních příkladech vyjmenuje a popíše možné způsoby a důvody přechodu od demokracie k totalitě. Nastíní hlavní problémy nedemokratické vlády.	
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	na příkladu nacistického Německa popíše negativní dopady a rasismu a antisemitismu a objasní důvody jejich nepřijatelnosti	- Německo a Evropa po první světové válce - otroctví a rasová segregace
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	popíše nejdůležitější události a jejich význam v dějinách Československa od jeho vzniku až po jeho zánik	- vznik, vývoj a zánik Československa v kontextu Evropských a světových událostí

### Rozdělený a integrující svět

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního	vysvětlí politické rozdělení světa v souvislosti s výsledky	- svět, Evropa a Československo po II. světové

světa. Uvede příklady střetávání obou bloků.	II. světové války; objasní pojem studená válka a uvede příklady a důvody střetávání obou mocenských bloků	válce - studená válka
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	posoudí příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě a v Československu; orientuje se v procesu vzniku a vývoje významných světových a evropských organizací a posoudí jejich význam	- svět a Československo po roce 1989 - rozdělení Československa a vznik ČR, účast v mezinárodních organizacích (EU, NATO...)
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	vysvětlí pojem země třetího světa, posoudí proces dekolonizace a jeho důsledky	- dekolonizace - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	vyjmenuje základní problémy současného světa a jejich kořeny	- svět po roce 1990 - problémy současnosti

6.6.1.2 Vzdělávací obor Výchova k občanství

6. - 9. ročník

Člověk ve společnosti		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Z nabídky možných použití státních symbolů vybere ta správná,</li> <li>• Vyjmenuje příklady jiných symbolů používaných v jeho okolí</li> <li>• Popíše, jaký vliv na nás mají státní symboly.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Státní symboly.</li> <li>- Stát jako mocenský suverén.</li> <li>- Symbol a jeho funkce v kultuře.</li> </ul>
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Porovná dva imaginární či skutečné projevy a rozezná, zdali se jedná o nacionalismus či vlastenectví.</li> <li>• Popíše následky vandalismu pro společnost.</li> <li>• Vyjmenuje možné příčiny vandalismu a vyjmenuje alternativy k vybraným formám vandalismu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vzestup nacionalismu v 19. a 20. století</li> <li>- Nacionalismus dnes</li> <li>- Česká krajina, kultura</li> <li>- Konzervatismus</li> </ul>
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje		

<p>VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sám či ve skupině najde kulturní akci ve svém okolí a nabídne jí svým spolužákům.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Místní kulturní programy (fyzické i online)</li> <li>- Povolání pořadatele kulturních akcí</li> </ul>
<p>VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vybere si skutečnou reklamu či jiný propagační prospekt a najde v něm vybrané manipulační techniky.</li> <li>• Diskutuje etiketu ovlivňování lidí.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Manipulační techniky.</li> <li>- Vzdělávání dospělých.</li> <li>- Informační kampaně.</li> <li>- Válečná propaganda.</li> <li>- Propaganda dnes.</li> <li>- Marketing a reklama.</li> </ul>
<p>VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• V modelových situacích prokáže schopnost nenásilně vyřešit konfliktní situaci: <ul style="list-style-type: none"> <li>a) napadení jiné osoby,</li> <li>b) napadení vlastní osoby,</li> <li>c) názorový nesoulad s blízkou osobou,</li> <li>d) střet zájmů s jinou osobou.</li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Modelové konfliktní situace.</li> <li>- Branné cvičení, stezky odvahy, překážkové dráhy, střelba zbraní a maskování se v terénu.</li> <li>- Neevropské kultury (muslimské země, hinduistické země, budhistické země, primitivní kmeny).</li> <li>- Pojem tolerance a netolerance.</li> <li>- Pojmy rasismu, xenofobie a rasové nesnášenlivosti.</li> </ul>
<p>VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Navštíví zázemí minority žijící v jeho okolí a následně ve škole diskutuje o návštěvě.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozlišení My / Oni.</li> </ul>

<p>VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Projde zkušeností testující jeho fyzické i duševní hranice.</li> <li>• Vysvětlí, co znamená pojem tolerance a netolerance.</li> <li>• Diskutuje o mezích tolerance.</li> <li>• Prezentuje, či napíše pojednání o jiné neevropské kultuře.</li> </ul>	
<p>VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>		
<p>VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Aktivně, přímo či nepřímo spolupracuje se spolužáky na zadaném projektu</li> <li>• Zhodnotí na modelových situacích přínos dělby práce</li> </ul>	<p>- Neolitická revoluce a uvolnění pracovních sil                      - Příběh jedné tužky                      (<a href="https://www.mises.cz/clanky/ja-tuzka-10.aspx">https://www.mises.cz/clanky/ja-tuzka-10.aspx</a>)</p>

<p><b>Člověk jako jedinec</b></p>		
<p><b>Výstupy RVP</b> Žák:</p>	<p><b>Výstupy ŠVP</b> Žák:</p>	<p><b>Učivo</b></p>
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vypracuje osobností test</li> </ul>	<p>- Osobnostní dotazníky a testy                      - Osobnostní taxonomie</p>

<p>a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>	<p>a porovná je se svými dosavadními zájmy.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Na základě výsledků osobnostního dotazníku si připraví týdenní plán, kde se zaměří na činnosti rozvíjející jeho osobní kvality.</li> <li>• Zhodnotí tuto činnost a své výsledky prezentuje skupině.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rysy osobnosti</li> <li>- Sebepřekonání a jeho význam pro život</li> <li>- Příběhy lidí, kteří riskovali své životy pro ostatní</li> <li>- Příběhy lidí, kteří pracovali na své osobnosti či na osobnostech jiných (skautská hnutí, náboženské postavy, hrdinové odboje II. Světové války).</li> </ul>
<p>VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vypíše své negativní osobnostní rysy.</li> <li>• Na základě výpisu se měsíc snaží o eliminaci těchto rysů a jejich nahrazení pozitivními vlastnostmi.</li> <li>• Napíše o tom zprávu, či prezentuje skupině.</li> </ul>	
<p>VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p>		
<p>VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>		



<b>Stát a hospodářství</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dodržuje pravidla školy týkající se vlastnictví.</li> <li>• ve svých pracích používá platné úpravy autorského práva (cituje, udává zdroj, autora, respektuje požadavky autora k dílu).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Majetek a vlastnictví</li> <li>- Severoindiánský pohled: půda nepatří k nikomu</li> <li>- „Osobnění“ jako primitivní forma vlastnictví.</li> <li>- Funkce peněz a moderní peníze</li> <li>- Historie peněz</li> </ul>
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	<ul style="list-style-type: none"> <li>• aktivně se podílí na hospodaření své koleje.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozpočet, pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje.</li> <li>- Údaje o hospodaření států.</li> <li>- Údaje o rozpočtu českého státu.</li> <li>- Údaje o rozpočtu školy</li> <li>- Bankovní a pojistný systém</li> <li>- Banky v okolí školy a jejich odlišnosti</li> <li>- Půjčky, spoření, leasing.</li> <li>- Trh a jeho historie.</li> <li>- Tvorba ceny, konkurence.</li> <li>- Daně.</li> <li>- Podnikání, živnosti, firma.</li> <li>- Známí podnikatelé a jejich příběhy.</li> </ul>
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení,	<ul style="list-style-type: none"> <li>• v praxi použije placení kartou.</li> <li>• vysvětlí rozdíl mezi debetní a kreditní kartou.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Výrobní, obchodní a služební sektory ekonomiky.</li> <li>- Podíl lidí pracujících ve</li> </ul>

<p>uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>		<p>jednotlivých sektorech ekonomiky.</p>
<p>VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• sám / sama si zařídí odpovídající cestovní pojištění na školní výlet.</li> <li>• vysvětlí funkci banky.</li> <li>• navštíví banku.</li> </ul>	
<p>VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uspoří za půl roku 10 % ze svého obvyklého příjmu.</li> <li>• zhodnotí možné využití úspor.</li> </ul>	
<p>VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• aktivně se účastní přípravy školního jarmarku a všech jeho finančních náležitostí.</li> <li>• uvede příklad inflace.</li> </ul>	
<p>VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vyjmenuje druhy daní.</li> <li>• zúčastní se debaty o problému rozdělení</li> </ul>	

<p>směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p>	<p>veřejných financí.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede příklady příspěvků státu, které se ho týkají.</li> </ul>	
<p>VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vyjmenuje tři příklady výrobní firmy a popíše jejich produkty.</li> <li>• vyjmenuje tři příklady obchodní firmy a popíše jejich činnost.</li> <li>• vyjmenuje tři příklady firmy ze sektoru služeb a popíše její služby.</li> <li>• napíše či vypráví příběh ve kterém je propojena činnost výrobní, obchodní a služební firmy.</li> </ul>	

<b>Stát a právo</b>		
<b>Výstupy RVP</b> Žák:	<b>Výstupy ŠVP</b> Žák:	<b>Učivo</b>
<p>VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podle znaků dělby moci přiřadí správnou formu státu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Formy státního zřízení a anarchismus.</li> <li>- Magna charta v Anglii</li> <li>- Velká francouzská revoluce.</li> <li>- Aristotelovo rozdělení</li> </ul>
<p>VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• správně přiřadí k formám státní moci (poslanecká sněmovna,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Aristotelovo rozdělení forem státu.</li> <li>- Internetové stránky a jiné</li> </ul>

<p>orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p>	<p>senát, vláda, prezident) jejich funkci.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>zná jméno současného místního starosty / starostky.</li> </ul>	<p>materiály města Jihlavy</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Komunistický a nacistický režim.</li> <li>- Demokracie v Řecku, v ČSR a v ČR dnes.</li> <li>- Příběhy ze sousedství.</li> <li>- Simulace voleb.</li> </ul>
<p>VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>popíše či napíše (či jinak ztvární) dva dny v životě člověka, jeden v demokratickém systému, druhý v totalitním systému.</li> <li>alespoň jednou se zúčastní školního shromáždění.</li> </ul>	
<p>VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>na modelovém případě zvolí svého názorového zastupitele.</li> </ul>	
<p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>na modelovém příkladě reklamuje špatné zboží.</li> <li>uvede příklad oprávněného a neoprávněného zájmu.</li> <li>uvede příklady porušování základních práv a svobod.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Základní listina práv a svobod.</li> <li>- Dokumenty Jeden svět a Člověk v tísni.</li> <li>- Občanský zákoník.</li> <li>- Manželství a registrované partnerství.</li> <li>- T. Hobbes – Leviathan</li> </ul>

<p>VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vyjmenuje základní právní úpravy pracovního vztahu, manželství a vlastnictví.</li> <li>• popíše (či jinak ztvární), jak by mohlo vypadat manželství, práce a vlastnictví bez místní právní úpravy.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Pojem bezpráví.</li> <li>- Mafie a nelegální spolky.</li> <li>- Práce za dob začínajícího kapitalismu, práce za feudalismu, práce za socialismu.</li> <li>- Exkurze na policii.</li> <li>- Detektivní kanceláře, jednotky rychlého nasazení.</li> </ul>
<p>VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• jedná podle ustanovení smluv podepsaných v rámci projektu, či samorostu.</li> <li>• jedná podle přepravní smlouvy ve veřejném prostředku.</li> </ul>	
<p>VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>		
<p>VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• znázorní, či jinak ztvární příběh, kde popíše cestu od spáchání trestního činu, po sankci za něj a život pachatele poté.</li> </ul>	
<p>VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin,</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vyjmenuje tři druhy trestných činů.</li> <li>• vyjmenuje tři druhy</li> </ul>	

uvede jejich příklady	přestupků.	
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	<ul style="list-style-type: none"> <li>aktivně diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání,</li> </ul>	

<b>Mezinárodní vztahy. Globální svět</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	<ul style="list-style-type: none"> <li>vyjmenuje tři projekty ze svého okolí financované EU.</li> <li>popíše, co znamenají čtyři svobody.</li> <li>vysvětlí, z jakého důvodu byla založena EU.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Evropská integrace: podstata, význam, výhody a historie.</li> <li>- Evropská unie a ČR, oslabování suverenity státu.</li> <li>- Mezinárodní spolupráce (ekonomická, politická, bezpečnostní).</li> </ul>
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	<ul style="list-style-type: none"> <li>vyjmenuje tři mezinárodní organizace jejich členem je ČR a vysvětlí jejich hlavní funkci.</li> <li>zná alespoň jednu historickou událost, kde byla spolupráce mezi státy výhodnou.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Přeshraniční projekty.</li> <li>- OSN, NATO, EU.</li> <li>- Sub-organizace OSN: UNICEF, UNESCO.</li> </ul>
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	<ul style="list-style-type: none"> <li>ve svém okolí najde a analyzuje projev globalizace a zhodnotí jeho klady a zápory</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Globalizace: projevy, klady, zápory, pojetí</li> <li>- Fotografie Země z Měsíce</li> <li>- Významné globální</li> </ul>

<p>VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p>	<p>důsledky.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ve svém okolí najde a analyzuje místní problém a vypracuje postup na jeho možné řešení.</li> </ul>	<p>problémy (klimatická změna, nelegální migrace, obchodní války, jaderné zbraně, růst obyvatelstva, degradace půdy) a jejich možné řešení.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Globální kultura vs. Lidové umění.</li> </ul>
<p>VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p>	<p></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Mezinárodní terorismus</li> <li>- Události 11. září 2001 a reakce světa na ně.</li> <li>- Dějiny kolonialismu a reakce místních lidí na něj.</li> <li>- Ozbrojené složky ČR.</li> </ul>
<p>VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• popíše či ztvární postup ozbrojených sil ČR při             <ol style="list-style-type: none"> <li>a) napadnutí ČR vojsky anebo</li> <li>b) při teroristickém útoku,</li> </ol>             tak aby odpovídal skutečnosti.           </li> <li>• vyjmenuje jednu teroristickou mezinárodní organizaci a popíše její cíle.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Postupy při napadení státu či jiné země NATO.</li> </ul>

## 6.6.2 Vzdělávací oblast Člověk a příroda

### 6.6.2.1 Vzdělávací obor Fyzika

#### 6. - 9. ročník

<b>Látky a tělesa</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Při praktickém řešení problému umí používat měřidla, základní fyzikální jednotky a vztahy mezi základními fyzikálními veličinami, druhy pohybu.	Měření fyzikální veličiny <ul style="list-style-type: none"> <li>- délka</li> <li>- objem</li> <li>- hmotnost</li> <li>- čas</li> </ul>
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Rozumí molekulárnímu složení látek a důsledkům působení vnějších vlivů na strukturu látek.	Stavba látek <ul style="list-style-type: none"> <li>- látka a těleso</li> <li>- skupenství</li> <li>- částicové složení látek</li> <li>- difúze</li> </ul> Elektrické vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> <li>- elektrické pole</li> <li>- elektrická síla</li> <li>- složení atomu</li> </ul> Magnetické vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> <li>- magnety umělé a přírodní</li> <li>- póly magnetu</li> <li>- magnetické pole</li> <li>- magnetická síla</li> </ul>
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty		Teplota, změna teploty Teplotní roztažnost těles
F-9-1-04 využívá s	Experimentálně určí	Hustota



porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	hustotu látky z naměřené hmotnosti a objemu	
--	---	--

<b>Pohyb těles; síly</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Rozpozná základní působící síly a silové působení na tělesa. Umí odhadnout výsledný směr síly. Umí sestrojít provizorní siloměr.	<p>Síla</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- velikost, směr a znázornění síly</li> <li>- gravitační síla</li> <li>- skládání sil, rovnováha</li> <li>- těžiště tělesa</li> </ul> <p>Pohyb a klid tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dráha a čas</li> <li>- druhy pohybů</li> </ul> <p>Deformační účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tlaková síla</li> <li>- tlak</li> </ul> <p>Tření</p>
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles		
F-9-2-03 změří velikost působící síly		
F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici		
F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Rozumí základním energetickým přeměnám, chápe, jaké základní druhy energie rozeznáváme a jak se transformují.	<p>Newtonovy pohybové zákony</p> <p>Posuvné účinky síly</p>
F-9-2-06 aplikuje poznatky o		Otáčivé účinky síly

otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů		<ul style="list-style-type: none"> <li>- páka</li> <li>- kladka</li> </ul>
---	--	--

<b>Mechanické vlastnosti tekutin</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Rozumí slovu hydraulika, umí říct, kde se těchto vlastností využívá, chápe vliv hydrostatického tlaku při potápění i při evolučním procesu přizpůsobování organismů v hlubokých vodách. Umí odvodit, zda se těleso v klidné vodě potopí či plave.	Mechanické vlastnosti kapalin <ul style="list-style-type: none"> <li>- Pascalův zákon</li> <li>- hydraulická zařízení</li> <li>- hydrostatický tlak</li> <li>- vztaková síla</li> <li>- Archimédův zákon</li> <li>- chování těles v kapalině</li> </ul>
F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Provede pozorování kapalných a plynných látek a srovná jejich vlastnosti.	Mechanické vlastnosti plynů <ul style="list-style-type: none"> <li>- tlak plynu v uzavřené nádobě</li> <li>- vztaková síla</li> <li>- atmosférický tlak</li> <li>- atmosféra Země</li> </ul>

<b>Energie</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	Má pojem o různých druzích energie, umí se zorientovat v tom, že práce, výkon a čas mají vztah vyjádřený	Mechanická práce, výkon  Druhy a zdroje energie

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	vzorcem.	Vnitřní energie tělesa  Polohová a pohybová energie
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Zná vlastnosti materiálů používaných v elektrotechnice. Vypařování a kapalnění umí popsat v našich běžných situacích.	Tepelná výměna Teplo Změny skupenství - tání a tuhnutí - vypařování a kapalnění
F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem		
F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Umí schematicky znázornit různé energetické zdroje pro domácnosti a průmysl. Umí se zamyslet nad jejich dopadem na životní prostředí a přírodu i zdraví člověka	Výroba a přenos elektrické energie Typy elektráren Jaderná energie

<b>Zvukové děje</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Rozumí principu vzniku zvukového zdroje a vlivu prostředí na šíření zvuku. Umí roztřídit hudební nástroje podle vzniku zvuku.	Zvuk, zdroj zvuku  Šíření zvuku, rychlost v různých prostředích
F-9-5-02 posoudí možnosti	Rozumí materiálovým	Odras zvuku, ozvěna

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

<p>zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>zákonitostem pro odraz zvuku, pohlcování zvuku a ozvěny.</p> <p>Ví, že existují hygienické parametry pro hladinu zvuku.</p>	<p>Pohlcování zvuku</p> <p>Tón, výška tónu</p> <p>Hlasitost zvuku</p>
---	--	---

<p><b>Elektromagnetické a světelné děje</b></p>		
<p><b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b></p>	<p><b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b></p>	<p><b>Učivo:</b></p>
<p>F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p>	<p>Rozumí principu sestavení elektrického obvodu a umí jednoduchý sestavit a správně zakreslit schéma.</p>	<p>Elektrický obvod jednoduchý</p> <p>Elektrický obvod rozvětvený</p>
<p>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p>	<p>Rozezná střídavý a stejnosměrný proud. Umí rozlišit proud a napětí a umí je vyčíst z výrobních štítků.</p>	<p>Střídavý proud</p> <p>Stejnoseměrný proud</p> <p>Transformátor</p> <p>Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>
<p>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p>	<p>Zná vlastnosti materiálů používaných v elektrotechnice. Rozumí pojmům elektrický odpor, elektrická vodivost</p>	<p>Elektrostatické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- elektrické vlastnosti látek</li> <li>- elektrický náboj</li> <li>- vodič a izolant v elektrickém poli</li> <li>- elektrické pole, elektrická síla</li> </ul> <p>Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech</p>
<p>F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p>		

		<p>Zákony elektr. proudu v obvodech</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- proud, napětí</li> <li>- zdroje elektrického proudu</li> <li>- spotřebič, spínač</li> <li>- Ohmův zákon</li> <li>- odpor vodiče, reostat</li> <li>- tepelné účinky elektrického proudu</li> </ul>
<p>F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>	<p>Umí vysvětlit princip elektromotoru</p>	<p>Elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- magnetická síla</li> <li>- magnetické pole cívky</li> <li>- elektromagnet</li> <li>- elektromotor</li> <li>- elektromagnetická indukce</li> </ul>
<p>F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu</p>	<p>Ví, kde se používají polovodičové diody a co je jejich principem. Umí ji zapojit.</p>	<p>Polovodiče typu P a typu N Polovodičová dioda a její zapojení</p>
<p>F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p>	<p>Chápe, jak se šíří světlo v různém prostředí a jaké důsledky má druh prostředí na šíření světla v něm.</p>	<p>Světlo, zdroj světla Přímocharé šíření světla, stín, zatmění Měsíc, měsíční fáze Rychlost světla v různém prostředí Odraz světla na rovinném, dutém a vypouklém zrcadle Lom světla spojkou a</p>
<p>F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve</p>		

dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami		rozptylkou Optické čočky Rozklad bílého světla hranolem
--	--	--

<b>Vesmír</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem plane	Sestaví jednoduchý model oběhu planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	Sluneční soustava
F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Odliší hvězdu od planety na základě jejich složení a vlastností.	Vesmír Kosmonautika

#### 6.6.2.2 Vzdělávací obor: Chemie

#### 8. - 9. ročník

<b>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Orientuje se v pojmech vlastnost, látka, rozliší chemické vlastnosti od fyzikálních	Vlastnosti látek
CH-9-1-02 pracuje bezpečně	Bezpečně zachází s běžně	Nebezpečnost chemických

s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	dostupnými chemikáliemi, rozumí značkám o nebezpečnosti - ať už na obalech či zařízeních	látek Výstražné symboly
CH-9-1-03 objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Umí říct základní pravidla při chemické havárii, modelově si vyzkouší, co vše je třeba zvládnout a vědět, nastane-li situace s únikem nebezpečných látek	Pravidla pro chování při chemické havárii

<b>Směsi</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	umí vysvětlit rozdíl mezi směsí a čistou chemickou látkou, umí vytvořit jednoduchou směs z běžných kuchyňských surovin	Filtrace Krystalizace Destilace Chromatografie Roztoky, suspenze, emulze
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Seznámí se s možností výpočtů složení roztoků, umí připravit roztok a ovlivňovat rozpustnost teplotou	Rozpouštění látek Základní chemické výpočty
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek		Skupenství
CH-9-2-04 navrhne postupy a	Prakticky umí navrhnout	Oddělování složek směsí

prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	venku v terénu jednoduchý filtr pro vyčištění bahnitě vody. Umí jednoduchou filtraci v kuchyňském prostředí.	
CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Rozliší druhy vod podle vzniku, původu a podle využití	Voda
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Rozumí pojmu hygiena prostředí a hygiena práce. umí nakreslit schéma oběhu vody ve městě, v průmyslové továrně, v domácnosti. Umí navrhnout prevenci znečištění i návrhy na řešení již znečištěné vody. ví, kde a jak se pro město získává pitná voda.	Voda - koloběh Vzduch – složení atmosféry

<b>Částicové složení látek a chemické prvky</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	Na pomůcce sestaví model atomu a molekuly.	Atom Molekula Chemická vazba
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	Rozliší prvek a sloučeninu, orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, umí značky a názvy	Prvek/Sloučenina Periodická tabulka Kovy/Nekovy Nejvíce zastoupené prvky na Zemi
CH-9-3-03 orientuje se v	nejběžnějších prvků. Velmi	



periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	jednoduchým způsobem vysvětlí periodický zákon. Chápe, proč některé prvky mají společné vlastnosti.	
---	---	--

<b>Chemické reakce</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Umí prakticky využívat energii chemických reakcí a jejich produkty.  Rozlišuje kyseliny a zásady, orientuje se na stupnici pH a umí provést jednoduchou neutralizaci.	Chemické reakce Chemické rovnice Kyseliny a zásady Měření kyselosti a zásaditosti roztoků
CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu		
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Rozumí slovu katalyzátor a umí uvést alespoň dva příklady.	Katalyzátory Enzymy

<b>Anorganické sloučeniny</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Znalosti o vlastnostech látek dokáže využít v běžném životě včetně ochrany životního prostředí a v oblasti podpory zdravého životního stylu.	Oxidy – seznámení s názvoslovím a tvorbou vzorců Oxid uhličitý Hydroxidy Halogenidy Sulfidy
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	Umí vysvětlit vznik kyselých dešťů a jejich vliv na smrkové lesy. Zná opatření, kterými je možné vzniku předcházet.	Oxid siřičitý
H-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Rozumí významu pH, umí změřit indikátorovým papírkem a rozumí pojmu neutralizace. Umí poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem.	Kyseliny – měření kyselosti Neutralizace První pomoc při kontaktu s žíravinou

<b>Organické sloučeniny</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky,	Umí vysvětlit princip uhlovodíků, vznik, odvození	Uhlík Uhlík a vodík

uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	vlastnosti	Vazba uhlíků a názvoslovím Aromatické uhlovodíky
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Dovede vyjmenovat fosilní paliva, zná jejich vznik i vliv na životní prostředí. rozumí co je ropná rafinérie a jaké všechny produkty při zpracování ropy vznikají.	Fosilní paliva
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Umí pojmenovat několik základních derivátů uhlovodíků podle jejich charakteristické skupiny. Zná u nich zdroj, vlastnosti a běžné použití.	Princip vzniku derivátu Halogenderiváty uhlovodíků Dusíkaté deriváty Alkoholy Vícesytné alkoholy Kyslíkaté deriváty Karboxylové kyseliny Estery Soli karboxylových kyselin
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech	Umí vysvětlit princip fotosyntézy, vstupy a výstupy, vliv fotosyntézy na celkovou biomasu Země. Umí nakreslit schéma dalšího toku fixované sluneční energie v rostlinách.	Fotosyntéza Tvorba biomasy
CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu		Světelná fáze fotosyntézy
CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Rozumí, co jsou základní stavební látky živých organismů a jaké chemické děje probíhají při	Stavební látky rostlin a živočichů Metabolismus

	metabolismu. Zná zdroje bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů a minerálů pro zdravé fungování svého těla.	
--	---	--

<b>Chemie a společnost</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Umí vysvětlit, co je to pojem "trvale udržitelný rozvoj" a umí ho dát do souvislosti s materiálovými toky v našem hospodářství. Umí popsat nejbližší možné technologie, které nahrazují plýtvání prvotními surovinami.	Člověk a příroda Člověk a životní prostředí Alternativní zdroje energie
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Zná různé druhy hasících přístrojů, zná různé možné příčiny vzniku požáru.	Hasicí přístroje - přehled
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Umí napsat úvahu o chemizaci prostředí a uvést různé zdroje (bodové i celoplošné) znečištění. Umí popsat i rámcový vliv na přírodu a člověka. Rozumí chemickému vlivu léčiv a návykových látek na lidské tělo.	Chemie v zemědělství Chemie v průmyslu Chemie v domácnosti Chemie v potravinách Chemie v lécích Návykové látky

6.6.2.3 Vzdělávací obor: Biologie

6. - 9. ročník

<b>Obecná biologie a genetika</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- život na Zemi
P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- stavba buňky (rostlinná, živočišná, bakteriální)
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	- orgánové soustavy rostlin a živočichů
P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- taxonomie živočichů
P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- význam mikroorganismů pro člověka - vliv prostředí na utváření organismů - základy dědičnosti

P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	
P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- význam mikroorganismů pro člověka - infekční nemoci: způsoby šíření a prevence

Biologie hub		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
P-9-2-01 rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- houby a lišejníky: systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka
P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	
P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	

<b>Biologie rostlin</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- bezcévné rostliny: systematika, morfologie, - fyziologie, význam pro člověka
P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	- cévnaté rostliny: systematika, morfologie, - fyziologie, význam pro člověka
P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	
P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	
P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	

<b>Biologie živočichů</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- živočichové: systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka:
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- bezobratlí vyjma hmyzu - hmyz - ryby - obojživelníci - plazi
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- ptáci - savci
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	



<b>Biologie člověka</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- stavba lidského těla - orgánové soustavy
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- fylogeneze člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- prenatální a postnatální vývoj člověka
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života Umí doporučit zdravou životosprávu. Sám ji umí realizovat.	- běžné nemoci a postupy jejich léčby - životospráva
P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- první pomoc zážitkem

<b>Neživá příroda</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	- sféry Země - život na Zemi
P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- základní příklady nerostů a hornin
P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- endogenní a exogenní procesy v litosféře - koloběh vody
P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- půdy
P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- geologické éry
P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími	- ekosystémy - průzkum českých ekosystémů - podnebí a počasí

charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- živelné katastrofy - biomy světa
--	--	---------------------------------------

<b>Základy ekologie</b>		
<b>Výstupy RVP</b> Žák:	<b>Výstupy ŠVP</b> Žák:	<b>Učivo</b>
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- biomy světa - průzkum českých ekosystémů - klíčové druhy a jejich vliv na globální ekosystém - člověk a životní prostředí
P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	
P-9-7-04 uvede příklady	uvede příklady kladných i záporných vlivů	

kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	
--	---	--

<b>Praktické poznávání přírody</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	ovládá tábornické dovednosti potřebné pro pobyt v přírodě; uplatňuje zásady bezpečnosti ve styku s živočichy zkoumá přírodu a uvědomuje si vztahy v ní	- tábornické dovednosti - bezpečný pobyt v přírodě
P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		

#### 6.6.2.4 Vzdělávací obor: Zeměpis

##### 6. - 9. ročník

<b>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	orientuje se v terénu podle mapy, vyhodnotí způsob a možnosti pohybu podle údajů v mapě, připraví jednoduchý plán s vyznačením relevantních geografických bodů. Umí podle vrstevnic spočítat aktuální nadmořskou výšku.	- práce s mapou - tvorba schematických map - orientace v terénu
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a		

hodnocení krajiny		
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	při pohybu v krajině se chová přiměřeně bezpečně v závislosti na povaze situace a prostředí.	- pravidla pohybu v terénu - chování při nebezpečí a živelných pohromách

<b>Česká republika</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	popíše specifika regionu, ve kterém žije	- místní region a jeho specifika
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	uvede odpovídající příklady popisující postavení města Jihlavy ve srovnání s ostatními městy ČR a ve světě; rozlišuje regionální územní členění ČR v politickém a geografickém smyslu	- politický a hospodářský zeměpis ČR v evropském a světovém kontextu - přírodní poměry a zdroje - průmysl - obyvatelstvo a
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský	vnímá přírodní poměry, zdroje, hospodářský a politický potenciál ČR, jako specifické faktory, které porovná vůči vybraným státům světa a Evropy	sídelní poměry - regiony České republiky

potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu		
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	popíše specifika hlavní jádrové a periferní oblasti, uvede příklady a lokalizuje je na mapě; obhájí smysluplnost takového členění	
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	posoudí postavení ČR v kontextu členství v různých mezinárodních organizací; použije argumenty pro zdůvodnění míry významu členství v některých z nich	- ČR jako součást světového dění v geopolitickém kontextu

<b>Životní prostředí</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	uvede konkrétní příklady krajinných složek a prvků a dokáže popsat prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). Rozumí klimadiagramu a dokáže ho sestavit na základě podkladů pro různé biomy.	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a	pojmenuje hlavní problémy ve vztahu chování člověka k životnímu prostředí a jejich dopady na svět. Navštíví nějaké chráněné území ve svém okrese. Navštíví	- přírodní katastrofy - přirozené přírodní procesy při modelaci krajiny

společenských vlivů na životní prostředí	CHKO, navštíví Národní park a vysvětlí důvod ochrany.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- změna klimatu</li> <li>- trvale udržitelný rozvoj</li> <li>- ochrana přírody</li> <li>- ekologické a enviromentální problémy lidstva</li> </ul>
--	---	--

<b>Společenské a hospodářské prostředí</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	na demografické úrovni porovná vybrané regiony světa a popíše jejich specifika; na vybraných příkladech demonstruje kulturní, sociální a hospodářské odlišnosti jako možný zdroj konfliktů anebo příležitostí v globalizovaném světě.  Vytvoří referát o nějaké jiné kultuře.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- demografie Evropy a světa</li> <li>- obyvatelstvo světa</li> </ul>
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	posoudí různé podmínky mající vliv na znaky, vznik, vývoj a zánik lidských sídel.  Popíše rozdíly mezi venkovem a městem.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- geografie sídel</li> <li>- urbanizace, suburbanizace</li> <li>- aglomerace</li> <li>- sídelní poměry současného světa</li> </ul>
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje	dovede posoudit hlavní úlohu hospodářství a rozdělí hospodářství na sektory a objasní jejich význam; na mapě světa lokalizuje nejdůležitější	<ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s mapou světa</li> <li>- bohatství států</li> <li>- surovinová</li> </ul>

na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	hospodářské, průmyslové a zemědělské oblasti a pojmenuje hlavní faktory, určující jejich rozmístění. Přečte článek týkající se futurologického náhledu na život za 50 let.	základna a hospodářská aktivita jako zdroj moci - světové hospodářství
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	na základě vybraných znaků porovná dané státy a určí jejich hlavní specifika. Formou hry o výběru státu, ve kterém by chtěl žít, zhodnotí geopolitické souvislosti.	- silní, slabí a ti ostatní - geopolitické a hospodářské rozložení světa
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	na mapě světa lokalizuje nejdůležitější geopolitické problémy a zběžně popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky	- práce s mapou světa - vybrané aktuální světové politické, společenské, a hospodářské otázky a procesy

<b>Regiony světa</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	posoudí přírodní, sociální, historické a politické důvody jako součásti procesu vymezení světových regionů v průběhu času a v současnosti	- mapa světa - nejdůležitější regiony a způsob a smysl jejich vymezení
Z-9-3-02 lokalizuje na	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a	- fyzická geografie



mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	důležité geografické celky a podle zvolených kritérií je porovnává; vysvětlí pojmy rozvojová jádra a periferní zóny	světa, - oceány, světadíly a důležité geografické celky
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	posoudí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- politicky a hospodářsky významné státy jednotlivých světadílů - vybraná specifika jednotlivých světadílů a oblastí svět
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	posoudí vývoj vybraných regionů v historickém a přírodním kontextu, na základě vlastních argumentů odhaduje možný budoucí vývoj v nich	- vybrané světové regiony v kontextu změn, které v nich nastaly, nastávají a mohou nastat

<b>Přírodní obraz Země</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává	objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet; vysvětlí pojmy: planeta, hvězda, měsíc; popíše základní	- sluneční soustava - Země z globálního pohledu jako

podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	odlišnosti Země od ostatních planet naší sluneční soustavy	součást vesmíru
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země pro život, vnímá pohyby země jako důsledek obecných fyzikálních jevů	- tvar, velikost a pohyby Země - časová pásma, datová hranice - geografické pásy, geografická pásma - výšková pásma
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	rozliší a na příkladech ukáže různé tvary zemského povrchu, posoudí význam takového členění, vnímá přírodní sféru jako jeden celek se vzájemně propojenými složkami. Orientuje se v geologické mapě a vytvoří schematickou geomorfologickou mapu vybraného území.	- druhy zemského povrchu, přírodní prostředí jako nedělitelný celek - krajinná sféra
Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	vnímá a na příkladech dokáže odlišit samovolné přírodní procesy a přírodní procesy podmíněné člověkem; posoudí jejich vliv na přírodu a společnost. Vysvětlí/předvede na modelu, jak vzniká zvětrávání a eroze.	- endogenní a exogenní přírodní procesy - vliv člověka na změny přírody krajiny a možné důsledky

<b>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí	dokáže nalézt a přiměřeně zhodnotit vybrané informace při práci s mapou a	- geografická kartografie a

<p>geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p>	<p>dalšími informačními zdroji</p>	<p>topografie - práce s mapou a informačními zdroji - zpracování, analýza, hodnocení a prezentace získaných informací</p>
<p>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>	<p>vysvětlí a dokáže použít základní geografické, topografické a kartografické pojmy. Vytvoří vlastní schematickou mapu města se svou legendou. Srovná s historickou mapou v muzeu.</p>	<p>- globus - měřítko - zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky - zeměpisné</p>
<p>Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p>	<p>vyhodnotí jednotlivé geografické objekty jako podstatné či nepodstatné pro orientaci v neznámé krajině a zdůvodní své hodnocení</p>	<p>souřadnice - určování polohy</p>
<p>Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v</p>	<p>přiměřeně využívá schémata a mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů</p>	

konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu		
---	--	--

## 6.7 Projekty

**Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Člověk a příroda, Člověk a zdraví**

### Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Projekty integruje na prvním stupni očekávané výstupy vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Informační technologie, Člověk a svět práce, část očekávaných výstupů oblasti Matematika a její aplikace a část očekávaných výstupů oboru Český jazyk a literatura, dále pak část očekávaných výstupů z oboru Anglického jazyka. Z oblasti Matematika a její aplikace je do předmětu Projekty vyčleněno učivo, které se zaměřuje na praktickou aplikaci matematických operací. Z oboru Český jazyk a literatura obsahuje všechny očekávané výstupy, které se v předmětu Projekty dále prohlubují a upevňují. V Anglickém jazyce žáci prohlubují znalosti především v oblasti čtení z porozuměním a slovní zásoby.

Na druhém stupni pak předmět zahrnuje navíc očekávané výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, další cizí jazyk.

Tematická šíře předmětu umožňuje vyučovat ho prostřednictvím realizací dlouhodobých interdisciplinárních projektů. Ve výuce je kladen důraz na praktickou aplikaci získaných vědomostí, aktivní zapojení žáků a hledání souvislostí mezi informacemi napříč vzdělávacími obory.

Součástí předmětu Projekty je také výuka mimo budovu (VMB).

**Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)**

**Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:**

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

**Organizační vymezení vyučovacího předmětu**

Předmět je vyučován projektově a je kladen důraz na možnost žáka volit si témata, se kterými se seznámí víc do hloubky, vrstevnické učení a týmovou práci. Projekty trvají zhruba měsíc a žák si ve spolupráci s průvodcem z nabídky vybírá projekty, kterých se zúčastní. s tématy probíranými ve zvolených projektech se žák seznámí důkladně. V projektech je kladen důraz na týmovou práci, řešení praktických úkolů a propojování učiva z různých vzdělávacích oborů. Po ukončení projektu žáci vhodnou prezentací seznámí své spolužáky s výstupy projektu a učivem, které probrali. V této fázi je tedy využíváno vrstevnického učení. Žáci, kteří se daného projektu nezúčastnili, získají díky prezentaci svých spolužáků základní přehled o učivu a žáci účastníci se projektu si díky své aktivní roli v učebním procesu vědomosti ještě prohloubí. Na kvalitu prezentací je kladen velký důraz.

Předmět projekty je organizován v různých formách a metodách:

- ranní kruh
- shromáždění
- kolej
- samorost
- plánování
- projektová výuka
- výuka mimo budovu (VMB)
- exkurze
- projektová výuka
- zážitková pedagogika.

**Ranní kruh** je součástí předmětu projekty. Jedná se o pravidelné setkání všech dětí a průvodců. Ranní kruh slouží jako ukotvovací zahajovací rituál. V tomto čase jsou dětem předány aktuální informace pro daný den (suplování, změny, mimořádné události), ale zároveň je možnost zde připomenout organizaci dne. Dětem je zvědomen rozvrh a plán dne.

Rozvíjíme kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní. Ranní kruh začíná vždy v 8:30 v pohybovém sále školy. Pravidelnými částmi jsou vzájemné přivítání, připomenutí denního rozvrhu (předmětový den, projektový den, plánování a dodělávání práce), připomenutí lokalit, ve kterých se budou dané aktivity realizovat. Dále potom informace o nepřítomnosti průvodců a s ní souvisejících suplování. Pokud je daný den přítomna návštěva (noví zájemci, pedagogové z jiných škol, návštěvy úředníků atp.), je právě na ranním kruhu všem představena a oznámen cíl návštěvy.

**Shromáždění** je součástí předmětu projekty. Jedná se o pravidelné setkání dětí, průvodců a dalších pracovníků školy. Vytvořit prostor, ve kterém má každý ze školy možnost prezentovat vlastní názor, poukázat na nějaký problém, navrhnout kroky ke zlepšování naší školy. Dochází k rozvoji těchto kompetencí: kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská. Obsah: na ranním kruhu jsou všichni seznámeni s aktuálními tématy, která jsou navržena na konkrétní shromáždění. Účast na shromáždění je dobrovolná, každý volí dle zájmu o probírané téma. Shromáždění slouží jako platforma pro diskuse, argumentaci a rozhodování. Domluvené závěry jsou závazné i pro nepřítomné, kteří jsou s tímto pravidlem seznámeni.

**Kolej** je součástí předmětu projekty. Kolej je skupina dětí napříč věkem (od 1. do 9. třídy), která se pravidelně schází ve vyhrazeném čase. Vytvořit úzkou sociální skupinu, která je v intenzivní interakci nad různými tématy (viz. obsah). Pracuje celoročně. Posilují se vzájemné mezilidské vztahy. Rozvíjíme kompetence řešení problémů, komunikativní sociální a sociální, občanská. V kolejích se děti učí naslouchat názoru druhého, argumentovat, vyjádřit svůj názor, podporu i nesouhlas. Vedeme děti k respektu k druhému. I zde se učí

jeden od druhého, mladší od staršího i naopak. Koleje se schází od pondělí do čtvrtka vždy v čase 8:30 - 9:00 (kolej + ranní kruh) v kolejích se řeší návrhy na změny v chodu školy, připomínky, stížnosti dětí i průvodců, ale plánují se i společné akce jako jsou snídane, výlety, znak a název koleje, či kolejní zvíře. Kolej je prvním místem, kde děti mohou sdílet své téma k řešení, návrh na změny či nápad, ve kterém potřebují podpořit.

**Samorost** je součástí předmětu projekty. Jedná se o čas vyhrazený k samostatné práci dětí, včetně stanovení cílů, plánu postupu práce a zpětné vazby. Rozvoj kompetence k učení, dítě přejímá zodpovědnost za své učení, vědomě pracuje s různými strategiemi učení, reflektuje proces svého učení. Každé dítě si zvolí cíl své aktivity a formuluje jej do smlouvy samorostu. Děti samy plánují, co potřebují a co má být výstupem jejich snažení. Následně pracují na svém projektu a průvodce je jim k dispozici, pokud jej samy požádají o radu či pomoc. Po skončení práce na samorostu vede průvodce s dětmi zpětnovazební rozhovor a děti prezentují své výsledky.

**Plánování** je součástí předmětu projekty. Jedná se o čas vyhrazený pro dodělávání povinností z týdenního plánu a vytváření plánu na příští týden. Rozvoj studijní autonomie, kdy se dítě učí přijímat zodpovědnost za své vzdělávání. Rozvíjíme kompetence k učení, nabývání zkušeností s různými podobami strategií učení. Pracujeme s různými podobami plánu, který odpovídá věku dítěte. Plán je list A4 s tabulkou, do které si dítě (s průvodcem nebo samostatně) zaznamenává naplánované aktivity a vizualizuje si tak objem své práce. Dle věku a úrovně dětí do plánování zasahuje průvodce. V plánu se objevují povinná, volitelná a volná témata. Na konci týdne, vždy v pátek, dochází k dodělávání plánu a zpětné vazbě průvodcem (jeden na jednoho).

#### **Časové vymezení vyučovacího předmětu:**

1. ročník – 13 hodin

2. ročník – 12 hodin



3. ročník – 15 hodin

4. ročník – 15 hodin

5. ročník – 15 hodin

6. ročník – 15 hodin

7. ročník – 15 hodin

8. ročník – 15 hodin

9. ročník – 15 hodin

**Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků**

Základní výchovnou strategií v předmětu Projekty je vytvoření bezpečného a inspirativního prostředí pro integrované naplňování cílů vzdělávání. Výchovné a vzdělávací strategie mohou vznikat operativně na základě potřeb dětí, jejich zájmů nebo jako reakce na aktuální dění ve škole, v blízkém okolí nebo i ve světě. Kritériem jejich vhodnosti je naplňování cílů vzdělávání pomocí strategií školy.

Typické činnosti realizované v rámci předmětu Projekty zahrnují například myšlenkové mapy, hledání smysluplnosti, proč je dobré znát určité souvislosti a diskuse vyžadující komplexní pohled na svět. Důležitou strategií je vztažení všech témat k člověku, k reálnému životu člověka, nejlépe přímo k reálnému životu dětí. A tato strategie tak vytváří aktuálnost témat. Obsahy vzdělávání jsou také chápány jako prostředek pro získávání měkkých dovedností.

**Výchovné a vzdělávací strategie:**

- průvodce respektuje osobnost a individuální potřeby žáka
- průvodce připravuje prostředí a zajišťuje vhodné podmínky pro rozvoj a učení žáků

- průvodce diferencuje svůj přístup k žákům dle jejich schopností
- průvodce ponechává v některých případech volbu tématu a materiálu na žákovi, na jeho individuální připravenosti se problémem zabývat
- průvodce pozoruje jednotlivé děti i celý kolektiv a na základě pozorování navrhuje vhodné aktivity
- průvodce využívá souvislostí mezi tématy i souvislostí s realitou blízkou žákovi
- na postupu práce se průvodce domlouvá s žákem
- žák si zakládá výsledky své práce do portfolia

### *Kompetence k učení*

Žáci pracují ve skupinách. Dostávají tak komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy a jejich vzájemné vztahy. Mohou se podílet na výběru tématu i na jeho obsahu tak, aby ho vnímali jako smysluplný, kladou otázky a hledají na ně odpovědi. Žáci pracují s různými informačními zdroji a kriticky hodnotí získané informace. Přebírají ve skupině různé role, plánují práci. Smysluplná práce na tématech, které žáky zajímají, je podněcuje k dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

### *Kompetence k řešení problémů*

Žáci jsou postaveni před řešení různých dílčích problémů, přičemž bereme ohled na jejich věk a stupeň samostatnosti. Jsou povzbuzováni k vytváření vlastních originálních postupů řešení, k tomu, aby vytrvali a dotahovali své nápady do konce. Pracujeme s chybou jako s prostředkem učení, vedeme žáky k reflexi svých činů a k přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí. Některá témata se zabývají aktuálními problémy ve společnosti. Žáci se učí přejímat svůj díl zodpovědnosti a podílet se například na řešení sociálních nebo ekologických problémů v místě, kde žijí.

### *Kompetence komunikativní*

Většina práce probíhá ve větších nebo menších skupinkách. Žáci jsou přitom motivováni spolu komunikovat v nejrůznějších situacích. Učí se výstižně vyjadřovat, formulovat svoje myšlenky, naslouchat druhým lidem. Při prezentování vlastní práce se učí

kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, využívají informační a komunikační technologie.

#### **Kompetence sociální a personální**

Při týmové práci žáci vytváří pravidla fungování skupiny. Učí se respektovat názory druhých, přebírají zodpovědnost za své chování. Průvodci svými vlastními postoji a chováním mezi sebou a k žákům přirozeně ovlivňují vzorce chování v celé škole. Motivujeme žáky k vyjadřování jejich názorů a postojů, podporujeme jejich sebedůvěru.

#### **Kompetence občanské**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se aktivně podíleli na fungování školy. Spolupracují na nastavování pravidel společného soužití. v praxi se tak na úrovni příslušné svému věku přirozeně seznamují s fungováním společnosti, učí se chápat společenské normy a pravidla. Žáci se učí respektovat druhé lidi. Povzbuzujeme je k tomu, aby se podíleli na projektech prospěšných společnosti a přírodě.

#### **Kompetence pracovní**

Součástí témat, na kterých žáci pracují, je často i praktická činnost. Učí se bezpečně používat různé nástroje, chránit zdraví svoje i spolužáků, brát ohled na ochranu životního prostředí.

### **6.7.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**

#### **6.7.1.1 Vzdělávací obor: Český jazyk**

##### **1. – 3. Ročník**

<b>Komunikační a slohová výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti.	- hlasité a tiché čtení s důrazem na porozumění textu - různé techniky práce s
	Orientuje se v jednoduchém textu, rozumí základní myšlenky, shrnuje obsah	

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

náročnosti	textu a popisuje hl. postavy.	textem
	Vyhledává informace v tištěných zdrojích přiměřených věku a schopnostem.	- využití technik kritického myšlení
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	- práce a jednání dle pokynů
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	- skupinová práce
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	- písmena abecedy - technika čtení
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	- přednes - hlasité čtení - prezentace
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	- společenské slovní obraty - zdvořilé a účelové jednání
prostředky řeči v běžných školních i	Ovládá vhodné komunikační prostředky k věkově přiměřenému vyjádření	- rozvoj slovní zásoby - skupinová práce

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

mimoškolních situacích	pozitivních i negativních emocí.	- představení své práce
	Vysvětluje a zdůvodňuje svoje rozhodnutí a názory vhodným způsobem.	- dramatizace
	Srozumitelně prezentuje svoji práci.	
ČJL-3-1-07	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	- ústní prezentace výrobku nebo zážitku, popis
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	- správný sed - správný úchop psacího náčiní - světelné podmínky vhodné k práci
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. Kontroluje vlastní písemný projev.	- technika psaní
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	- tvorba textů
	Tvoří jednoduché, obsahově ucelené autorské texty.	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	- poslech předčítání - nalezení hlavní dějové linie - tvorba ilustrací obrazovou nebo pohybovou formou - řazení ilustrací dle poslechu, vyprávění příběhu podle ilustrací

<b>Jazyková výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozliší hlásku a písmeno, rozliší první, další a poslední písmeno ve slově.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- třídění hlásek</li> <li>- písmeno na začátku, uprostřed a na konci slova</li> <li>- skládání písmen (první psaní a čtení)</li> <li>- zrakové a sluchové rozlišování</li> </ul>
	Skládá slova do slov, vizuálně rozliší podobné tvary písmen, k velkým písmenům přidá malá, dodržuje správné pořadí písmen.	
	Sluchově odliší a zapíše dlouhé a krátké samohlásky, zapíše dvojhásky.	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Najde slovo opačného významu, najde slovo stejného nebo podobného významu.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- význam slova: antonyma, synonyma, homonyma</li> <li>- slova podřazená, nadřazená</li> <li>- kořen slova, předpona, přípona</li> </ul>
	Najde slovo nadřazené několika slovům, jmenuje slova podřazená slovu nadřazenému.	
	Jmenuje slova příbuzná, slova se společným kořenem a podobným významem.	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Třídí slova podle kritérií, významu a formální podoby.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní druhy</li> <li>- podstatná jména</li> <li>- přídavná jména</li> <li>- slovesa</li> </ul>
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Rozliší podstatné jméno, přídavné jméno a sloveso v základním tvaru.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základní mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves</li> </ul>

<p>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary</p>	<p>Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pády podstatných jmen</li> <li>- číslo podst. jmen</li> <li>- osoba a číslo sloves</li> <li>- čas u sloves</li> </ul>
<p>ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p>	<p>Spojí věty do jednoduchého souvětí, užívá spojky a spojovací výrazy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- spojky a spojovací výrazy</li> <li>- základní zásady interpunkce</li> </ul>
<p>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p>	<p>Použije v textu druhy vět, správně je zapíše, použije správnou intonaci při jejich vyslovení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- druhy vět: oznamovací, rozkazovací tázací a přací</li> <li>- interpunkce</li> </ul>
<p>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ů/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob,</p>	<p>Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.</p> <p>Dě, tě, ně, bě, pě, mě, vě – mimo morfologický šev.</p> <p>Velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p> <p>Orientuje se v pravidle používání ú/ů, zapíše a zdůvodní párové souhlásky na konci a uprostřed slov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tvrdé souhlásky</li> <li>- měkké souhlásky</li> <li>- měkké souhlásky</li> <li>- obojetné souhlásky</li> <li>- psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách</li> <li>- vyjmenovaná slova a jim příbuzná</li> <li>- dě, tě, ně, bě, pě, mě, vě</li> <li>- ú / ů</li> <li>- vlastní jména</li> <li>- párové souhlásky (b-p, d-t, d'-ť, v- f, h-ch, z-s, ž-š )</li> </ul>

zvířat a místních pojmenování		
-------------------------------	--	--

<b>Literární výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- hlasité čtení</li> <li>- přednes</li> <li>- dramatizace</li> <li>- návštěva knihovny</li> <li>- sdílení námětů ke čtení</li> </ul>
	Volí si knihy ke čtení dle vlastního zájmu.	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tvorba recenzí, sdílení zážitků z četby</li> <li>- rozhovory o knihách, literárních postavách</li> <li>- pozorný poslech</li> </ul>
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších. Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poslech a četba</li> <li>- básničky</li> <li>- pohádka</li> </ul>
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- techniky čtenářské gramotnosti a kritického myšlení</li> <li>- kladení účelově zaměřených otázek</li> </ul>



podle svých schopností		- popis literárních postav
------------------------	--	----------------------------

4. – 5. Ročník

Komunikační a slohová výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
<p>ČJL 5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty</p> <p>ČJL 5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu</p>	<p>Aktivně čte, buduje si ke čtení vztah, vybírá si žánr a dokáže o čteném komunikovat</p> <p>Písemně si informace zaznamenává.</p> <p>Rozpozná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví.</p> <p>Porovná různé texty, najde shody i rozdíly.</p>	<p>Četba knih, časopisů, četba prózy, poezie i odborných textů, reflexe přečteného</p> <p>Samostatné čtení, čtení ve skupině – sdílení</p> <p>Písemný projev – technika psaní, formální úprava textu</p>
<p>ČJL 5-1-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p>	<p>Zabývá se významy jednotlivých slov, vět i sdělení. Hravým způsobem je kombinuje, zkoumá jejich významy a vlastnosti.</p>	<p>Práce s textem – spojování, kombinatorika, slohová tvorba, aktivní komunikace v hodině i přestávce, tvůrčí dílny</p>
<p>ČJL 5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něho podstatná fakta</p>	<p>Aktivně se snaží o pochopení informací obsažených v textu, reprodukuje je s ohledem na potřeby posluchačů</p>	<p>Práce s hlasem, referát, prezentace pro skupinu, zážitkové čtení, práce s vizualitou textu, seznámení se základními komunikačními pravidly</p>
<p>ČJL 5-1-05 vede správně</p>	<p>Efektivní komunikace –</p>	<p>Pravidla bezpečnosti na</p>

<p>dialog, telefonický hovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p>	<p>účelná, jasná. Řídí se zásadami bezpečnosti na internetu i v komunikaci s neznámými lidmi</p>	<p>internetu. Práce s hlasem, práce s emocemi. Multimédia.</p>
<p>ČJL 5-1-06 rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě</p>	<p>Dokáže, přiměřeně svému věku a schopnostem, popsat, jaký má konkrétní reklama cíl. Zná základní prvky manipulativního tvrzení a dokáže je, přiměřeně svému věku, rozeznat</p>	<p>Kritické myšlení – čtenářské dílny Multimédia Propagační a reklamní tvorba- práce v grafických programech.</p>
<p>ČJL 5-1-07 rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů. Volí náležitou intonaci, přízvuky a pauzy, tempo, podle svého komunikačního záměru. ČJL 5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.</p>	<p>Volí adekvátní tón hlasu a přednes vhodný k situaci, ve které se jako mluvčí právě nachází. Mluví srozumitelně se správnou intonací. Při psaní používá vhodná interpunkční znaménka a dodává tak textu potřebou strukturu. Dokáže věty krátit i spojovat v souvětí. Vyjadřuje se přiměřeně v běžných situacích, kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu</p>	<p>Komunikační žánr: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, žádost, vzkaz, zpráva, vypravování. Dialog na základě obrazového materiálu. Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, významy slov, antonyma, synonyma, homonyma</p>

ČJL 5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Má základní návyky psaní na počítači i písemného projevu (technika psaní, formální úprava textu).	Pravopis, tvůrčí psaní, rozdíly v různých žánrech, vizuální úprava, ilustrace, grafika
ČJL 5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Popíše jednoduchou věc podle osnovy. Při vypravování nebo popisu používá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená	

<b>Jazyková výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ČJL 5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova mnohoznačná ČJL 5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Aktivně čte, buduje si ke čtení vztah, vybírá si žánr a dokáže o čteném komunikovat. Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam zná nebo si jej zjistí. Písemně si informace zaznamenává. Rozpozná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví. Porovná různé texty, najde shody i rozdíly.	Četba knih, časopisů, četba prózy, poezie i odborných textů, reflexe přečteného Samostatné čtení, čtení ve skupině – sdílení Písemný projev – technika psaní, formální úprava textu. Slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví.
ČJL 5-2-03 určuje slovní druhy, využívá je v gramaticky správných	Zabývá se významy jednotlivých slov, vět i sdělení. Hravým způsobem	Práce s textem – spojování, kombinatorika, slohová tvorba, aktivní komunikace

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

tvarech ve svém mluveném projevu	je kombinuje, zkoumá jejich významy a vlastnosti. Určuje slovní druhy.	v hodině i přestávce, tvůrčí dílny. Montessori pomůcky, práce s významy pro praxi – myšlenkové mapy atd...
ČJL 5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Využívá pro komunikaci s okolím vhodných slovních spojení a spisovného jazyka.	Práce s hlasem, referát, prezentace pro skupinu, zážitkové čtení, práce s vizualitou textu, seznámení se základními komunikačními pravidly
ČJL 5-2-05 vyhledá základní skladební dvojice a označuje základní věty ČJL 5-2-06 ČJL 5-2-07 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – užívá vhodných spojovacích výrazů.	Seznámí se s účelem základní skladební dvojice ve větě jednoduché i v souvětí, seznámí se s pravidly shody přísudku s podmětem	Praktické procvičování shody přísudku s podmětem, aktivní čtení a vnímání čárek ve větě. Tvorba vlastních textů.
ČJL 5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL 5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Zohledňuje psaní y/i podle druhu slova a jeho významu. Aktivně procvičuje a propojuje získané znalosti a aplikuje je v textu.	Učení se navzájem Psaní příběhů, tvorba pomůcek pro výuku Propagační a reklamní tvorba- práce v grafických programech.

<b>Literární výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
<p>ČJL 5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>ČJL 5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p>	<p>Aktivně čte, buduje si ke čtení vztah, vybírá si žánr a dokáže o čteném komunikovat.</p> <p>Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam zná nebo si jej zjistí.</p> <p>Písemně si informace zaznamenává.</p> <p>Rozpozná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví.</p> <p>Porovná různé texty, najde shody i rozdíly, aktivně sám texty píše.</p>	<p>Četba knih, časopisů, četba prózy, poezie i odborných textů, reflexe přečteného</p> <p>Samostatné čtení, čtení ve skupině – sdílení</p> <p>Písemný projev – technika psaní, formální úprava textu.</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví.</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání.</p> <p>Základní literární pojmy: báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst, verš, rým, přirovnání</p>
<p>ČJL 5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p>	<p>Setkává se s různě laděnými texty, vnímá rozdíly, popíše jejich působení na sebe i na své okolí.</p>	<p>Práce s textem – spojování, kombinatorika, slohová tvorba, aktivní komunikace v hodině i přestávce, tvůrčí dílny. Montessori pomůcky, práce s významy pro praxi – myšlenkové mapy atd...</p>
<p>ČJL 5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá</p>	<p>Využívá pro komunikaci s okolím vhodných slovních spojení a spisovného jazyka.</p>	<p>Práce s hlasem, referát, prezentace pro skupinu, zážitkové čtení, práce s vizualitou textu, seznámení se základními komunikačními pravidly</p>

6. - 9. ročník

Jazyková výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	v textu rozpozná spisovná a nespisovná slova sám přinese úryvek, kde jsou nespisovné výrazy zvládne 2-3 jazykolamy	- zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	umí rozdělit slovo na předponu, kořen, příponu a koncovku umí uvést příklad fráze a vysvětlit, co znamená	- stavba slova - tvoření slov - přenesená pojmenování - význam slov
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	umí sám použít SSJČ orientuje se v Pravidlech českého pravopisu (umí si v nich najít určité pravidlo) umí používat internetovou jazykovou příručku	- práce s jazykovými příručkami - rozvoj slovní zásoby
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	V souvislém textu určí druhy všech slov. Umí stupňovat a skloňovat přídavná jména, umí u nich určit druh a vzor umí určit u zájmen a číslovek druh u sloves určí osobu, číslo, čas a způsob umí správně užívat všechna	- určování slovních druhů - mluvnické kategorie - skloňování, stupňování - mluvnické významy a tvary slov - skloňování

	neohebná slova umí upozornit na tvaroslovnou chybu v projevu	obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	rozlišuje komunikaci neformální a formální	- druhy vět podle postoje - slovní zásoba - kultura řeči a jazyka - kultivovaný projev - nonverbální prostředky
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	určí větné členy nahradí větný člen vedlejší větou a obráceně stavbu souvětí vyjádří grafem	-skladba věty - souvětí souřadné a podřadné - vztahy mezi VH a VV - větné ekvivalenty
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	píše správně i/y ve shodě podmětu s přísudkem umí v textu najít záměrné chyby	- interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - psaní velkých písmen - pravopisná cvičení -shoda podmětu s přísudkem
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	přiřadí vybrané evropské jazyky do skupin odliší spisovný jazyk, obecnou	- útvary českého jazyka - skupiny jazyků

	češtinu, nářečí přečte úryvek pohádky, pověsti nebo lidové písně v	
--	--	--

<b>Komunikační a slohová výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	umí odlišit popis/informaci/hodnocení umí hledat odpovědi v textu i za textem umí tvořit otázky k textu i za text  vyhledává a volí si vhodné informační zdroje umí najít hranici (“bod zlomu”) věrohodnosti	- vyhledávání zdrojů - tvorba textů různého komunikačního záměru - techniky kritického myšlení - srovnávání textů, myšlenek, názorů
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozpozná v běžné komunikaci záměr autora	- typy informačních zdrojů
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	ve vybraném úryvku umí najít rozporuplné informace umí si jakoukoliv informaci ověřit umí rozpoznat typy vět a sdělení, která manipulují a útočí zúčastní se fiktivního předvolebního setkání v různých rolích	- rozpoznání manipulativních slovních spojení a neplatné argumentace



<p>ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>rozlišuje situace pro volbu mluveného projevu a zohledňuje adresáta</p>	<p>- praktický nácvik prezentace, problémových dialogů a diskuzí</p>
	<p>argumentuje vhodnými prostředky s ohledem na typ komunikační situace; uplatňuje efektivní komunikační a učební strategie</p> <p>vyzkouší si akademickou debatu na základě sběru argumentů</p> <p>vypracuje esej na své zvolené téma</p>	<p>- rozličné komunikační techniky a strategie</p> <p>- učební strategie</p> <p>- praktická aplikace gramatických poznatků v písemném i mluveném projevu</p>
	<p>uceleně prezentuje vlastní práci za využití vhodných verbálních technik a vizuálního doprovodu;</p> <p>formu prezentace přizpůsobuje posluchačům</p> <p>odprezentuje svou přečtenou knihu</p>	<p>- příprava prezentace včetně doprovodných textových a vizuálních podkladů a její přednes</p>
	<p>v on-line prostředí si chrání informační soukromí a jedná dle zásad bezpečnosti na internetu; vhodně v on-line prostředí komunikuje v souladu s obecnou komunikační etikou</p>	<p>- zásady bezpečnosti na internetu</p> <p>- komunikační etika v emailu, sociálních sítích apod.</p>
<p>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a</p>	<p>odlišuje spisovný a nespisovný</p>	<p>- vedení dialogu</p>

nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- prezentace - skupinové diskuze - prvky dramatické výchovy
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Umí zásady mluveného projevu, kultivovaně vede svůj projev a využívá práci s hlasem	
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Řídí se pravidly efektivní komunikace	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	s populárně-naučným textem umí pracovat metodou INSERT umí shrnovat obsah odstavců i shrnout celý text zpracuje výklad na zvolené téma podle klíčových slov napíše slohový útvar	- rozmanité techniky práce s textem a tvorby zápisů - výpisky a výtah - prezentace daného tématu - výklad
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost	- tvůrčí psaní - tvorba účelových písemných sdělení - úvaha, vyprávění, popis, popis pracovního postupu, pozvánka, charakteristika, žádost, soukromý a úřední dopis,
	tvoří autorské texty rozmanitými literárními styly	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a	napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohohové útvary vytvoří své předmětové portfolio z ČJ	

osobních zájmů		vyplňování úředních formulářů, životopis
----------------	--	---

<b>Literární výchova</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	přečte a shrne beletristický text v úryvku najde knižní výrazy vybere si báseň, kterou zpaměti přednese	-základy literární teorie a historie - námět a téma díla, literární hrdina,
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	na základě vlastního prožitku různých úryvků rozpozná různý styl autora	-interpretace literárních děl
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	účastní se dílny čtení a vede zápisy o své četbě zformuluje své dojmy z divadelního představení po shlédnutí filmu napíše na hlavního hrdinu "Životabáseň"	- sdílení a vyhledávání literárních a kulturních zážitků - záznam literárních a kulturních zážitků různými formami
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	podle svého zájmu, znalostí a schopností vytvoří literární text	- tvůrčí psaní - tvorba účelových písemných sdělení - úvaha, vyprávění, popis, popis pracovního

		postupu, pozdávka, charakteristika, žádost, soukromý a úřední dopis, vyplňování úředních formulářů
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	diskutuje o hodnotě literárního díla na základě argumentů vycházejících z textu rozliší kýč a brak od uměleckého díla vytvoří T-graf na téma “Přínos čtení pro člověka”	literární teorie a kritika
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	uvede různé žánry knih pro děti a mládež na základě své vlastní četby vytvoří mapu svého čtenářského teritoria	- poezie, próza, drama; žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře odliší tragédii a komedii	- hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a představitelé - drama - ústní lidová slovesnost
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním,	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním,	- srovnání knihy s divadelní nebo

dramatickém i filmovém zpracování	dramatickém i filmovém zpracování seznámí se s výkladem horkého a chladného média	filmovou reprodukcí
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	vyhledává informace v různých typech textových i elektronických zdrojů navštíví v knihovně studovnu a vypracuje pomocí knihovnice zadaný úkol vysvětlí podstatu autorských práv	- práce s encyklopediemi, učebnicemi, kronikami, elektronickými zdroji, atlasy, klíči, příručkami apod.

#### 6.7.1.2 Vzdělávací obor: Anglický jazyk

##### 1. – 3. Ročník

Řečové dovednosti		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	rozumí základním pokynům ve třídě; je aktivní v komunikaci	- pozdravy - pokyny a příkazy ve škole - jednoduchá žádost - dialog - dotazy a krátké odpovědi
CJ-3-1-01 je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	vyslovuje hlásky, slova, věty a sdělení – dává správný důraz ve slově a větě, má rytmus, intonaci a váže slova	- formulace krátkého sdělení - jednoduchá prezentace - říkanky, básničky a písničky
CJ-3-1-02 zopakuje a	používá osvojenou slovní	

použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	zásobu v mluveném projevu - správná výslovnost hlásek slov a slovních spojení	- komunikační aktivity - fonetika – výslovnost, rytmus, intonace, vázání slov
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	čte aktivně s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky textu nebo konkrétní informaci v textu	- správné psaní probíraných slov
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí poslechové aktivitě s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informaci	
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	přiřadí psanou formu slova k jeho správné výslovnosti	
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	opisuje správně probíraná slova a věty dle předlohy	

#### 4. – 5. ročník

<b>Poslech s porozuměním</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	aktivně reaguje na jednoduché pokyny učitele	- Pozdravy - Blahopřání - Jednoduché pokyny a příkazy ve škole, třídě - jednoduchá žádost a poděkování
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud	osvojuje si a procvičuje novou slovní zásobu,	- jednoduchý popis

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	zejména s obrázkovou oporou; skládá slovní zásobu do vět	<ul style="list-style-type: none"> <li>- říkanky, básničky, a písničky</li> <li>- jednoduché návody</li> <li>- komiksy</li> <li>- komunikační aktivity</li> </ul>
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	trénuje poslechové aktivity s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informaci	<ul style="list-style-type: none"> <li>- fonetika – výslovnost, rytmus, intonace, vázání slov</li> <li>- aktivity na vyhledávání konkrétní informace v textu</li> </ul>

<b>Mluvení</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	aktivně se zapojí do rozhovoru s důrazem na jeho plynulost a přesnost mluveného projevu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Pozdravy</li> <li>- Blahopřání</li> <li>- Jednoduché pokyny a příkazy ve škole, třídě</li> <li>- jednoduchá žádost a poděkování</li> </ul>
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	používá osvojovanou slovní zásobu, gramatické jevy při jednoduchých sdělení týkajících se jemu blízkých témat	<ul style="list-style-type: none"> <li>- jednoduchý popis</li> <li>- říkanky, básničky, a písničky</li> <li>- jednoduché návody</li> <li>- komunikační aktivity</li> </ul>
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se	dokáže utvořit jednoduché otázky a odpovědi týkající se	<ul style="list-style-type: none"> <li>- fonetika – výslovnost, rytmus, intonace, vázání slov</li> <li>- jednoduché</li> </ul>

jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	jemu blízkých témat	prezentace
---	---------------------	------------

<b>Čtení s porozuměním</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	umí vyhledat v textu konkrétní informaci	- říkanky, básničky, a písničky - jednoduché obrázkové knihy
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	čte s cílem porozumění a pochopení podstaty textu, zejména s vizuální oporou	- jednoduchá žádost a poděkování - jednoduchý popis - jednoduché návody - jednoduché pokyny k textu - komiksy - autentické texty – upravené novinové, internetové články - aktivity na vyhledávání konkrétní informace v textu a pochopení podstaty textu

<b>Psaní</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>



CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	píše krátké texty na základní osvojovaná témata; rozeznává rozdílnosti mluvené a psané složky jazyka	- pohlednice, leták, plakát, email, dopis, SMS - psaní krátkých textů na základní probíraná témata - aktivity zaměřené na rozdílnost mluvené a psané složky
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	vyplňuje základní informace do formulářů	- formuláře - tvorba prezentací, plakátů - tvorba vlastního textu dle vzoru

### 6. – 9. Ročník

<b>Poslech s porozuměním</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	vystihne hlavní myšlenku poslechových textů přiměřeného rozsahu	- poslechové aktivity, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informace
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozumí základním informacím v jednoduchém textu (lze využít vizuální opory); vystihne hlavní myšlenky textu; v textu nalezne odpovědi na otázky; rozumí základní konverzaci na každodenní téma; rozumí	- poslechové aktivit na celkové porozumění promluvy nebo konverzaci - porozumění jednoduchým otázkám - pochopení konkrétní informace v poslechovém textu, který je na probírané

	<p>pomalu pronášenému projevu na běžné téma; rozlišuje formální a neformální promluvu</p>	<p>téma</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- autentické materiály</li> <li>- adaptovaná literární a jiná díla</li> <li>- písně</li> <li>- rozhovory</li> <li>- jednoduchá vyprávění</li> </ul>
--	---	--

<b>Mluvení</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
<p>CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p>	<p>předá základní informace o sobě, své rodině a škole; pro vyjádření používá adekvátních gramatických struktur, lexikálních a jiných jazykových prostředků; adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích; zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor na známá témata</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivity na správnou tvorbu otázek, vedení a zapojení se do rozhovoru v běžných formálních i neformálních situacích</li> <li>- aktivity zaměřené na mluvení o osvojovaných tématech jako jsou rodina, kamarádi, škola a volný čas</li> <li>- vyprávění příběhu a událostí - popis místa, osob a věcí ze svého každodenního života</li> </ul>
<p>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p>	<p>v samostatném ústním projevu a konverzaci sdělí informace o sobě, blízkých a známých lidech;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- porozumění jednoduchým otázkám a schopnost na ně reagovat</li> </ul>
<p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého</p>	<p>shrne obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace shrnuje různými</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poděkování a reakce na ně</li> <li>- navrhování a přijímání,</li> </ul>

každodenního života	způsoby; při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří za použití jiných lexikálních prostředků; respektuje fonetické specifika jazyka, intonaci a ráz věty	odmítání návrhů - rozhovory na běžná témata - jednoduché vyprávění - omluva, žádost, prosba - rozdíl mezi formální a neformálním stylem - popis osoby, místa
---------------------	---	---

<b>Čtení s porozuměním</b>		
<b>RVP výstupy</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu; pracuje s různými typy textů; pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací např. s internetem, encyklopedií	- zjednodušená literární díla - jednoduché vyprávění - formální a neformální texty - jednoduché ilustrované příběhy, komiksy - popis
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	rozumí podstatě psaného projevu na známé téma, který obsahuje neznámou slovní zásobu; využívá různé slovníkové příručky, pracuje se slovníkem	

<b>Psaní</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	dokáže vyplnit formulář a dotazník obsahující základní informace	- vyplňování základních informací do formuláře - psaní krátkých textů na základní probíraná témata (např. o sobě, rodina nebo volný čas)
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	sestaví souvislý, přiměřeně dlouhý text na známá témata; předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů; využívá znalostí vhodných lexikálních a jazykových prostředků	- psaní odpovědi na písemná sdělení - rozpoznání rejstříku sdělení a schopnost použití adekvátního rejstříku v písemné odpovědi - tvorba - referáty, prezentace, plakáty
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	reaguje na písemná sdělení a umí formulovat odpověď naně; využívá znalostí formálního a neformálního jazyk; je dostatečně obeznámen s vhodnými jazykovými prostředky	- popis - vyprávění - dopisy, emaily, SMS, pohlednice, blahopřání - formální a neformální styl – vhodné fráze a spojení

### 6.7.1.3 Vzdělávací obor: Německý jazyk

#### 7. – 9. ročník

<b>Poslech s porozuměním</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou	rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma; pochopí obsah a smysl	- aktivity na porozumění základním pokynům ve třídě - osvojování a procvičování

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	jednoduché dialogu a nahrávky	nové slovní zásoby, zejména s obrázkovou oporou - aktivity na porozumění
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	na základě poslechu krátké konverzace shrne její obsah	základním funkčním frázím pro pozdrav a poděkování - poslechové aktivity s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informaci
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	

<b>Mluvení</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b> DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	<b>Žák:</b> tvoří jednoduché rozvory; vytváří otázky a odpovědi na ně	-aktivity zaměřené na schopnost zapojení se do rozhovoru s důrazem na plynulost nebo přesnost
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších	vypráví o sobě, své rodině a kamarádech; dokáže jednoduše hovořit o osvojovaných tématech; prezentuje	mluveného projevu - použití osvojované slovní zásoby (např. osobní údaje, rodina, škola, volný čas) a gramatických jevů v

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

osvojovaných témat		mluveném projevu
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	vede jednoduché rozhovory	- použití osvojované slovní zásoby (např. osobní údaje, rodina, škola, volný čas) a gramatických jevů v rozhovoru

<b>Čtení s porozuměním</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	v jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci;	- čtecí aktivity, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informace - čtecí aktivity na
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	srozumitelně vyslovuje jednoduchý čtený text se známou slovní zásobou; rozumí krátkému textu s obrázky; neznámé slovo vyhledá v tištěném slovníku	rozvoj slovní zásoby - práce s autentickými zdroji - práce se slovníky
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	vytvoří odpověď na otázku na základě jednoduchého a známého textu	

<b>Psaní</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	vyplní osobní údaje ve formuláři	- vyplňování základních informací do formuláře
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	napíše blahopřání, phlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi	- psaní krátkých textů na základní probíraná témata (např. o sobě, rodina nebo volný čas)
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	odpoví na krátkou jednoduchou zprávu; reprodukuje hlavní myšlenky textu s pomocí obrázku nebo osnovy	- psaní odpovědi na písemná sdělení - rozpoznání rejstříku sdělení a schopnost použití adekvátního rejstříku v písemné odpovědi

## 6.7.2 Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

### 1. – 3. ročník

<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Sčítání a dočítání do 20 Práce s čísly do 20, jejich osvojení přes poznání v realitě Úvod do užití čísel v běžném životě
M-3-01-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah	Čísla do 20 na číselné ose Porovnávání čísel do 20, vztahy rovnosti a nerovnosti

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

rovnosti a nerovnosti	rovnosti a nerovnosti	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Užívá lineární uspořádání Doplní v řadě přirozených čísel v oboru 0 – 20 chybějící číslo	Řeší slovní úlohy a jednoduché tabulky lineárních závislostí, vytvořených na příkladech z praktického života
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vyjmenuje v řadě čísla od 0 – 20 Správně používá pojmy dříve, později, včera, dnes
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Používá přirozená čísla k popisu situací ze života Řeší a tvoří slovní úlohy, které vedou ke vztahu méně/více
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientuje se v čase, rozumí jednotkám času	Orientace v čase – hodina, den a týden Jednoduché úlohy o věku
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Orientace v základní tabulce Orientace ve schématech – dětský park, bludiště, výstaviště
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozeznání, pojmenování a vymodelování vybraných těles Rýsování a znázornění základních útvarů, užívá jednoduchých konstrukcí Tvoření krychlových staveb, jejich přestavba a zaznamenání na papír
M-3-3-02 porovnávání	Porovnává velikost útvarů,	Porovnávání velikosti útvarů,



velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	měří a odhaduje délku úsečky	měření a odhadování délky
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozeznání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině Rozpoznání a znázornění ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

4. – 5. ročník

Číslo a početní operace		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Počítá v číselném oboru přes 1 000 000, u sčítání a násobení používá záměny operandů a asociativity	počítání (sčítání, odčítání, násobení, porovnávání a zaokrouhlování) v číselném oboru přes 1 000 000, dělení jednomístným a dvoumístným číslem (se zbytkem), jednoduché úlohy s parametrem a zobecňování získaných poznatků
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Počítá (sčítá, odčítá, násobí, dělí) písemně v oboru přirozených čísel	pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení vícemístných přirozených čísel, písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem), porozumění pojmu záporné číslo, kmenový zlomek, procento, desetinné číslo,

		osvojení římských číslic a seznámení s jinými číselnými soustavami, řešení jednoduchých rovnic, řešení úloh se závorkami v oboru celých čísel
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhlí přirozené číslo, při řešení příkladu odhadne a následně zkontroluje výsledek počítání v oboru přirozených čísel	porovnávání čísel v různých prostředích, zaokrouhlování, měření a zaokrouhlování údajů
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Vypočítá slovní úlohu v oboru přirozených čísel, vytvoří vlastní slovní úlohu	řešení slovních úloh včetně úloh s antisignálem, používání tabulek a grafů k modelování a řešení různých situací, tvorba obdobné úlohy, budování řešitelské strategie založené na použití simplifikace, izomorfismu, zobecnění a substituce
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Demonstruje rozdělení celku na části, využívá zlomky	osvojení desetinných čísel a zlomků, hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu, hledání výhod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly, operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, 10, řešení vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malé $n$ , řešení jednoduchých

		úloh se zlomky, desetinnými čísly a procenty
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Počítá s kladnými zlomky se stejným jmenovatelem	osvojení desetinných čísel a zlomků, hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu, hledání výhod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly, operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, 10, řešení vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malé $n$ , řešení jednoduchých úloh se zlomky, desetinnými čísly a procenty
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Zobrazí desetinné číslo na číselné ose, pojmenuje desetinné číslo	osvojení desetinných čísel a zlomků, hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu, hledání výhod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly, operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, 10, řešení vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malé $n$ , řešení jednoduchých úloh se zlomky, desetinnými čísly a procenty
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo	Zobrazí záporné číslo na číselné ose, pojmenuje záporné číslo, chápe opak	pohyb po číselné ose - vytvoření představy záporného čísla

vyznačí na číselné ose	kladné hodnoty	
------------------------	----------------	--

<b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Využívá tabulek, diagramů a grafů	používání tabulek a grafů k modelování a řešení různých situací, tvorba obdobné úlohy, práce s daty (tvorba statistického souboru z náhodných jevů, evidence souboru dat, tabulka i graf), propedeutika statistiky a pravděpodobnosti, vyhledání požadovaných dat v tabulce a diagramu, používání jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Orientuje se v tabulkách, diagramech a grafech, k řešení modelové situace vytvoří vlastní tabulku, diagram nebo graf	používání tabulek a grafů k modelování a řešení různých situací, tvorba obdobné úlohy, práce s daty (tvorba statistického souboru z náhodných jevů, evidence souboru dat, tabulka i graf), propedeutika statistiky a pravděpodobnosti, vyhledání požadovaných dat v tabulce a diagramu, používání jednoduchých převodů

		jednotek času při práci s daty
--	--	--------------------------------

<b>Geometrie v rovině a v prostoru</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Zkonstruuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici	rovinné útvary v různých prostředích: čtverec, obdélník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravouhlý), čtyřúhelník, pěti- a šestiúhelník, kruh, kružnice, šipkový zápis rovinného útvaru, krychlové stavby a jejich plány (půdorys, nárys, proces konstrukce a přestavby), další prostorové útvary v různých prostředích: koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, sítě těles, řešení jednoduchých výpočtových a konstrukčních úloh o trojúhelníku (těžnice, těžiště, výška, střední příčka) i o některých čtyřúhelnících
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Pracuje s délkami úseček (sčítání, odčítání, včetně grafického)	měření a poměrování, evidence údajů, kmenové zlomky v kontextu části (úsečky, rovinného obrazce), práce s jednotkami délky a objemu

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Zkonstruuje kolmice a rovnoběžky	vzájemná poloha dvou přímk, popis konstrukce kolmic a rovnoběžek, konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček, reprezentace úhlů pomocí hodin
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Používá čtvercovou síť k určení obsahu obrazce, využívá základní jednotky obsahu	parkety, dřívková geometrie, geodeska, čtverečkovaný papír, mřížový útvar, určení obsahu útvaru metodou rámování, měření obvodu, obsahu a objemu
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Pracuje s jednoduchou osovou souměrností	středová a osová souměrnost, symetrie v různých prostředích

<b>Nadstandardní aplikační úlohy a problémy</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Vypočítá jednoduchou slovní úlohu, při hledání řešení praktického problému využívá nabyté znalosti i vlastní kreativitu	úlohy v různých prostředích (sémantické, strukturální, geometrické), hledání kreativních řešení atypických úloh s důrazem na radost a krásu z objevování

6. – 9. ročník

Číslo a proměnná		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Racionální čísla (zlomky, procenta, desetinná čísla, souvislost mezi nimi), základní operace, řešení problémů
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Práce s velkými čísly, zaokrouhlování, odhady, použití kalkulačky, výpočetní techniky
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost čísla 2, 3, 4, 5, 10, prvočíslo
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Racionální čísla (zlomky, procenta, desetinná čísla, souvislost mezi nimi), základní operace, řešení problémů
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Poměr, měřítko

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Aplikační úlohy na procenta (úrok)
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Použití proměnné při řešení úloh
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Soustavy lineárních rovnic
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Různé strategie řešení slovních úloh od metody pokus-omyl po využití jazyka algebry

**Závislosti, vztahy a práce s daty**

<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a	Vyhledává,	Práce s větším souborem dat



Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

zpracovává data	vyhodnocuje a zpracovává data	
M-9-2-02 porovnává soubory dat	Porovnává soubory dat	Práce s větším souborem dat
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Přímá a nepřímá úměrnost (trojčlenka nebo jiné řešitelské strategie)
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Lineární funkce (rovnice, tabulka, graf, aplikace)
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Použití proměnné při řešení úloh

<b>Geometrie v rovině a prostoru</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-02 charakterizuje a třídí	Charakterizuje a třídí	Základní tělesa a jejich

základní rovinné útvary	základní rovinné útvary	vlastnosti
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Úhel (měření, výpočty)
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Shodnost, podobnost trojúhelníků
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Středová a osová souměrnost

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Základní tělesa a jejich vlastnosti
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Objem, povrch a síť kváдру a krychle
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	Načrtne a sestrojí síť základních těles	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Zobrazení 3D objektů v rovině
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Aplikační geometrické úlohy

### Nestandardní aplikační úlohy a problémy

<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Úlohy z kombinatoriky a pravděpodobnosti

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Modelování 3D útvarů, rozvoj prostorové představivosti
---	--	--

### 6.7.3 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

#### 6.7.3.1 Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

##### 1. - 3. ročník

Místo, kde žijeme		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Získává informace z plánů známých míst, orientuje se v nich a vyhodnotí riziková místa	práce s plánem okolí školy, škola, domov a jejich okolí, základy práce s mapou
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Poznává kraje ČR, rozliší pojmy obec/město, poznává geografické okolí místa, kde žije a umí ho začlenit do širšího kontextu	regiony ČR, město/obec
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Rozpozná základní krajinné prvky a dokáže rámcově zhodnotit jejich přínos	místní krajina, okolní krajina, vztahy krajiny a člověka

4. - 5. ročník

<b>Místo, kde žijeme</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Na mapě vyhledá Českou republiku, pojmenuje kraje, sídelní města, označí místo, kde žije a popíše ho	práce s mapou, regiony ČR, naše vlast
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Zná světové strany, ví, jak určit světové strany podle přírodních úkazů, pracovat s mapou, v přírodě se chová bezpečně	práce s mapou, zásady bezpečného pohybu
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	Dokáže pracovat s mapami ČR, Evropy a polokoulí a získávat z nich požadované údaje, rozezná náčrt, plán a mapu	práce s mapou, plány a náčrty místního okolí, kraje, republiky, Evropy i světa
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Pozná krajové rozdíly a popíše jejich celospolečenský užitek	naše vlast, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí
ČJS-5-1-05 zprostředkuje	popíše své cestovatelské	naše vlast, vliv krajiny na

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	zážitky z jiných zemí a krajů a dokáže je srovnat s místem, kde žije	život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Pozná státní symboly, popíše základní funkce prezidenta, parlamentu, soudů, policie a úřadů	základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR

1. - 3. ročník

Lidé kolem nás		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Orientuje se v základních rodinných vztazích, umí pojmenovat členy rodiny, respektuje a vnímá odlišnosti mezi lidmi	Rodina, chování lidí, mezilidské soužití
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pojmenuje základní povolání a přiřadí k nim související pracovní činnosti	práce a volný čas

4. - 5. ročník

Lidé kolem nás		
Výstupy RVP	Výstupy ŠVP	Učivo

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

Žák:	Žák:	
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Respektuje ostatní, dodržuje pravidla, rozumí základním mezilidským vztahům	vztahy mezi lidmi (škola, rodina, obec, stát), práce s pravidly školy
ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	Dokáže vyjádřit vlastní názor, vnímá názory ostatních a respektuje je, umí pracovat s chybou a hledat kompromis	pravidla školy, pravidla slušného chování, práce s city a emocemi, sebeuvědomění
ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Pozná rizikové chování, zná základní lidská práva a demokratické principy	základní lidská práva a svobody, rizikové chování a reakce na ně, prevence patologických jevů
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Umí pracovat s penězi v běžných situacích, rozumí pojmům spoření, půjčka a dluh, chápe důležitost obezřetné práce s rozpočtem	základní formy vlastnictví, práce s penězi a rozpočtem, základy finančního plánování
ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a	Vnímá životní prostředí ve svém okolí a dokáže	základní globální problémy, kultura

přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	pojmenovat a dle svých možností i realizovat jeho ochranu	
--	---	--

**1. - 3. ročník**

<b>Lidé a čas</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v čase, popíše své zážitky z minulosti a časově je zařadí, umí si rámcově naplánovat svůj denní i týdenní program	Orientace v čase a časový řád
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Zajímá se o kulturní a historická specifika místa, v němž žije, a dokáže získané informace předat ostatním	Minulost a současnost regionu
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Orientuje se v soužití a chování v rodině a společnosti, pozná základní zaměstnání, popíše místní zvyky, dokáže srovnat život dnes s životem našich předků	Soužití a chování v rodině a společnosti, zaměstnání, zvyky



4. - 5. ročník

Lidé a čas		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Dokáže popsat a roztřídit časový sled událostí a dovodit z nich vztahy a jevy	práce s časem, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí
ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Zná různé informační zdroje a čerpá z nich data o naší minulosti, rozumí principům ochrany památek i přírody a krajiny a chová se s nimi v souladu	současnost a minulost v našem životě, regionální památky, ochrana přírody a krajiny
ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Orientuje se základních meznících naší minulosti a dokáže je srovnat se současností	současnost a minulost v našem životě, regionální památky, kultura, báje, mýty, pověsti
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Porovná a popíše život předků s dnešním životním stylem	současnost a minulost v našem životě, regionální souvislosti, báje, mýty, pověsti
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních	Zná význam státních svátků a významných dnů	státní svátky, významné dny

svátků a významných dnů		
-------------------------	--	--

**1. - 3. ročník**

<b>Rozmanitost přírody</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Vnímá přírodní změny související se změnou roční doby a dokáže je popsat	Koloběh roku, půda, voda, vzduch
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Pozná běžné přírodniny a dokáže je vhodně roztřídit	Rostliny, houby, živočichové, životní podmínky
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	dokáže popsat a realizovat jednoduché pokusy, používá základní nástroje a přístroje k měření veličin	Látky a jejich vlastnosti

**4. - 5. ročník**

<b>Rozmanitosti přírody</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a	Popíše důležitost přírodní rovnováhy, vnímá vztahy	rovnováha v přírodě

neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	jednotlivých prvků živé i neživé přírody a člověka	
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Popíše princip střídání ročních dob, poznává vesmír a Zemi jako planetu Sluneční soustavy	Země a vesmír
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	V přírodě poznává různé organismy a popíše jejich vzájemné propojení, porovná je s jinými	vztahy mezi organismy, přírodní společenství
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Popíše základní životní projevy organismů, srovná je s jinými, dokáže pracovat s atlasem a dalšími informačními zdroji	projevy života organismů, rostliny, houby, živočichové
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat	Zkoumá vliv člověka na krajinu a popíše, které chování přírodě prospívá a které ji poškozuje	životní podmínky, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody

nebo poškozovat		
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Umí popsat základní přírodní jevy a jejich důsledky pro člověka, ostatní organismy a krajinu, zná vhodné chování v rizikových situacích	voda, vzduch, rizika v přírodě
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Umí provádět pokusy, popsat je a odůvodnit	látky a jejich vlastnosti

**1. - 3. ročník**

<b>Člověk a jeho zdraví</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Poznává části lidského těla, jeho funkce a způsoby ochrany, pečuje o své tělo a zdraví	Lidské tělo, péče o zdraví, relaxační techniky a techniky pro podporu soustředění, sebeobslužné úkony
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla	Ve škole i v běžném životě předchází rizikovým situacím a dbá pravidel bezpečného chování vůči sobě i druhým, včetně pravidel silničního	Hra a trávení volného času, základní pravidla silničního provozu, prevence vzniku úrazu (osobní bezpečí), běžná onemocnění a jejich

bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	provozu	prevence
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Dokáže vhodně komunikovat s cizími lidmi, umí požádat o pomoc, zná tísňové linky a způsob komunikace s nimi	ochrana zdraví v běžných i mimořádných situacích, komunikace s operátorem, telefonní čísla integrované záchranné služby a další důležitá čísla
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	S pomocí dospělých dokáže vhodně reagovat na mimořádné situace	komunikační dovednosti, sebeovládání, spolupráce ve skupině

**4. - 5. ročník**

<b>Člověk a jeho zdraví</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Pozná části lidského těla i jeho orgány a pečuje o ně	lidské tělo, péče o zdraví
ČJS-5-5-02 rozlišuje	Popíše vývoj člověka od	etapy lidského života, vývoj

jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	narození po stáří, rámcově popíše prenatální vývoj jedince	dítěte
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Dokáže si naplánovat denní režim v souladu s potřebami sebe i ostatních	práce s časem, volný čas
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Zná a dodržuje pravidla bezpečného chování i chování v rizikových situacích, dokáže poskytnout první pomoc, zná základní pravidla silničního provozu, zejména z pohledu chodce a cyklisty	osobní bezpečí, chování chodce a cyklisty, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Zná pojem návyková látka, jejich základní druhy, umí je odmítnout	návykové látky, závislosti a zdraví
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Vhodným vědomým chováním pečuje o zdraví sebe i druhých	péče o zdraví, prevence nemocí a úrazů
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří	Dokáže poskytnout první pomoc a přivolat lékaře	základy první pomoci, přivolání pomoci v případě

drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		ohrožení fyzického a duševního zdraví
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Zná rozdíly mezi pohlavími, respektuje druhé, popíše způsoby bezpečného sexuálního chování	partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy

#### 6.7.4 Vzdělávací obalast: Informační a komunikační technologie

##### 1. – 5. ročník

Základy práce s počítačem		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	pojmenuje základní součásti počítače a zná jejich význam, způsob zacházení a postup v případě poruchy	- základní funkce počítače, základní pojmy - struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení - operační systém
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady		- základy počítačové bezpečnosti - základy údržby počítače a jeho komponent - formáty souborů
ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	dodržuje základní pravidla při práci s daty a jejich ochranou	- ochrana dat, zálohování

<b>Vyhledávání informací a komunikace</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	používá vhodné a efektivní cesty a způsoby při vyhledávání na internetu	- vyhledávání na internetu - tok informací - práce s elektronickými informačními zdroji
ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích		
ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	dokáže pojmenovat základní způsoby elektronické komunikace a jejich klady a zápory	- používání on-line komunikace (způsoby, zásady bezpečnosti, etika)

<b>Zpracování a využití informací</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	dokáže pojmenovat nejčastější textové a grafické editory a ovládá tyto programy na základní uživatelské úrovni	- základní funkce textového a grafického editoru

*6. – 9. ročník*

<b>Vyhledávání informací a komunikace</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ICT-9-1-01 ověřuje	uvědomuje si různou	- základy internetové



věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	výpovědní hodnotu informačních zdrojů na internetu a adekvátním způsobem s nimi pracuje	bezpečnosti, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování  - internet a vývojové trendy informačních technologií
--	---	---

<b>Zpracování a využití informací</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	zvládá práci v běžných textových, grafických a tabulkových editorech a při práci v nich uplatňuje	- základy práce s běžnými textovými, grafickými editory i tabulkovými editory
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	základní estetická a typografická pravidla	- základy formátování a grafické úpravy textu a obrazu
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	při své práci využívá informace z různých informačních zdrojů, adekvátně danému úkolu a v souladu se zákony o duševním vlastnictvím	- ochrana duševního vlastnictví na internetu, copyright, informační etika
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji		- kritické myšlení ve vztahu k on-line informačním zdrojům

ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	prostřednictvím různých forem prezentuje výsledky své práce	- prezentace informací v textové, grafické a multimediální formě
--	---	--

## 6.7.5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

### 6.7.5.1 Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

#### 1. – 3. ročník

<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává a třídí prvky vizuálně obrazového vyjádření (barvy, základní tvary).	Zajímá se o tvary a barvy kolem sebe, učí se je třídít dle kritérií a aktivně vše zkoumá.	-volná tvorba -rukodělné techniky -kresba, malba, tvůrčí pokusy s výtvarnými materiály a prostředky
VV-3-1-02 interpretuje tak dle svých možností a schopností své zkušenosti, představy a zapojuje vlastní fantazii	Zapojuje svoji osobitost a fantazii při své tvorbě. Zkouší najít vhodné vizuální výrazy pro vyjádření svých nálad a emocí.	-ilustrace -tělo jako výtvarný prostředek -využití venkovního a vnitřního prostředí -výpravy za uměním, návštěvy muzeí a galerií
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a k tomu volí vhodné prostředky k jejich vizuálnímu ztvárnění.	Zkoumá věci a události kolem sebe z různých hledisek a různými smysly.	-plošná tvorba a prostorová tvorba -skupinová a individuální tvorba
VV-3-1-04 interpretuje dle		

svých schopností různá vizuálně obrazová vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.  VV-3-1-05 vnímá umění jako prostředek k sebevyjádření.	Nechá na své smysly působit různé věci kolem sebe a čerpá z nich inspiraci podle svých schopností a uvážení.  Zkouší si vlastní interpretace.  Sebevyjádření je pro něj východiskem k tvorbě.  Je kreativní.	
---	--	--

4. – 5. ročník

<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
VV-5-1-01 rozpoznává a pojmenovává a třídí prvky vizuálně obrazového vyjádření při vlastní tvůrčí činnosti (barvy, základní tvary, základní kontrast, proporce).	Zajímá se o tvary a barvy kolem sebe, učí se je třídít dle kritérií a aktivně vše zkoumá. Hledá v nich inspiraci, zkoumá jejich vzájemnou provázanost (kontrasty, proporce).	-volná tvorba -rukodělné techniky -kresba, malba, tvůrčí pokusy s výtvarnými materiály a prostředky -ilustrace -tělo jako výtvarný prostředek -využití venkovního a vnitřního prostředí
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazového vyjádření ve vztahu k celku.	Prvky vizuálního vyjádření spojuje v celek, redukuje či obohacuje, zkouší různé přístupy.	-výpravy za uměním, návštěvy muzeí a galerií -plošná tvorba a prostorová tvorba
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazových vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních	Reflektuje své pocity a zkouší na ně nahlížet, dle svých schopností, skrz své tvůrčí vyjádření, zkouší tak také komunikovat se svým	-skupinová a individuální tvorba -počítačová grafika -multimédia

zkušeností a tvorbu vyjádření, které může komunikovat s jeho sociálním okolím	okolím	
VV-5-1-04 vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a k tomu volí vhodné prostředky k jejich vizuálnímu ztvárnění	Zkoumá věci a události kolem sebe z různých hledisek a různými smysly.	
VV-5-1-05 Uplatňuje svojí osobitost, pro vyjádření svých nových či neobvyklých pocitů svobodně volí a kombinuje výtvarné prostředky.	Je kreativní a aktivně zkoumá různé přístupy, kombinace i umělecké tendence. Projevuje se do značné míry svobodně v přístupu k umění.	
VV-5-1-06 Porovnává různé interpretace vizuálně obrazového vyjádření a přistupuje k nim jako k inspiračnímu zdroji	Inspiruje se již vytvořenými díly, zkoumá možnosti jejich opětovného ztvárnění a vnímá je jako součást života a možnou inspiraci k tvorbě.	
VV-5-1-07 Zapojuje do komunikace v sociálních vztazích obsahy vizuálně obrazového vyjádření, které samostatně vytvořil, vybral či upravil	Přistupuje otevřeně k modernímu umění i k umění klasickému. Propojuje věci v nových náhledech a používá tvorbu jako komunikační kanál.	

**6. – 9. ročník**

<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
VV-9-1-01 vybírá a vytváří, v	Prohlubuje své zkušenosti	-volná tvorba

<p>rámci svých schopností, co nejširší škálu prvků vizuálně obrazového vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastní zkušenosti, vjemů a představ, variuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitého výsledku</p>	<p>z předchozích ročníků, je kreativní a rozšiřuje rámec svých tvůrčích zkušeností.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-rukodělné techniky</li> <li>-kresba, malba, tvůrčí pokusy s výtvarnými materiály a prostředky</li> <li>-ilustrace</li> <li>-tělo jako výtvarný prostředek</li> <li>-využití venkovního a vnitřního prostředí</li> <li>-výpravy za uměním, návštěvy muzeí a galerií</li> </ul>
<p>VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazová vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, představ a fantazií</p>	<p>Komunikuje také pomocí uměleckých děl a vizualizací. Dle svých schopností kombinuje různé styly, myšlenkové obsahy a vytváří „živé“ dílo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-plošná tvorba a prostorová tvorba</li> <li>-skupinová a individuální tvorba</li> <li>-setkávání s umělci</li> </ul>
<p>VV-9-1-03 Užívá prostředky pro zachycení jevů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, animace, video</p>	<p>Zapojuje do vyjádření aktivně i digitální média – seznamuje se s digitální bezpečností.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-setkávání s řemeslníky</li> <li>-praktické zkušenosti s uměleckou náplní práce v různých profesích</li> <li>-počítačová grafika, multimédia</li> </ul>
<p>VV-9-1-04 Uplatňuje svojí osobitost, pro vyjádření svých nových či neobvyklých pocitů svobodně volí a kombinuje výtvarné prostředky, porovnává a hodnotí jejich účinek s již</p>	<p>Zkoumá své nálady, reakce okolí, i pocity. V návaznosti na ně vytváří jedinečné dílo, které svým způsobem interpretuje, v rámci svých schopností, zasazuje do kontextu již existujících děl i</p>	

existujících, i běžně užívaných, vizuálně obrazných vyjádření.	situací.	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného obsahu.	Zkoumá dosahy své tvorby i již vytvořených děl klasického i moderního umění a vnímá několik rovin jejich účinku na diváka.	
VV-9-1-06 interpretuje základní umělecká vizuálně obrazová vyjádření současnosti a minulosti, vyhází při tom ze svých znalostí a osobní zkušenosti	Vytváří si povědomí o možnostech a skutečnostech výtvarné branže i jejímu propojení s dalšími odvětvími. Zkoumá souvislosti a východiska děl, s kterými se setkává.	
VV-9-1-07 porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazového vyjádření, vysvětluje své postoje k nim, se základním povědomím o jejich osobní, společenské a kulturní podmíněnosti této své interpretace.	Vytváří si vlastní názory a stanoviska k vizuálně obrazovým vyjádření, s kterými se potká. Vnímá širší kontext tvorby díla.	
VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených	Zkoumá a ověřuje možnosti a dosah komunikačních účinků děl, která tvoří, včetně účinku na svou	

vizuálně obrazových vyjádření v sociálních vztazích, nalézá formy pro jejich interpretace	vlastní osobnost. Zkouší různé interpretace.	
---	---	--

### 6.7.5.2 Vzdělávací obor: Hudební výchova

#### Ročník: 1. – 3.

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> <li>•zpívá písně odlišného charakteru</li> <li>•správně dýchá - zřetelně vyslovuje</li> <li>•zpívá v rozsahu c1 – a1</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•zpěv a mluvené slovo - improvizace, rytmizování, hra na ozvěnu</li> <li>•hra na jednoduché rytmické nástroje a jejich výroba</li> </ul>
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	<ul style="list-style-type: none"> <li>•zvládá vytleskat rytmus</li> <li>•vymyslí melodii k říkadlům</li> <li>• hraje „na tělo“</li> <li>• hraje vokální a instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou</li> <li>•rytmizuje a melodizuje slova, krátké texty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•poslech nahrávek i živé hudby</li> <li>•poznávání hudebních nástrojů</li> <li>•taneční hry se zpěvem</li> <li>•Jednoduché lidové taneční kroky</li> </ul>
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> <li>•hraje na dětské orffovské nástroje a seznámí se s jejich správným držením</li> <li>•třídí cit pro vhodné použití hudebních nástrojů při doprovodu písně</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•Pantomima, pohybová improvizace</li> <li>•Orientace v prostoru</li> </ul>
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo,	<ul style="list-style-type: none"> <li>•pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku</li> <li>•pohybuje se podle hudby na místě, vpřed, vzad</li> <li>•hraje na tělo</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•Délka, síla, barva, výška tónů</li> </ul>

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pohybem vyjadřuje vlastnosti tónu, tempo a emocionální zážitek z hudby - pochoduje, tančí či jinak pohybem vyjádří rytmus poslechové skladby</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rytmus, melodie, kontrast, gradace</li> <li>• Melodie vzestupná a sestupná</li> <li>• Dynamika</li> </ul>
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozlišuje zvuky, hlasy, tóny kolem sebe</li> <li>• pozná tóny vysoké, hluboké</li> <li>• pozná, že melodie stoupá, klesá, je stejně vysoká</li> <li>• naznačuje postup melodie rukou</li> <li>• pozná, že melodie zesiluje, zeslabuje, zrychluje, zpomaluje</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální</li> <li>• Lidský hlas</li> <li>• Hudební nástroj</li> <li>• Hudba taneční, pochodová, ukolébavka</li> </ul>
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<ul style="list-style-type: none"> <li>• - pozná podle ukázky ráz skladby (ukolébavka, tanec, pochod)</li> <li>• rozpozná skladby s doprovodem hudebního nástroje a bez doprovodu</li> <li>• rozlišuje hlasy při poslechu vokální hudby</li> <li>• rozlišuje hru na flétnu, klavír, housle, kytaru u instrumentální hudby</li> <li>• poslouchá českou státní hymnu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Malá písňová forma</li> </ul>

Ročník: 4. – 5.

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Žák zazpívá jednoduché lidové a umělé písně, umí používat správný nádech, držení těla, dbá na hlasovou hygienu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Písně lidové a umělé</li> <li>• Práce s dechem při zpěvu</li> </ul>



<p>durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p>		
<p>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• učí se další písně</li> </ul> <p>Učí se pojmy repetice, houslový klíč</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• umí napsat houslový klíč</li> <li>• rozlišuje délky not a učí se je zapsat</li> </ul> <p>Rozlišuje dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zná stupnici C dur (názvy not)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zpěv různých žánrů</li> <li>• zpěv českých i cizojazyčných písní</li> <li>+poslech</li> <li>• improvizace, rytmizování, hra na ozvěnu</li> <li>• hudebně-pohybové hry</li> </ul>
<p>HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí</li> <li>• seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru</li> <li>• doprovodí písně na rytmických nástrojích</li> <li>• rytmizace říkadel</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje</li> <li>• poslech nahrávek i živé hudby</li> <li>• poznávání hudebních nástrojů</li> <li>• pohybové vyjádření hudby</li> </ul>
<p>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pozná hudbu pochodovou</li> <li>• seznámí se s valčíkem, polkou</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• významní skladatelé české hudební historie: poslech</li> </ul>
<p>HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry,</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vytváří jednoduch. dohru na hudeb. nástroje ve 2/4 taktu</li> <li>• využije hudeb. nástroje k přehře a dohře</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých</li> </ul>

mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace		skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	<ul style="list-style-type: none"> <li>•rozpozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu</li> <li>•rozpozná opakující se téma v poslouchané skladbě</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)</li> </ul>
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> <li>•poslouchá vybrané skladby</li> <li>• pozná varhanní hudbu</li> <li>•pozná vánoční hudbu a vánoční koledy</li> <li>•pozná trampské písně</li> <li>•zná původ státní hymny</li> <li>•umí pohybově vyjádřit hudbu</li> </ul>	

**Ročník: 6. – 9.**

<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
HV-9-1-01 1 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák dle svých schopností dokáže předvést hru na jednoduché Orffovy nástroje, použije je k doprovodu pěveckých projevů, vyjádří své hudební představy pomocí hudebních	<ul style="list-style-type: none"> <li>•intonování písní</li> <li>•jednohlasný i vícehlasný zpěv</li> <li>•hra na hudební nástroj dle individuálních</li> </ul>

	nástrojů.	možností
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Žák při zpěvu i mluveném projevu dodržuje pravidla hlasové hygieny, umí nasadit správně tón, rozšiřuje si hlasový rozsah, odhadne správnou hlasitost zpěvu, vokálně interpretuje a osvojuje si písně různých hudebních žánrů	<ul style="list-style-type: none"> <li>•reprodukce zpěvu, jednoduchý hudební doprovod</li> <li>• tanec, pantomima, pohybová a rytmická improvizace</li> </ul>
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Rozlišuje poslechově i vizuálně jednotlivé druhy a skupiny nástrojů, chápe roli nástroje sólového a doprovodného, orientuje se ve vývoji hudebních nástrojů, jejich zdokonalování od nejjednodušších až po elektronické, chápe princip zvukového záznamu	
HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	<ul style="list-style-type: none"> <li>•žák reaguje pohybem na hudbu</li> <li>•pomocí pohybových činností vyjadřuje své pocity</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•lidové, společenské tance, výrazový tanec</li> <li>•pantomima</li> <li>•balet</li> </ul>

<p>HV-9-1-05</p> <p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•na základě svých individuálních schopností a pohybové vyspělosti zvládá základní jednoduché taneční kroky některých tanců ( polka, mazurka, valčík, macarena..),</li> <li>•zvládne jednoduchou dramaturgii písně, pomocí gest, mimiky, „řeči těla“ znázorní hudbu</li> <li>•reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•tance jiných národů</li> <li>•pohybový doprovod znějící hudby</li> <li>•pohybová reakce na změny v hudbě</li> <li>•orientace v prostoru, taneční kroky</li> </ul>
<p>HV-9-1-06</p> <p>orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•žák rozlišuje jednotlivé hudební formy</li> <li>•při poslechu aplikuje teoretické znalosti a orientuje se za pomoci učitele ve struktuře díla</li> <li>•analyzuje významné prvky díla, rozezná a vysvětlí výrazové prostředky ( melodie, rytmus, barva, tempo)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•duchovní a světská hudba, lidová hudba ( česká, jiných národů)</li> <li>•hudební dílo, doba vzniku</li> <li>•hudební styly a žánry</li> <li>•autor, jeho život, (epigonství, interpret, posluchač, skladba v</li> </ul>
<p>HV-9-1-07</p> <p>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•žák se orientuje v dějinách hudebního seznamuje se s hudebními styly minulosti i současnosti</li> <li>•má povědomí o skladatelském významu autorů vybraných děl, s nimiž</li> </ul>	<p>kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>•původ hudby, pravěk, starověk, gotika,</li> </ul>

<p>období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>se seznámil</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• chápe roli posluchače</li> <li>• vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</li> <li>• orientuje se v proudu znějící hudby</li> <li>• porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život</li> <li>• seznámí se s hud. Skladateli českými i světovými + poslech jejich skladeb</li> </ul>	<p>renesance, baroko, klasicismus, romantismus</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• artificiální hudba 20. Století</li> <li>• vývoj populární hudby,</li> <li>• vytváření vlastních soudů a preferencí</li> </ul>
<p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• žák se dle svých schopností orientuje v jednoduchém notovém zápisu, v oblasti hudebních pojmů a značek</li> <li>• taktuje rytmické útvary,</li> <li>• chápe rozdílnost hudby jednohlasé a vícehlasé</li> <li>• určí melodii vzestupnou a sestupnou</li> <li>• rozezná dur, moll akord</li> <li>• rozpozná délku, sílu, barvu a výšku tónu</li> <li>• seznámí se s notovou osnovou</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• stupnice, tónina, houslový klíč, rytmus, tempo, puls, takt, taktování, repetice, intervaly, hudební názvosloví, akord dur, moll, délka, výška not</li> </ul>

## 6.7.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

### 6.7.6.1 Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

#### 6. - 9. ročník

<p><b>Výstupy RVP</b> Žák:</p>	<p><b>Výstupy ŠVP</b> Žák:</p>	<p><b>Učivo</b></p>
<p>VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými</p>	<p>vytváří a respektuje vytvořená pravidla; podílí se na tvorbě pravidel; vytváří respektující a bezpečné prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pravidla školy</li> <li>- komunikační hry</li> <li>- role členů skupiny</li> </ul>

<p>vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p>		
<p>VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<p>dokáže popsat význam a odlišnosti jednotlivých členů komunity; uvede příklady rizikového chování; rozumí zásadám zdravého soužití v komunitě</p>	<p>- role členů komunity (rodina, třída, spolek) - vliv skupiny na zdraví jejích členů</p>
<p>VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p>	<p>seznájí se s modely zdraví a základních lidských potřeb; umí definovat a pojmenovat své potřeby; je si vědom zdraví jako hodnoty; dbá na správnou životosprávu</p>	<p>- modely zdraví - modely základních lidských potřeb - metody ochrany zdraví - zdraví jako hodnota</p>
<p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p>posoudí různé způsoby chování lidí vzhledem k jejich vlastnímu zdraví</p>	
<p>VZ-9-1-05 usiluje v rámci</p>	<p>usiluje v rámci svých možností o zdraví</p>	

svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	životní styl	
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	dokáže diskutovat na téma zdraví	
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	rozumí rozdílu mezi zdravým životním stylem a nezdravým; zná rizika nezdravého životního stylu	- výživa v kontextu zdraví - výživa v kontextu prevence civilizačních onemocnění
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	ví jak vyhledat potřebnou lékařskou pomoc; je seznámem se základy první pomoci; ví jak se chránit před civilizačními chorobami; dokáže popsat své potíže	- systém zdravotnictví ČR - první pomoc při akutních stavech - ochrana zdraví
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu;	je součástí preventivních zdravotních programů; respektuje své tělo a jeho potřeby; zná zásady zdravého životního stylu	- programy podpory zdraví

dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce		
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	je seznámen s riziky civilizačních chorob; rozumí preventivním opatřením proti stresu; ví jak relaxovat a odpočívat	- regenerace organismu (kompenzační a relaxační techniky) - stres a jeho prevence
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	respektuje význam sexuality a dospívání; respektuje opačné pohlaví a jeho specifika; je seznámen s významem sexuality a jednotlivých odlišností	- sexualita a dospívání
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním	zná rizika užívání návykových látek; dokáže předcházet sociálně patologickým jevům a využívá osvojených sociálních modelů při kontaktu s patologickými jevy	- sociálně patologické jevy



<p>návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>ve škole i mimo ni; je součástí preventivních programů</p>	
<p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii</p>	<p>zná rizika manipulace; dokáže na ni reagovat; uplatňuje osvojené komunikační dovednosti obrany proti manipulaci; dokáže manipulaci rozeznat; zná vliv médií a sociálních sítí na jedince; kriticky uvažuje a hodnotí zdroje</p>	<p>- online a offline manipulace</p>
<p>VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>adekvátně aplikuje modely chování při modelování rizikových situacích; ví co jsou to mimořádné situace; zná linky tísňové pomoci; rozumí rizikům</p>	<p>- ochrana zdraví v rizikových situacích - první pomoc zážitkem</p>
<p>VZ-9-1-16 uplatňuje</p>		

adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí		
---	--	--

### 6.7.7 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

#### 6.7.7.1 Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

##### 1. – 5. ročník

Práce s drobným materiálem		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- učí se jednoduché postupy	- výroba jednoduchých předmětů
	- tvoří z různých materiálů	- rukodělná tvorba
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy		

Konstrukční činnosti		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	dokáže stavět podle návodu i tvůrčím způsobem	- stavebnice - práce podle pokynů a jednoduchého návodu

<b>Pěstitelské práce</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	zkoumá přírodu a chápe základní vztahy;  pomáhá při práci na školní zahradě	- práce na školní zahradě  - péče o rostliny  - pozorování a záznam pozorování
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny		

<b>Příprava pokrmů</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	připraví tabuli pro jednoduché stolování, podílí se na přípravě kolejní snídaně	- zásady stolování  - zařízení kuchyně a bezpečnost práce
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	chová se vhodně při stolování	

Práce s drobným materiálem		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	dokáže tvořivě pracovat samostatně i veskupině; umí si vybrat správný materiál a používá vhodné náčiní; zná pravidla bezpečnosti práce a dokáže poskytnout první pomoc při úrazu	- výroba uměleckých předmětů - výroba předmětů denní potřeby - lidová tvořivost - pracovní nástroje a ochranné pracovní pomůcky
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic		- zásady hygieny při pracovních činnostech - zásady bezpečnosti při pracovních činnostech - první pomoc zážitkem
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu		

Konstrukční činnosti		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	dokáže pracovat jak samostatně tak ve skupině; umí si vybrat vhodný materiál pro tvorbu; zná pravidla bezpečnosti práce a dokáže poskytnout první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> <li>- výroba uměleckých předmětů</li> <li>- výroba předmětů denní potřeby</li> <li>- lidová tvořivost</li> <li>- pracovní nástroje a ochranné pracovní pomůcky</li> <li>- zásady hygieny při pracovních činnostech</li> <li>- zásady bezpečnosti při pracovních činnostech</li> <li>- první pomoc zážitkem</li> </ul>
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic		
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		

<p>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>		
--	--	--

Pěstitelské práce		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
<p>ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p>	<p>zažije růst rostliny od semínka až k plodu; používá adekvátní zahradnické náčiní a dodržuje bezpečnost práce zná základy pečování o</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- sázení rostlin</li> <li>- zahradníkův rok</li> <li>- starání se o vybraná zvířátka</li> <li>- první pomoc zážitkem</li> </ul>
<p>ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p>	<p>rostliny dokáže se starat o kolejně zvíře; dokáže poskytnout první pomoc při</p>	
<p>ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p>	<p>úrazu</p>	
<p>ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>		

Příprava pokrmů		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	podílí se na přípravě kolejních snídaní; dokáže vybrat správné suroviny, rozumí jejich místě v	příprava pokrmu zásady stolování zařízení kuchyně a bezpečnost práce
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	jídelníčku a pomáhá a vede mladší spolukole- jníčky; třídí biologický odpad a dodržu- je základy hygieny a	původ surovin třídění odpadu
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	bezpečnosti práce	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		

6. – 9. ročník

Svět práce		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	učí se porozumět sám sobě a hledat své silné a slabé stránky a pracovat s nimi; má základy prezentačních dovedností; dokáže popsat jak funguje trh práce	<ul style="list-style-type: none"> <li>• svět práce</li> <li>• pracovní úřad</li> <li>• trh práce</li> <li>• povolání v 21. století</li> <li>• profesní orientace a osobní zájmy</li> <li>• prezentační dovednosti</li> </ul>
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy		
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání		
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		



Příprava pokrmů		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	dokáže vymyslet a realizovat jednoduchý pokrm pro své spolužáky; dbá základních hygienických pokynů a umí poskytnout první pomoc	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zdravá výživa,</li> <li>• poruchy příjmu potravy</li> <li>• práce a údržba kuchyňských spotřebičů</li> <li>• vaření</li> </ul>
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy		
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti		
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		

## 6.7.8 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

### 6.7.8.1 Vzdělávací obor: Fyzika

#### 6. - 9. ročník

<b>Látky a tělesa</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Při praktickém řešení problému umí používat měřidla, základní fyzikální jednotky a vztahy mezi základními fyzikálními veličinami, druhy pohybu.	Měření fyzikální veličiny <ul style="list-style-type: none"> <li>- délka</li> <li>- objem</li> <li>- hmotnost</li> <li>- čas</li> </ul>
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Rozumí molekulárnímu složení látek a důsledkům působení vnějších vlivů na strukturu látek.	Stavba látek <ul style="list-style-type: none"> <li>- látka a těleso</li> <li>- skupenství</li> <li>- částicové složení látek</li> <li>- difúze</li> </ul> Elektrické vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> <li>- elektrické pole</li> <li>- elektrická síla</li> <li>- složení atomu</li> </ul> Magnetické vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> <li>- magnety umělé a přírodní                             <ul style="list-style-type: none"> <li>- póly magnetu</li> </ul> </li> <li>- magnetické pole</li> <li>- magnetická síla</li> </ul>
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty		Teplota, změna teploty Teplotní roztažnost těles

F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Experimentálně určí hustotu látky z naměřené hmotnosti a objemu	Hustota
---	---	---------

<b>Pohyb těles; síly</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Rozpozná základní působící síly a silové působení na tělesa. Umí odhadnout výsledný směr síly. Umí sestavit provizorní siloměr.	Síla - velikost, směr a znázornění síly - gravitační síla - skládání sil, rovnováha - těžiště tělesa Pohyb a klid tělesa - dráha a čas - druhy pohybů Deformační účinky síly -t laková síla - tlak Tření
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles		
F-9-2-03 změří velikost působící síly		
F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici		
F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Rozumí základním energetickým přeměnám, chápe, jaké základní druhy energie rozeznáváme a jak se transformují.	Newtonovy pohybové zákony Posuvné účinky síly

F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů		Otáčivé účinky síly - páka - kladka
--	--	---

<b>Mechanické vlastnosti tekutin</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Rozumí slovu hydraulika, umí říct, kde se těchto vlastností využívá, chápe vliv hydrostatického tlaku při potápění i při evolučním procesu přizpůsobování organismů v hlubokých vodách. Umí odvodit, zda se těleso v klidné vodě potopí či plave. Provede pozorování kapalných a plyných látek a srovná jejich vlastnosti.	Mechanické vlastnosti kapalin - Pascalův zákon - hydraulická zařízení - hydrostatický tlak - vztlková síla - Archimédův zákon - chování těles v kapalině
F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní		Mechanické vlastnosti plynů - tlak plynu v uzavřené nádobě - vztlková síla - atmosférický tlak - atmosféra Země

<b>Energie</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu	Má pojem o různých druzích energie, umí se zorientovat v tom, že práce, výkon a čas	Mechanická práce, výkon  Druhy a zdroje energie

energie tělesa	mají vztah vyjádřený	Vnitřní energie tělesa  Polohová a pohybová energie
F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	vzorcem.	
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Zná vlastnosti materiálů používaných v elektrotechnice. Vypařování a kapalnění umí popsat v našich běžných situacích.	Tepelná výměna Teplo Změny skupenství - tání a tuhnutí - vypařování a kapalnění
F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem		
F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Umí schematicky znázornit různé energetické zdroje pro domácnosti a průmysl. Umí se zamyslet nad jejich dopadem na životní prostředí a přírodu i zdraví člověka	Výroba a přenos elektrické energie Typy elektráren Jaderná energie

<b>Zvukové děje</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Rozumí principu vzniku zvukového zdroje a vlivu prostředí na šíření zvuku.  Umí roztřídit hudební nástroje podle vzniku zvuku.	Zvuk, zdroj zvuku Šíření zvuku, rychlost v různých prostředích
F-9-5-02 posoudí možnosti	Rozumí materiálovým	Odraz zvuku, ozvěna

<p>zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>zákonitostem pro odraz zvuku, pohlcování zvuku a ozvěny. Ví, že existují hygienické parametry pro hladinu zvuku.</p>	<p>Pohlcování zvuku Tón, výška tónu Hlasitost zvuku</p>
---	---	---

<p><b>Elektromagnetické a světelné děje</b></p>		
<p><b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b></p>	<p><b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b></p>	<p><b>Učivo:</b></p>
<p>F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p>	<p>Rozumí principu sestavení elektrického obvodu a umí jednoduchý sestavit a správně zakreslit schéma.</p>	<p>Elektrický obvod jednoduchý Elektrický obvod rozvětvený</p>
<p>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p>	<p>Rozezná střídavý a stejnosměrný proud. Umí rozlišit proud a napětí a umí je vyčíst z výrobních štítků.</p>	<p>Střídavý proud Stejnoseměrný proud Transformátor Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>
<p>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p>	<p>Zná vlastnosti materiálů používaných v elektrotechnice. Rozumí pojmům elektrický odpor, elektrická vodivost</p>	<p>Elektrostatické jevy - elektrické vlastnosti látek - elektrický náboj - vodič a izolant v elektrickém poli - elektrické pole, elektrická síla Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech Zákony elektr. proudu</p>
<p>F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p>		

		<p>v obvodech</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- proud, napětí</li> <li>- zdroje elektrického proudu</li> <li>- spotřebič, spínač</li> <li>- Ohmův zákon</li> <li>- odpor vodiče, reostat</li> <li>- tepelné účinky elektrického proudu</li> </ul>
<p>F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>	<p>Umí vysvětlit princip elektromotoru</p>	<p>Elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- magnetická síla</li> <li>- magnetické pole cívky</li> <li>- elektromagnet</li> <li>- elektromotor</li> <li>- elektromagnetická indukce</li> </ul>
<p>F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu</p>	<p>Ví, kde se používají polovodičové diody a co je jejich principem. Umí ji zapojit.</p>	<p>Polovodiče typu P a typu N</p> <p>Polovodičová dioda a její zapojení</p>
<p>F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p>	<p>Chápe, jak se šíří světlo v různém prostředí a jaké důsledky má druh prostředí na šíření světla v něm.</p>	<p>Světlo, zdroj světla</p> <p>Přímocharé šíření světla, stín, zatmění</p> <p>Měsíc, měsíční fáze</p> <p>Rychlost světla v různém prostředí</p> <p>Odraz světla na rovinném, dutém a vypouklém zrcadle</p> <p>Lom světla spojkou a rozptylkou</p>
<p>F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích,</p>		

zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami		Optické čočky Rozklad bílého světla hranolem
--	--	--

<b>Vesmír</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomoci poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem plane	Sestaví jednoduchý model oběhu planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	Sluneční soustava
F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Odliší hvězdu od planety na základě jejich složení a vlastností.	Vesmír Kosmonautika

#### 6.7.8.2 Vzdělávací obor: Chemie

#### 8. - 9. ročník

<b>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Orientuje se v pojmech vlastnost, látka, rozliší chemické vlastnosti od fyzikálních	Vlastnosti látek
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a	Bezpečně zachází s běžně dostupnými chemikáliemi,	Nebezpečnost chemických látek



běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	rozumí značkám o nebezpečnosti - ať už na obalech či zařízeních	Výstražné symboly
CH-9-1-03 objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Umí říct základní pravidla při chemické havárii, modelově si vyzkouší, co vše je třeba zvládnout a vědět, nastane-li situace s únikem nebezpečných látek	Pravidla pro chování při chemické havárii

<b>Směsi</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	umí vysvětlit rozdíl mezi směsí a čistou chemickou látkou, umí vytvořit jednoduchou směs z běžných kuchyňských surovin	Filtrace Krystalizace Destilace Chromatografie Roztoky, suspenze, emulze
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Seznámí se s možností výpočtů složení roztoků, umí připravit roztok a ovlivňovat rozpustnost teplotou	Rozpouštění látek Základní chemické výpočty
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek		Skupenství
CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede	Prakticky umí navrhnout venku v terénu jednoduchý	Oddělování složek směsí

oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	filtr pro vyčištění bahnitě vody. Umí jednoduchou filtraci v kuchyňském prostředí.	
CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Rozliší druhy vod podle vzniku, původu a podle využití	Voda
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Rozumí pojmu hygiena prostředí a hygiena práce. umí nakreslit schéma oběhu vody ve městě, v průmyslové továrně, v domácnosti. Umí navrhnout prevenci znečištění i návrhy na řešení již znečištěné vody. ví, kde a jak se pro město získává pitná voda.	Voda - koloběh Vzduch – složení atmosféry

<b>Částicové složení látek a chemické prvky</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	Na pomůcce sestaví model atomu a molekuly.	Atom Molekula Chemická vazba
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	Rozliší prvek a sloučeninu, orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, umí značky a názvy nejběžnějších prvků. Velmi jednoduchým způsobem	Prvek/Sloučenina Periodická tabulka Kovy/Nekovy Nejvíce zastoupené prvky na Zemi
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě		

chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	vysvětlí periodický zákon. Chápe, proč některé prvky mají společné vlastnosti.	
---	---	--

<b>Chemické reakce</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Umí prakticky využívat energii chemických reakcí a jejich produkty. Rozlišuje kyseliny a zásady, orientuje se na stupnici pH a umí provést jednoduchou neutralizaci.	Chemické reakce Chemické rovnice Kyseliny a zásady Měření kyselosti a zásaditosti roztoků
CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu		
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Rozumí slovu katalyzátor a umí uvést alespoň dva příklady.	Katalyzátory Enzymy

<b>Anorganické sloučeniny</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Znalosti o vlastnostech látek dokáže využít v běžném životě včetně ochrany životního prostředí a v oblasti podpory zdravého životního stylu.	Oxidy – seznámení s názvoslovím a tvorbou vzorců Oxid uhličitý Hydroxidy Halogenidy Sulfidy
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	Umí vysvětlit vznik kyselých dešťů a jejich vliv na smrkové lesy. Zná opatření, kterými je možné vzniku předcházet.	Oxid siřičitý
H-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Rozumí významu pH, umí změřit indikátorovým papírkem a rozumí pojmu neutralizace. Umí poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem.	Kyseliny – měření kyselosti Neutralizace První pomoc při kontaktu s žíravinou

<b>Organické sloučeniny</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje,	Umí vysvětlit princip uhlovodíků, vznik, odvozené vlastnosti	Uhlík Uhlík a vodík Vazba uhlíků a názvoslovím

vlastnosti a použití		Aromatické uhlovodíky
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Dovede vyjmenovat fosilní paliva, zná jejich vznik i vliv na životní prostředí. rozumí co je ropná rafinérie a jaké všechny produkty při zpracování ropy vznikají.	Fosilní paliva
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Umí pojmenovat několik základních derivátů uhlovodíků podle jejich charakteristické skupiny. Zná u nich zdroj, vlastnosti a běžné použití.	Princip vzniku derivátu Halogenderiváty uhlovodíků Dusíkaté deriváty Alkoholy Vícesytné alkoholy Kyslíkaté deriváty Karboxylové kyseliny Estery Soli karboxylových kyselin
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tukách, sacharidech	Umí vysvětlit princip fotosyntézy, vstupy a výstupy, vliv fotosyntézy na celkovou biomasu Země. Umí nakreslit schéma dalšího toku fixované sluneční energie v rostlinách.	Fotosyntéza Tvorba biomasy
CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu		Světelná fáze fotosyntézy
CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Rozumí, co jsou základní stavební látky živých organismů a jaké chemické děje probíhají při metabolismu. Zná zdroje	Stavební látky rostlin a živočichů Metabolismus

	bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů a minerálů pro zdravé fungování svého těla.	
--	---	--

<b>Chemie a společnost</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo:</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Umí vysvětlit, co je to pojem "trvale udržitelný rozvoj" a umí ho dát do souvislosti s materiálovými toky v našem hospodářství. Umí popsat nejbližší možné technologie, které nahrazují plýtvání prvotními surovinami.	Člověk a příroda Člověk a životní prostředí Alternativní zdroje energie
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Zná různé druhy hasících přístrojů, zná různé možné příčiny vzniku požáru.	Hasící přístroje - přehled
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Umí napsat úvahu o chemizaci prostředí a uvést různé zdroje (bodové i celoplošné) znečištění. Umí popsat i rámcový vliv na přírodu a člověka. Rozumí chemickému vlivu léčiv a návykových látek na lidské tělo.	Chemie v zemědělství Chemie v průmyslu Chemie v domácnosti Chemie v potravinách Chemie v léčích Návykové látky

6.7.8.3 Vzdělávací obor: Přírodopis

6. - 9. ročník

<b>Obecná biologie a genetika</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- život na Zemi
P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- stavba buňky (rostlinná, živočišná, bakteriální)
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	- orgánové soustavy rostlin a živočichů
P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- taxonomie živočichů
P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- význam mikroorganismů pro člověka - vliv prostředí na utváření organismů - základy dědičnosti

P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	
P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- význam mikroorganismů pro člověka - infekční nemoci: způsoby šíření a prevence

<b>Biologie hub</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- houby a lišejníky: systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka
P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	
P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	



<b>Biologie rostlin</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- bezcévné rostliny: systematika, morfologie, - fyziologie, význam pro člověka
P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	- cévnaté rostliny: systematika, morfologie, - fyziologie, význam pro člověka
P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	
P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	
P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	

<b>Biologie živočichů</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- živočichové: systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka:
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- bezobratlí vyjma hmyzu - hmyz - ryby - obojživelníci - plazi
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- ptáci - savci
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	

<b>Biologie člověka</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- stavba lidského těla - orgánové soustavy
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- fylogeneze člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- prenatální a postnatální vývoj člověka
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života Umí doporučit zdravou životosprávu. Sám ji umí realizovat.	- běžné nemoci a postupy jejich léčby - životospráva
P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- první pomoc zážitkem

<b>Neživá příroda</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
P-9-6-01 objasní vliv	objasní vliv jednotlivých sfér Země na	- sféry Země

jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	vznik a trvání života	- život na Zemi
P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- základní příklady nerostů a hornin
P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- endogenní a exogenní procesy v litosféře - koloběh vody
P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- půdy
P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- geologické éry
P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy,	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- ekosystémy - průzkum českých ekosystémů - podnebí a počasí - živelné katastrofy - biomy světa

jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi		
---	--	--

<b>Základy ekologie</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- biomy světa - průzkum českých ekosystémů - klíčové druhy a jejich vliv na globální ekosystém
P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- člověk a životní prostředí
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	

ekosystému		
------------	--	--

<b>Praktické poznávání přírody</b>		
<b>Výstupy RVP</b> Žák:	<b>Výstupy ŠVP</b> Žák:	<b>Učivo</b>
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	ovládá tábornické dovednosti potřebné pro pobyt v přírodě; uplatňuje zásady bezpečnosti ve styku s živočichy zkoumá přírodu a uvědomuje si vztahy v ní	- tábornické dovednosti - bezpečný pobyt v přírodě
P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		

#### 6.7.8.4 Vzdělávací obor: Zeměpis

##### 6. - 9. ročník

<b>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</b>		
<b>Výstupy RVP</b> Žák:	<b>Výstupy ŠVP</b> Žák:	<b>Učivo</b>
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	orientuje se v terénu podle mapy, vyhodnotí způsob a možnosti pohybu podle údajů v mapě, připraví jednoduchý plán s vyznačením relevantních geografických bodů. Umí podle vrstevnic spočítat aktuální nadmořskou výšku.	- práce s mapou - tvorba schematických map - orientace v terénu
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v	při pohybu v krajině se chová přiměřeně bezpečně v závislosti na povaze situace a prostředí.	- pravidla pohybu v terénu - chování při nebezpečí a

modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech		živelných pohromách
--	--	------------------------

<b>Česká republika</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	popíše specifika regionu, ve kterém žije	- místní region a jeho specifika
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	uvede odpovídající příklady popisující postavení města Jihlavy ve srovnání s ostatními městy ČR a ve světě; rozlišuje regionální územní členění ČR v politickém a geografickém smyslu	- politický a hospodářský zeměpis ČR v evropském a světovém kontextu - přírodní poměry a zdroje - průmysl - obyvatelstvo a sídelní poměry
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	vnímá přírodní poměry, zdroje, hospodářský a politický potenciál ČR, jako specifické faktory, které porovná vůči vybraným státům světa a Evropy	- regiony České republiky
Z-9-6-04 lokalizuje na	popíše specifika hlavní jádrové a	

mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	periferní oblasti, uvede příklady a lokalizuje je na mapě; obhájí smysluplnost takového členění	
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	posoudí postavení ČR v kontextu členství v různých mezinárodních organizacích; použije argumenty pro zdůvodnění míry významu členství v některých z nich	- ČR jako součást světového dění v geopolitickém kontextu

<b>Životní prostředí</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce různých krajin. Pomocí Vénových diagramů umí porovnat krajiny ve svém okolí (pole, louka, les, park, zahrada).	- krajina jako přirozená součást ekosystému - typy krajin - výhody a limity definice typů krajin jako umělého konstruktu
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	uvede konkrétní příklady krajinných složek a prvků a dokáže popsat prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). Rozumí klimadiagramu a dokáže ho sestavit na základě podkladů pro různé biomy.	
Z-9-5-03 uvádí na	pojmenuje hlavní problémy ve vztahu	- přírodní katastrofy



<p>vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>chování člověka k životnímu prostředí a jejich dopady na svět. Navštíví nějaké chráněné území ve svém okrese. Navštíví CHKO, navštíví Národní park a vysvětlí důvod ochrany.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- přirozené přírodní procesy při modelaci krajin</li> <li>- změna klimatu</li> <li>- trvale udržitelný rozvoj</li> <li>- ochrana přírody</li> <li>- ekologické a enviromentální problémy lidstva</li> </ul>
---	---	--

<p><b>Společenské a hospodářské prostředí</b></p>		
<p><b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b></p>	<p><b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b></p>	<p><b>Učivo</b></p>
<p>Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p>	<p>na demografické úrovni porovná vybrané regiony světa a popíše jejich specifika; na vybraných příkladech demonstruje kulturní, sociální a hospodářské odlišnosti jako možný zdroj konfliktů anebo příležitostí v globalizovaném světě. Vytvoří referát o nějaké jiné kultuře.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- demografie Evropy a světa</li> <li>- obyvatelstvo světa</li> </ul>
<p>Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p>	<p>posoudí různé podmínky mající vliv na znaky, vznik, vývoj a zánik lidských sídel. Popíše rozdíly mezi venkovem a městem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- geografie sídel</li> <li>- urbanizace, suburbanizace</li> <li>- aglomerace</li> <li>- sídelní poměry současného světa</li> </ul>

<p>Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p>	<p>dovede posoudit hlavní úlohu hospodářství a rozdělí hospodářství na sektory a objasní jejich význam; na mapě světa lokalizuje nejdůležitější hospodářské, průmyslové a zemědělské oblasti a pojmenuje hlavní faktory, určující jejich rozmístění. Přečte článek týkající se futurologického náhledu na</p>	<p>- práce s mapou světa - bohatství států - surovinová základna a hospodářská aktivita jako zdroj moci</p>
<p>Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>život za 50 let.</p>	<p>- světové hospodářství</p>
<p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p>	<p>na základě vybraných znaků porovná dané státy a určí jejich hlavní specifika. Formou hry o výběru státu, ve kterém by chtěl žít, zhodnotí geopolitické souvislosti.</p>	<p>- silní, slabí a ti ostatní - geopolitické a hospodářské rozložení světa</p>
<p>Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<p>na mapě světa lokalizuje nejdůležitější geopolitické problémy a zběžně popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky</p>	<p>- práce s mapou světa - vybrané aktuální světové politické, společenské, a hospodářské otázky a procesy</p>

<b>Regiony světa</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo</b>
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	posoudí přírodní, sociální, historické a politické důvody jako součásti procesu vymezení světových regionů v průběhu času a v současnosti	- mapa světa - nejdůležitější regiony a způsob a smysl jejich vymezení
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a důležité geografické celky a podle zvolených kritérií je porovnává; vysvětlí pojmy rozvojová jádra a periferní zóny	- fyzická geografie světa, - oceány, světadíly a důležité geografické celky
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	posoudí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- politicky a hospodářsky významné státy jednotlivých světadílů - vybraná specifika jednotlivých světadílů a oblastí svět
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a	posoudí vývoj vybraných regionů v historickém a přírodním kontextu, na základě vlastních argumentů odhaduje možný budoucí vývoj v nich	- vybrané světové regiony v kontextu změn, které v nich nastaly, nastávají a

co je příčinou zásadních změn v nich		mohou nastat
--------------------------------------	--	--------------

<b>Přírodní obraz Země</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet; vysvětlí pojmy: planeta, hvězda, měsíc; popíše základní odlišnosti Země od ostatních planet naší sluneční soustavy	- sluneční soustava - Země z globálního pohledu jako součást vesmíru
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země pro život, vnímá pohyby země jako důsledek obecných fyzikálních jevů	- tvar, velikost a pohyby Země - časová pásma, datová hranice - geografické pásy, geografická pásma - výšková pásma
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	rozliší a na příkladech ukáže různé tvary zemského povrchu, posoudí význam takového členění, vnímá přírodní sféru jako jeden celek se vzájemně propojenými složkami. Orientuje se v geologické mapě a vytvoří schematickou geomorfologickou mapu vybraného území.	- druhy zemského povrchu, přírodní prostředí jako nedělitelný celek - krajinná sféra
Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v	vnímá a na příkladech dokáže odlišit samovolné přírodní procesy a přírodní procesy podmíněné člověkem; posoudí	- endogenní a exogenní přírodní procesy

přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	jejich vliv na přírodu a společnost. Vysvětlí/předvede na modelu, jak vzniká zvětrávání a eroze.	- vliv člověka na změny přírody krajiny a možné důsledky
---	---	--

<b>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</b>		
<b>Výstupy RVP</b>	<b>Výstupy ŠVP</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák:</b>	<b>Žák:</b>	
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	dokáže nalézt a přiměřeně hodnotit vybrané informace při práci s mapou a dalšími informačními zdroji	- geografická kartografie a topografie - práce s mapou a informačními zdroji - zpracování, analýza, hodnocení a prezentace získaných informací
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	vysvětlí a dokáže použít základní geografické, topografické a kartografické pojmy. Vytvoří vlastní schematickou mapu města se svou legendou. Srovná s historickou mapou v muzeu.	- globus - měřítko - zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky - zeměpisné
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou	vyhodnotí jednotlivé geografické objekty jako podstatné či nepodstatné pro orientaci v neznámé krajině a zdůvodní své hodnocení	souřadnice - určování polohy

<p>souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p>		
<p>Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p>	<p>přiměřeně využívá schémata a mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů</p>	

## 7 Tělesná výchova

### Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

#### Charakteristika vzdělávacího předmětu

Tělesná výchova vede jako vzdělávací předmět k rozvoji pohybových dovedností, osvojování si zdravého životního stylu, správných pohybových stereotypů a návyků, základů psychohygieny a některých etických norem, které se promítají i do oblasti sportu. Žáci mají možnost objevovat své pohybové možnosti a zájmy, které mohou vést k dalšímu rozšiřování pohybu do jejich denního režimu. V tělesné výchově je velmi důležitý je kladný prožitek z vykonávané činnosti a má za úkol vést k duševní a sociální pohodě, a ke kladnému vztahu k samotné fyzické aktivitě. Tento cíl naplňujeme formou pravidelné možnosti výběru fyzické aktivity z měnící se nabídky dle roční doby.

**Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)**

#### Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

##### 1. stupeň:

V rámci tělesné výchovy zařazujeme pohyb během celého dne, dle potřeby dětí. Učí se správnému držení těla, pohybových stereotypů, vykonávání rozmanitých druhů pohybových činností a dodržování pravidel. Seznamujeme žáky s různými funkcemi pohybu (sebepoznávací, společenská zkušenost, smyslová zkušenost, poznávání světa, způsob vyjadřování, výraz kreativity, emocionální prožitek) a možnostmi zvyšování jejich fyzické zdatnosti a odolnosti. Tělesná výchova je pojímána jako učení se zdravému životnímu stylu a psychohygieně.

##### 2. stupeň

V rámci tělesné výchovy zařazujeme pohyb během celého dne, dle potřeby dětí. Učí se správnému držení těla, pohybových stereotypů, vykonávání rozmanitých druhů pohybových činností a dodržování pravidel. Seznamujeme žáky s různými funkcemi pohybu

(sebepoznávací, společenská zkušenost, smyslová zkušenost, poznávání světa, způsob vyjadřování, výraz kreativity, emocionální prožitek) a možnostmi zvyšování jejich fyzické zdatnosti a odolnosti. Tělesná výchova je pojímána jako učení se zdravému životnímu stylu a psychohygieně.

#### **Organizační vymezení vyučovacího předmětu**

Tělesná výchova je organizovaná formou kurzů, do kterých se děti zapisují podle svých preferencí. Nabídku kurzů obměňujeme dle ročního období a personálních možností. Na výběr jsou aktivity venku v přírodě či uvnitř budovy. Jednou z nabízených aktivit je vždy kurz v Sokolovně nebo při hezkém počasí na atletickém stadionu. Výuka se uskutečňuje v tělocvičně, školních prostorách tomu určených, sportovních centrech, školní zahradě a blízkém okolí.

#### **Časová dotace vyučovacího předmětu**

1. ročník – 2 hodin

2. ročník – 2 hodin

3. ročník – 2 hodin

4. ročník – 2 hodin

5. ročník – 2 hodin

6. ročník – 2 hodin

7. ročník – 2 hodin

8. ročník – 2 hodin

9. ročník – 2 hodin



Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

*Kompetence k učení*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Poznává smysl a cíl pohybových aktivit, posoudí vlastní pokrok a rozpoznává překážky.</li> <li>• Prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou.</li> </ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Připravuje a nabízí široké a rozmanité spektrum pohybových aktivit.</li> <li>• Nabízí žákům vedení, podporu a pomoc při provádění tělesných aktivit a vede je k sebedůvěře a překonávání obtíží nimi spojených.</li> </ul>

*Kompetence k řešení problémů*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Umí adekvátně řešit konfliktní situace vyplývající ze hry.</li> <li>• Dovede vyhodnotit zdraví prospěšnou a nebezpečnou situaci.</li> <li>• Promýšlí strategii hry.</li> </ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vede k řešení problémových situací. Některé situace simuluje.</li> <li>• Předkládá zdravé příklady pohybových aktivit a vede k vyhodnocování rizik.</li> <li>• Podporuje žáky v pozitivním prožívání osvojené pohybové činnosti a využívání jich jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.</li> <li>• Učí žáky vyrovnat se s prohrou.</li> </ul>

*Kompetence komunikativní*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Je schopen užívat správné tělovýchovné názvosloví.</li> <li>• Dovede adekvátně situaci komunikovat se spolužáky při pohybových činnostech.</li> <li>• Dovede komunikovat způsobem vedoucím ke sdělení svých potřeb, řešení konfliktů a podpoře svých spolužáků.</li> </ul>
-------------	---

<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Dbá na slušnou mluvu při sportu a v rámci možností při kolektivních hrách.</li><li>• Učí žáky svým kladným komunikačním vzorem komunikovat ve všech situacích.</li></ul>
------------------	--

#### *Kompetence sociální a personální*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Učí se spolupracovat v týmu a podílí se na vytváření pozitivní atmosféry v týmu.</li><li>• Přispívá svým uctivým a ohleduplným chováním k upevňování dobrých mezilidských vztahů.</li><li>• Umí poskytnout a říct si o pomoc.</li><li>• Učí se utvářet si kladný obraz sám o sobě, čímž posiluje svou zdravou sebedůvěru a sebeúctu.</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Učí žáky uvědomovat si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití a přátelské vztahy.</li></ul>

#### *Kompetence občanské*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Dodržuje pravidla chování ve škole a školní řád.</li><li>• Uvědomuje si důležitost odmítání a postavení se proti fyzickému i fyzickému bezpráví a násilí.</li><li>• Zúčastňuje se zdravotně prospěšných aktivit.</li></ul>
<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Nabízí žákům příležitosti ke sportu, motivujeme je ke zdravému pohybu.</li><li>• Vytváří bezpečné prostředí, ve kterém chrání etické a morální principy a společenské normy.</li></ul>

#### *Kompetence pracovní*

<b>Žák:</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Dodržuje bezpečnostní zásady při cvičení v tělocvičně při všech činnostech.</li><li>• Umí zacházet s tělovýchovným náradím a podílí se na jeho přípravě v rámci pravidel bezpečnosti.</li></ul>
-------------	---

<b>Průvodce:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vede žáky ke správné manipulaci se sportovním nářadím.</li> <li>• Seznamuje žáky s bezpečnostními pravidly a zásadami během tělesné výchovy.</li> </ul>
------------------	--

*1. – 3. ročník*

<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	zná a praktikuje zásady správného držení těla, pravidelně se účastní nabízených pohybových aktivit	- správné držení těla - pohybový režim
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	dovede vést rozcvičku, osvojuje si základy sportovních disciplín a skupinových sportovních a pohybových her	- příprava před pohybovou činností
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů a her	- fair play - pohybové a sportovní hry
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	rozumí a řídí se podle hygienických a bezpečnostních pravidel	- bezpečnost - vhodné sportovní oblečení - příprava a úklid cvičebního nářadí
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	rozumí pokynům v jazyce tělovýchovného názvosloví	- signály, povely

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	zná a praktikuje zásady správného držení těla	- správné držení těla - pohybový režim
ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	je seznámen se svým oslabením, které při cvičení zohledňuje a vyrovnává	- pravidelný pohybový režim - základní cvičební polohy

4. – 5. ročník

<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	je schopen samostatně se věnovat fyzické aktivitě, ve které se dovede rozvíjet a udržovat si fyzickou kondici	- základy atletiky - základy gymnastiky - základy tance - průpravné úpoly - turistika - pohybové hry - sportovní hry
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	rozumí důležitosti průpravných a zdravotních cvičení	- průpravná cvičení - relaxační cvičení
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	spolupodílí se na variování pohybových her	- pohybové a sportovní hry - organizace tělovýchovné jednotky
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování	zná základy první pomoci, dodržuje bezpečnostní a	- bezpečnostní pravidla - základy první pomoci

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	hygienická pravidla	- průpravná cvičení - relaxační cvičení
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	je schopen reflektovat svůj i spolužákův projev fyzické aktivity a zlepšovat se na základě tohoto hodnocení	- rozvoj pohybových činností
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	dodržuje pravidla her a fair play, respektuje při hře opačné pohlaví	- fair play - respektování opačného pohlaví - pravidla her a bezpečnosti - průpravné úpoly
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	dovede cvičit dle pokynů v tělovýchovném názvosloví	- cvičení podle nákresu
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	dovede samostatně vést pohybovou aktivitu, hru	- organizace tělovýchovné jednotky
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	dovede se zlepšovat na základě svých výkonů	- základy atletiky - základy gymnastiky - základy tance - průpravné úpoly - turistika - pohybové hry - sportovní hry - lyžování, snowboarding,

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

		bruslení
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	účastní se sportovních akcí dle svého zájmu a preference	- základy atletiky - základy gymnastiky - základy tance - průpravné úpoly - turistika - pohybové hry - sportovní hry - lyžování, snowboarding, bruslení
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	rozumí tomu, jak se chovat bezpečně ve vodě	- základní plavecká výuka
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	dovede se pohybovat ve vodě plaveckým stylem dle svých preferencí	- základní plavecká výuka
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	je schopen samostatně praktikovat cvičení dle svého denního režimu	- základní technika cvičení a cvičební polohy
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	je schopen provádět cviky s pomocí nápodoby	- základní technika cvičení a cvičební polohy
ZTV-5-1-03 upozorní	zná své oslabení	- základní technika cvičení

<p>samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením</p>		<p>a cvičební polohy</p>
--	--	--------------------------

6.- 9. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>Pozitivní vztah k pohybu, organizace vlastního sportovního vyžití</p>
<p>TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>Pozitivní vztah k pohybu, organizace vlastního sportovního vyžití</p>
<p>TV-9-1-03 se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p>	<p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p>	<p>Rozcvičení, příprava na pohybovou aktivitu, individuální míra zatížení svalů</p>
<p>TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví</p>	<p>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím</p>	<p>Drogy a jiné škodliviny, sportovní etika</p>

pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnos	Bezpečné chování, prevence vzniku úrazu

**Činnosti podporující úroveň pohybových dovedností**

<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů	Hry venku
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Sebehodnocení ve vztahu k pohybové aktivitě, práce s chybou, korekce pohybu



<b>Činnosti podporující pohybové učení</b>		
<b>Výstupy RVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Výstupy ŠVP</b> <b>Žák:</b>	<b>Učivo:</b>
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Názvosloví sportu
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Uvědoměle jedná podle principů fair play při pohybových aktivitách, rozpozná negativní projevy a na tyto situace adekvátně reaguje	Fair play, olympijské myšlenky
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Aktivně používá zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	Bezpečné chování, prevence vzniku úrazu
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s	Pozitivní vztah k pohybu, organizace vlastního sportovního vyžití

Školní vzdělávací program – Změna je trvalý stav

	konkrétním účelem	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů	Pravidla různých sportů
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Umí zpracovat naměřená data a informace o pohybových aktivitách.	Zpracování dat a prezentace

## **8 Seznam příloh**

Přílohy ŠVP jsou k dispozici na ředitelství školy ZŠ ScioŠkola, Havlíčkova 30, 58601 Jihlava.

**Seznam:**

Příloha 1 – Školní řád

Příloha 2 – Klasifikační řád

Příloha 3 – Tématické plány

Příloha 4 – ŠVP školní družiny/klubu